

LIFE AMYBEAR

“Improving Human-Bear Coexistence Conditions in Municipality of Amyndaio”

(LIFE15 NAT/GR/001108)

**Action C4 – “Operation of a Bear Emergency” Team” & C8
“Installation of special aversive means”**

Activity Report – UPDATED VERSION

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Συντάκτης, Γ.
Μερτζάνης, Δρ.
βιολογίας

Ομάδα εργασίας

Συντονιστής δράσης C4 και OAE: Μερτζάνης Γιώργος, Δρ. Βιολόγος

Επεμβάσεις - διαχείριση περιστατικών - συλλογή δεδομένων:

Τράγος Θάνος (βιολόγος), Τσακνάκης Γιάννης (τεχνικός πεδίου), Λαζάρου Γιώργος (τεχνικός πεδίου), Γιαννακόπουλος Αλέξης (Δρ. Δασολόγος), Μερτζάνης Γεώργιος (Δρ. βιολογίας)

Εφαρμογή αποτρεπτικών μέσων, παρακολούθηση, επεμβάσεις σε περιπτώσεις ατυχημάτων :

Τράγος Θάνος (βιολόγος), Τσακνάκης Γιάννης (τεχνικός πεδίου), Λαζάρου Γιώργος (τεχνικός πεδίου), Γιαννακόπουλος Αλέξης (Δρ. Δασολόγος),

Συλλογή στοιχείων από τα εκάστοτε περιστατικά (αυτοψίες, φωτογραφίες, δείγματα κ.λπ.):

ΚΑΛΛΙΣΤΩ: Τράγος Θάνος (βιολόγος), Τσακνάκης Γιάννης (τεχνικός πεδίου), Λαζάρου Γιώργος (τεχνικός πεδίου), Μ. Ψαραλέξη (βιολόγος MSc, Υ/Δ), Μ. Πετρίδου (Περιβαλλοντολόγος MSc, Υ/Δ), Μερτζάνης Γεώργιος (Δρ. βιολογίας).

Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ: Παπαϊωάννου Παν., Γλούφτη Σοφ., Χ'ΐωάννου Στέφανος, Κοσ. Χαραβιτσίδης

Καταχώρηση και χαρτογραφική απεικόνιση δεδομένων: Ηλίας Αραβίδης (πληροφορικός, αναλυτής Γ.Σ.Π, MSc).

Τελική επεξεργασία στοιχείων και σύνταξη τεχνικής αναφοράς : Μερτζάνης Γιώργος (δρ. βιολογίας).

Προτεινόμενη βιβλιογραφική αναφορά:

Μερτζάνης Γ. (2021)» Λειτουργία Ομάδας 'Άμεσης Επέμβασης και εγκατάσταση ειδικών αποτρεπτικών μέσων». Έργο LIFE15NAT/GR/01108, τελική αναφορά δράσεων C4 & C8, (πΜΚΟ «Καλλιστώ»), 91 σελ.

Suggested citation:

Mertzanis Y. (2021) "Operation of a Bear Emergency" Team" & "Installation of special aversive means", project LIFE15NAT/GR/01108 final activity report for actions C4 & C8, (Callisto, NGO) 91pp. (in greek)

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	4
Executive summary.....	5
I. Πρόλογος.....	6
II. Εισαγωγή.....	7
1. Κατηγορίες αλληλεπιδράσεων αρκούδας-ανθρώπου και βασικά αίτια και χαρακτηριστικά.....	8
1.1. Βασικά χαρακτηριστικά-αιτιολογία προσεγγίσεων αρκούδων σε οικισμούς.....	9
1.2 Αιτιολόγηση του φαινομένου της αλληλεπίδρασης:.....	10
2. Ομάδα Άμεσης Επέμβασης (ΟΑΕ)- σύντομο ιστορικό.....	12
3. Εξοπλισμός Ομάδας Άμεσης Επέμβασης:.....	14
4. Ειδικά αποτρεπτικά μέσα για αρκούδες (δράση C8).....	15
5. Βασικοί κανόνες & Πρωτόκολλο Επέμβασης:.....	18
6. Περιστατικά επέμβασης για την περίοδο 2017-2021.....	22
7. Παρουσίαση περιστατικών επέμβασης.....	22
8. Σύνοψη αποτελεσμάτων.....	79
9. Συμπεράσματα.....	82
10. Βιβλιογραφία:.....	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (I).....	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (II) – Πόρισμα τοξικολογικών αναλύσεων περιστατικού (1).....	86
Παράρτημα (III) – Τυποποιημένο έντυπο καταγραφής.....	87
Παράρτημα (IV) – Έκθεση αυτοψίας περιστατικού (4).....	88

Περίληψη:

Η μικτή ΟΑΕ (“Ομάδα Άμεσης Επέμβασης για την αρκούδα”) Του έργου LIFE AMYBEAR αποτελείται από (6) μέλη: (4) μέλη ((1) δρα βιολόγο, (1) βιολόγο και (2) τεχνικούς πεδίου από την πΜΚΟ ΚΑΛΛΙΣΤΩ (εταίρο στο έργο) και (2) μέλη από την Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ (εταίρο στο έργο)((1) επικεφαλής της Δασικής Υπηρεσίας και (1) δασοφύλακα). Οι επεμβάσεις της κάλυψαν μια χρονική περίοδο περίπου πέντε ετών (από 3/2017 έως 11/2021) σε πενήντα τρία (**53**) περιστατικά αλληλεπίδρασης ανθρώπου-αρκούδας που σημειώθηκαν εντός της περιοχής του προγράμματος (μ.ο. ~**10** περιστατικά/ετησίως). Μια πιο λεπτομερής κατηγοριοποίηση των περιστατικών έδωσε την ακόλουθη κατανομή συχνοτήτων: **11,5%** αφορούσαν σε περιστατικά τροχαίων ατυχημάτων, **25%** αφορούσαν συνολικές ζημιές στη γεωργική παραγωγή, **3,85%** αφορούσαν περιπτώσεις λαθροθηρίας, **3,85%** αφορούσαν σε περιπτώσεις επίθεσης σε άνθρωπο (με τραυματισμό), **7,69%** σε περιπτώσεις απεγκλωβισμού και τέλος **44,2%** αφορούσαν περιπτώσεις προσέγγισης αρκούδων σε κατοικημένες περιοχές (οικισμούς) σε ασυνήθιστες ώρες της ημέρας και αποστάσεις. Οι περιπτώσεις επεμβάσεων της ομάδας παρουσίασαν μια πρώτη εποχική κορύφωση κατά την θερινή περίοδο (**30,8%** των περιπτώσεων) και μια δεύτερη κορύφωση (και πιο σημαντική) κατά την φθινοπωρινή περίοδο (**34,6%** των περιπτώσεων).

Στο σύνολό της η συγκεκριμένη δράση συνέβαλε ουσιαστικά: **α)** στη μεταφορά τεχνογνωσίας στο προσωπικό των φορέων (π.χ. δασικών υπαλλήλων) που εμπλέκονται στην λειτουργία της ΟΑΕ **β)** στη μεταφορά γνώσης και πληροφορίας σε συγκεκριμένες ομάδες αναφοράς (του πρωτογενούς τομέα) για την χρήση στοχευμένων προληπτικών μέτρων προκειμένου να μειωθεί το πρόβλημα των αρνητικών αλληλεπιδράσεων ανθρώπου-αρκούδας, **γ)** στην εγκατάσταση οριζόντιων καινοτόμων μέτρων για την μείωση της οδικής θνησιμότητας αρκούδας και **δ)** στην απόκτηση και χρήση (για πρώτη φορά στην Ελλάδα) ειδικών αποτρεπτικών πυροτεχνικών και άλλων μέσων για την διαχείριση περιστατικών απώθησης αρκούδας σε συνθήκες επαναλαμβανόμενης προσέγγισης οικισμών κ πρόκλησης ζημιών.

Αυτό το αποτέλεσμα συνοψίζεται ως ακολούθως: **α)** τα (6) τροχαία ατυχήματα με θύματα αρκούδες που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ΟΑΕ στην παλαιά και νέα εθνική οδό Αμυνταίου- Κλειδίου-Φλώρινας (πλέον των 15 που είχαν σημειωθεί την περίοδο 2001-2015) αντιμετωπίστηκαν συνολικά με την εγκατάσταση ειδικού «εικονικού» φράχτη αποτελούμενου από ακουστικούς και οπτικούς αισθητήρες και ανακλαστήρες αντιστοίχως καθώς και από προειδοποιητικές πινακίδες για τους οδηγούς **β)** οι ζημιές στην γεωργική παραγωγή και οι προσεγγίσεις σε οικισμούς αντιμετωπίστηκαν είτε με τα συμβατικά προληπτικά μέτρα (χορήγηση ηλεκτροφόρων περιφράξεων και σκύλων φύλαξης κοπαδιών) αλλά και περαιτέρω ενημέρωσης και πληροφόρησης των παραγωγών δικαιούχων για το σύστημα/κανονισμό αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ, τέλος **γ)** στις αλληλεπιδράσεις αρκούδας-ανθρώπου ειδικά σε περιπτώσεις προσέγγισης αρκούδων σε οικισμούς, χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά πιο εξειδικευμένα αποτρεπτικά μέσα για αρκούδες. Γενική εκτίμηση είναι ότι η παρουσία και δράση της ΟΑΕ στο πλαίσιο του έργου είχε ένα θετικό αντίκτυπο στη στάση και ανεκτικότητα των τοπικών κοινωνιών αναφορικά με την παρουσία της αρκούδας και συνέβαλε στο να επιτευχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό μερική εξουδετέρωση των (2) από τις (3) πιο βασικές απειλές στον πληθυσμό του είδους: την *ανθρωπογενή θνησιμότητα* και την *αρνητική στάση των τοπικών κοινωνιών απέναντι στην αρκούδα*.

Executive summary:

The mixed BET (“Bear Emergency Response Team”) under project LIFE “AmyBear”, consists of (6) members: (4) members ((1) biologist, (1) biologist and (2) field technicians from NGO KALLISTO (project partner) and (2) members from DIDAS FLORINA (“FOREST”) (partner in the project) ((1) head of the Forest Service and (1) forester). Its interventions covered a period of about four years (from 3/2017 to 11/2020) for fifty (53) human-bear interactions events which occurred within the project area (average ~ 10 incidents / year).

A more detailed categorization of incidents gave the following frequency distribution: **11.5%** related to road accident incidents, **25%** related to total losses in agricultural production, **3.85%** related to cases of poaching, **3.85%** related to cases of attack on humans (with injuries), **7.69%** related to cases of bears disentanglement and finally **44.5 %** related to cases of bears approaching residential areas (settlements) at unusual times of the day and distances The BET interventions showed a first seasonal peak in summer (**30.8%** of cases) and a second (and more significant) peak in autumn (**34.6%** of cases).

As a whole, this action has substantially contributed to the activation of procedures and mechanisms both in the transfer of know-how to specific reference groups and in the direct application of measures in order to reduce the problem of negative human-bear interactions.

This result can be summarized as follows: a) the (6) road accidents with bear victims that occurred during the operation of OAE on the old and new national road Amynteon-Kleidi-Florina (on top of those (15) that had occurred in the period 2001-2015) were addressed with the installation of a special "virtual" fence consisting of acoustic sensors and optical reflectors respectively as well as warning signs for drivers b) damage to agricultural production and approaches to settlements were addressed either with conventional preventive measures (provision of electric power fences and livestock guarding dogs) but also to further information of the beneficiary producers about subsidized preventive measures (such as power fences) through Environmental Measures of the current Rural Development programming period, and c) Bear-human interactions for the first time more specialized deterrents for bears.

The general assessment is that the presence and action of the BET in the project had a positive impact on the attitude and tolerance of local communities regarding the presence of the bear and helped to achieve a satisfactory degree of partial neutralization of (2) of (3) most basic threats to the population of the species: anthropogenic mortality and the negative attitude of local communities towards the bear.

I. Πρόλογος:

Η παρούσα αναφορά παραθέτει αναλυτικά τα αποτελέσματα της λειτουργίας και των επεμβάσεων της «Ομάδας Άμεσης Επέμβασης» (ΟΑΕ) για την διαχείριση περιστατικών αλληλεπίδρασης αρκούδας και ανθρώπου στο πλαίσιο υλοποίησης του ευρωπαϊκού έργου LIFE “AmyBear” (LIFE15NAT/GR/001108) και της αντίστοιχης δράσης με κωδικό (C4) (με τίτλο «Λειτουργία Ομάδας Άμεσης Επέμβασης) και η οποία αποτελεί μέρος της δέσμης δράσεων διατήρησης (concrete conservation actions).

Η σύνθεση της «Ομάδας Άμεσης Επέμβασης» (ΟΑΕ) στο πλαίσιο του προαναφερόμενου έργου είναι μικτή και αποτελείται από: (α) ειδικούς επιστήμονες και τεχνικούς πεδίου της ΠΜΚΟ «ΚΑΛΛΙΣΤΩ» με την σχετική εμπειρία και τεχνογνωσία σε θέματα διαχείρισης περιστατικών αλληλεπίδρασης αρκούδας-ανθρώπου και (β) στελέχη και προσωπικό από την Δ/νση Δασών Φλώρινας σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στα σχετικά άρθρα (4 και 5) του ΦΕΚ 272/07-02-2014 βάσει του οποίου θεσμοποιήθηκε επίσημα η λειτουργία της ΟΑΕ ως οριζόντιος μηχανισμός διαχείρισης/αντιμετώπισης περιστατικών αλληλεπίδρασης αρκούδας-ανθρώπου σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας με παρουσία αρκούδας (*Ursus arctos*). Και οι δύο προαναφερόμενοι φορείς είναι εταίροι στο υπό εξέλιξη έργο LIFE15NAT/GR/001108.

Η τελική τεχνική αναφορά της δράσης C4 που ακολουθεί για το φυσικό αντικείμενο περιλαμβάνει (4) σκέλη:

- (α) παρουσίαση βασικών αρχών, χαρακτηριστικών και αιτίων που οδηγούν μια αρκούδα στον να εκδηλώσει συμπεριφορά εξοικείωσης,
- (β) παρουσίαση σε αναλυτική πινακοποιημένη μορφή όλων των περιστατικών, όλων των κατηγοριών, αλληλεπίδρασης ανθρώπου αρκούδας που κλήθηκε να διαχειριστεί ή να συμμετέχει στην διαχείριση η μικτή Ομάδα Άμεσης Επέμβασης (ΟΑΕ) που λειτούργησε στο πλαίσιο του προαναφερόμενου κοινοτικού έργου καθώς και των αποτελεσμάτων ,
- (γ) μια ποσοτικοποιημένη αξιολόγηση των περιστατικών και του βαθμού αποτελεσματικότητας της εκάστοτε επέμβασης (περιγράφεται στους ανωτέρω αναλυτικούς πίνακες όπου χρειάζεται)
- (δ) την αξιολόγηση της χρήσης και αποτελεσματικότητας των ειδικών αποτρεπτικών μέσων που χρησιμοποιήθηκαν και τα οποία αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου κοινοτικού έργου και της δράσης C8 (με τίτλο: «*Installation of special aversive means in hot-spots of human-bear interference*» = «Εγκατάσταση ειδικών αποτρεπτικών μέσων σε περιοχές υψηλής πιθανότητας αλληλεπίδρασης αρκούδας - ανθρώπου.)

II. Εισαγωγή:

Ως σύγκρουση μεταξύ ανθρώπων και άγριων ζώων ορίζεται κάθε περίπτωση στην οποία υφίσταται κάποιας μορφής αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπου και άγριου ζώου που οδηγεί σε αρνητικές επιπτώσεις επί της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ζωής του ανθρώπου, αλλά και επί της κατάστασης διατήρησης και προστασίας των πληθυσμών της άγριας πανίδας ή του περιβάλλοντος (WWF, 2005).

Οι περιπτώσεις συγκρούσεων μεταξύ ανθρώπων και άγριας πανίδας (ειδικά στην περίπτωση των μεγάλων σαρκοφάγων) φαίνεται να γίνονται όλο και συχνότερες τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα και να απασχολούν έντονα τόσο τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες εκδηλώνονται όσο και τις αρμόδιες για την αντιμετώπισή/διαχείρισή τους οργανώσεις και κρατικούς φορείς.

Η αλληλεπίδραση της αρκούδας με τον άνθρωπο αποτελεί φαινόμενο που εμφανίζεται σε όλες τις πληθυσμιακές πυκνότητες του είδους, όμως, είναι περισσότερο συχνή όταν σε μια δεδομένα περιοχή διαβιούν αριθμητικά μεγαλύτεροι πληθυσμοί του είδους (Smith et al. 2005). Μια συμπεριφορά «εξοικείωσης» της αρκούδας παρόλα αυτά μπορεί να εμφανιστεί σε οποιοδήποτε ζώο έρχεται σε συχνή και

κοντινή επαφή με τον ανθρώπινο παράγοντα και αυτό χωρίς να προκύπτουν κάποια αρνητικά ερεθίσματα προς το εκάστοτε άτομο του πληθυσμού που εμφανίζει αυτή τη συμπεριφορά, ως το αποτέλεσμα αυτής της αλληλεπίδρασης. (Smith, Herrero & Debruyn 2005).

Οι πιθανότητες αλληλεπίδρασης αυξάνονται όταν σε μία περιοχή υπάρχουν «εξοικειωμένα»/«προβληματικά» άτομα από έναν δεδομένο πληθυσμό. Στην περίπτωση της καφέ αρκούδας η συχνότητα εμφάνισης ατόμων με τάσεις να εκδηλώσουν μια συμπεριφορά «εξοικείωσης»

δεν είναι εύκολα προσδιορίσιμη δεδομένου ότι εξαρτάται από πολλούς παράγοντες ταυτόχρονα όπως λ.χ. : α) η ηλικιακή κλάση του ζώου, β) η εν γένει ομορτυνιστική στρατηγική του είδους γ) η ιδιοσυγκρασιακή του συμπεριφορά, δ) το φύλο και η παρουσία νεογνών – η νεογνική προστασία από το θηλυκό είναι ένας ειδικότερος παράγων, ε) η πληθυσμική δομή, ε) η παρουσία εύκολα προσβάσιμων ανθρωπογενών πηγών τροφής κλπ. (βλ. φωτογραφία)

Η αυξημένη συχνότητα επαφής αυτών των ατόμων με τον άνθρωπο οφείλεται στην ανάπτυξη ιδιαίτερων για το είδος διατροφικών ή και άλλων συνηθειών που οδηγούν στην **εξοικείωσή** του με την ανθρώπινη παρουσία ή την ανοχή του σε αυτή, με σκοπό να επωφεληθεί του κέρδους (εύκολης τροφικής πηγής, π.χ. από κάδους απορριμμάτων) που υπερτερεί των αρνητικών επιπτώσεων αυτής της αλληλεπίδρασης.

Η συμπεριφορά «εξοικείωσης» μεταδίδεται ως ένα βαθμό στις αρκούδες μέσω της επίκτητης εκμάθησης από γενιά σε γενιά (συνήθως από το θηλυκό στα νεογνά). Ωστόσο η χρήση του όρου «**προβληματικό ζώο**» θα πρέπει να γίνεται με προσοχή και, πριν από το χαρακτηρισμό ενός ζώου ως τέτοιο και την επακόλουθη διαχειριστική πρακτική που θα επιλεγεί για την επίλυση του προβλήματος, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι οποιοδήποτε άτομο ενός πληθυσμού είναι πιθανό να έρθει σε επαφή με τον άνθρωπο κατά την αναζήτησή του για πρόσβαση σε τροφή, ενδιαίτημα ή νερό.

Την τελευταία δεκαετία παρατηρείται στην Ελλάδα το φαινόμενο της πληθυσμιακής ανάκαμψης του είδους καφέ αρκούδα (*Ursus arctos*) κυρίως στον δυτικό πυρήνα εξάπλωσης του είδους (ευρύτερη οροσειρά της Πίνδου) και κυρίως σε τομεακή κλίμακα γεγονός που αφενός εξωθεί άτομα του πληθυσμού σε διασπορά και αναζήτηση νέων περιοχών εγκατάστασης και αφετέρου αυξάνει την συχνότητα των αλληλεπιδράσεων με τους ανθρώπους της υπαίθρου.

Το γεγονός της επανεμφάνισης της αρκούδας σε τομείς ιστορικής παρουσίας του είδους, προσδίδει ιδιαίτερη βιο-γεωγραφική σημασία και ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο είδος στο βαθμό που προδιαγράφονται συνθήκες ενδιαιτήματος για μια πιο μόνιμη εγκατάσταση ενός μικρού μετα-πληθυσμού καθώς και η προοπτική ταυτοποίησης και διατήρησης μιας λειτουργικής σύνδεσης με τον μητρικό πληθυσμό (πληθυσμό προέλευσης – source population) αλλά και τους γειτνιάζοντες τομείς μόνιμης παρουσίας του είδους.

Ωστόσο, λόγω της νέας κατάστασης που διαμορφώθηκε ως αποτέλεσμα μιας πληθυσμιακής δυναμικής σε κλίμακα 15ετίας, τόσο στις περιοχές επαν-αποίκησης όσο και στις περιοχές μόνιμης παρουσίας του είδους, η συνύπαρξη της αρκούδας με τον ανθρώπινο παράγοντα δεν είναι πάντα χωρίς προβλήματα. Η αλληλεπίδραση αυτή γίνεται ακόμη πιο προβληματική εξαιτίας της αφενός της συνεχιζόμενης διάσπασης (από ανθρωπογενή αίτια) του ενδιαιτήματος της αρκούδας με αποτέλεσμα να βρίσκεται όλο και περισσότερο εκτεθειμένη σε ανθρωπογενείς κινδύνους και αφετέρου εξαιτίας της αλλαγής χρήσεων γής στην ημιορεινή και πεδινή ζώνη των περιοχών μόνιμης παρουσίας του είδους που δημιούργησε νέα δεδομένα και συνθήκες ως προς τα τροφικά διαθέσιμα.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια, όλο και πιο συχνά οι αρκούδες πέφτουν θύματα δυσανεμισμένων παραγωγών, και λαθροκυνηγών (κατά μέσο όρο 12 ζώα ετησίως – ο αριθμός αυτός θεωρείται υποεκτιμημένος- στην πραγματικότητα είναι τριπλάσιος (Servheen, 1994, 2004) λόγω των εποχικών ζημιών που προκαλούν στην παραγωγή σε αναζήτηση τροφής. (Μερτζάνης et al. 2020).

1. Κατηγορίες αλληλεπιδράσεων αρκούδας–ανθρώπου και βασικά αίτια και χαρακτηριστικά:

Οι συγκρούσεις μεταξύ των πληθυσμών αρκούδας και ανθρώπου αποτελούν γεγονός σε όλο το εύρος εξάπλωσης του είδους σε οποιαδήποτε χώρα και ήπειρο επιβιώνει. Το γεγονός αυτό είναι αποτέλεσμα της συνεχούς αύξησης και επέκτασης του ανθρώπινου πληθυσμού και υποδομών, της αλλαγής χρήσεων γης, της κατά περίπτωση πληθυσμιακής ανάκαμψης του είδους σε τοπική κλίμακα. Οι κύριες μορφές σύγκρουσης είναι οι εξής (Linnell, Steuer, Odden, Kaczensky, & Swenson 2002):

- **Κτηνοτροφία:** η θήρευση ζωικού κεφαλαίου αποτελεί ιδιαίτερα διαδεδομένη μορφή σύγκρουσης. Ποικίλα είδη όπως βοοειδή, άλογα, αιγοπρόβατα αποτελούν το κίνητρο.
- **Μελισσοκομία:** οι ζημιές που προκαλούν αρκούδες σε μελίσσια είναι συχνό φαινόμενο και οι επιπτώσεις τους χαρακτηρίζονται ως σημαντικές για την οικονομία των τοπικών κοινωνιών.
- **Καλλιέργειες:** οι επισκέψεις της αρκούδας σε οπωρώνες και καλλιέργειες για τροφοληψία είναι επίσης διαδεδομένες, αλλά όχι εξίσου καλά καταγεγραμμένες όσο αυτές στην κτηνοτροφία και την μελισσοκομία.

- **Θηραματικά είδη:** η θήρευση άγριων σπληφόρων από αρκούδες αποτελεί ακόμη ένα πεδίο σύγκρουσης του είδους με τον άνθρωπο.
- **Αλληλεπίδραση αρκούδας-ανθρώπου:** επιθέσεις αρκούδας σε ανθρώπους αποτελούν αρκετά σπάνιο φαινόμενο στην Ευρώπη αλλά περιστασιακά αναφέρονται κάποιες περιπτώσεις ειδικά στη Σκανδιναβία. (Bombieri et al. 2019).

1.1. Βασικά χαρακτηριστικά-αιτιολογία προσεγγίσεων αρκούδων σε οικισμούς :

Στην Ελλάδα, το φαινόμενο της **προσέγγισης αρκούδων σε οικισμούς** ή /και κατοικημένες ζώνες παρατηρείται **πιο συστηματικά** την τελευταία **δετία**. Μια συγκριτική ανάλυση αυτού του φαινομένου μας οδηγεί να διακρίνουμε τα εξής **κοινά χαρακτηριστικά**:

1. την σαφή εποχικότητα και επαναληπτικότητα (κυρίως κατά τους θερινούς μήνες οπότε και συμπίπτει αφενός η ωρίμανση πολλών ειδών σπυροφόρων που βρίσκονται κοντά ή μέσα σε οικισμούς και αφετέρου η αύξηση των εποχούμενων κατοίκων).
2. το τροφικό κίνητρο για την αρκούδα που είναι επίσης σαφές – με συγκεντρωμένα και εύκολα προσβάσιμα τροφικά διαθέσιμα (π.χ. σπυροφόρα, μελίσια, κηπευτικά, καλλιέργειες δημητριακών αλλά και οικιακά απορρίμματα σε παράνομες χωματερές και κάδους) γύρω ή μέσα στους οικισμούς.
3. την άμεση γεινίαση του οικισμού με τον ευρύτερο δασικό βιότοπο οι οποίοι όσο ερημώνουν και εγκαταλείπεται η χρήση τους από τους κατοίκους τόσο πιο κοντινή και συνεχής γίνεται.
4. τις αλληλεπιδράσεις, το φύλο και την ηλικιακή κλάση των ζώων που είναι πιο επιρρεπή: όπως λ.χ. εποχική "εγκατάσταση" πολύ κοντά σε οικισμό κάποιων θηλυκών ατόμων με τα νεογνά τους σε αναζήτηση καταφυγίου και "ασφάλειας" από τα μεγάλα αρσενικά που συνήθως θηρεύουν τα μικρά αρκουδάκια (ο καννιβαλισμός είναι σύνηθες φαινόμενο στις αρκούδες και έχει την βιολογική του εξήγηση: επίσπευση νέας αναπαραγωγικής διαθεσιμότητας των θηλυκών) ή χαοτική αναζήτηση εύκολης τροφής από ανώριμα αρσενικά που είτε δεν έχουν ίσως λάβει την σχετική «εκπαίδευση» από την μητέρα τους είτε αποφεύγουν τη δασογενή ζώνη εκτοπισμένα από τα μεγάλα αρσενικά.

Το πολυσύνθετο αυτό φαινόμενο ενισχύεται σε σχέση με **τους εξής βασικούς παράγοντες**:

1. την πληθυσμική ανάκαμψη του είδους σε ορισμένες περιοχές της κατανομής του.
2. την κατάσταση και τροφική στάθμη του φυσικού δασογενούς ενδιαιτήματος (χαμηλή σε πολλές περιπτώσεις λόγω υποβάθμισης ή χαμηλής ποικιλότητας).
3. τις ανθρώπινες επεμβάσεις που διαταράσσουν τον κύκλο και τις μετακινήσεις του ζώου ή αποκόπτουν πληθυσμικές ομάδες (κατάτμηση βιότοπου από μεγάλα έργα υποδομών κλπ).
4. την ερήμωση της υπαίθρου και την «ενσωμάτωση» των οικισμών στη δασογενή ζώνη που αποτελεί βιότοπο για την αρκούδα (τα παλιότερα χρόνια ο διαχωρισμός ήταν πιο σαφής).
5. το γεγονός ότι οι οικισμοί λειτουργούν πλέον με τη νέα αυτή χωροδιάταξη ως τροφικές νησίδες.
6. την αλλαγή χρήσεων γης (στην ημιορεινή πεδινή ζώνη) και λόγω του ευνοϊκού καθεστώτος των επιδοτήσεων με καλλιέργειες δημητριακών και άλλων φυτικών ειδών (ηλίανθος κ.λπ.) τροφικά ελκυστικών για την αρκούδα και τέλος,
7. την εκπαίδευση επόμενων γενεών αρκούδων από τους γεννήτορές τους στην ίδια συμπεριφορά.

1.2 Αιτιολόγηση του φαινομένου της αλληλεπίδρασης:

Πιο κάτω παρουσιάζονται και επεξηγούνται συνοπτικά οι τέσσερις βασικότερες επιστημονικές θεωρίες που αιτιολογούν το φαινόμενο αυτό.

α. Εξοικείωση με τον άνθρωπο (*Human habituation*)

Η αρκούδα είναι ένα ιδιαίτερα έξυπνο ζώο και η συμπεριφορά της χαρακτηρίζεται από μια διαδικασία συνεχούς εκμάθησης. Εάν κατά τη διαδικασία αυτή έρθει σε συχνή επαφή με ανθρώπους χωρίς αρνητικές επιπτώσεις μπορεί να μάθει ότι ο άνθρωπος δεν αποτελεί κίνδυνο για αυτήν (McCullough 1982; Mattson et al. 1992). Αξίζει να σημειωθεί ότι η εξοικείωση ενός άγριου ζώου με τον άνθρωπο εξαρτάται πολύ από το φύλο και τον χαρακτήρα του (Martin and Raelle 2008; Ellenberg et al. 2009).

β. Εξοικείωση και τροφικά κίνητρα (*Food conditioning*)

Υπάρχουν πολλές αναφορές στην επιστημονική βιβλιογραφία από καφέ και μαύρες αρκούδες που τρέφονται με σκουπίδια και άλλες τροφές ανθρωπογενούς προέλευσης κοντά ή ακόμα και μέσα σε κατοικημένες περιοχές (Swenson et al. 2000; Gunther et al. 2004; Sato et al. 2005; Greenleaf et al. 2009). Η χρήση ανθρωπογενών πηγών τροφής από αρκούδες μπορεί να οφείλεται στη συσχέτιση του ανθρώπου με την εύκολη ανεύρεση τροφής, στην παμφάγα και καιροσκοπική στρατηγική που ακολουθεί το είδος στην ανεύρεση της τροφής του ή και στα δύο. Η αναζήτηση τροφής, μόνη της ή σε συνδυασμό με την εξοικείωση με τον άνθρωπο, είναι οι πιο διαδεδομένες θεωρίες για την προσέγγιση αρκούδων σε κατοικημένες περιοχές (McCullough 1982; Herrero et al. 2005). Ο συνδυασμός των δύο αιτιών, όπως αυτός παρατηρείται σε περιπτώσεις ταΐσματος αρκούδων από ανθρώπους, δημιουργεί ένα «εκρηκτικό» μείγμα, που μπορεί να οδηγήσει σε επικίνδυνες καταστάσεις. Στις περιπτώσεις αυτές η αρκούδα μαθαίνει ότι ξεπερνώντας το φυσικό της φόβο για τον άνθρωπο «ανταμείβεται» με την τροφή που βρίσκεται κοντά στους ανθρώπους και στους οικισμούς του. Μαθαίνοντας ότι ο άνθρωπος δεν αντιπροσωπεύει έναν άμεσο κίνδυνο ανέχεται την ανθρώπινη παρουσία όλο και περισσότερο και σε μικρότερη απόσταση.

Σε πολλές περιπτώσεις έχει παρατηρηθεί ότι μείωση της διαθεσιμότητας ανθρωπογενών πηγών τροφής που προσελκύουν τις αρκούδες κοντά στον άνθρωπο έχει οδηγήσει σε αντίστοιχη μείωση της παρουσίας αρκούδων κοντά σε κατοικημένες περιοχές και στη μείωση της αντίστοιχης επίδειξης προβληματικής συμπεριφοράς (Gniadek and Kendall 1998; Schwartz et al. 2006; Madison 2008; Greenleaf et al. 2009). Το αποκορύφωμα της προβληματικής συμπεριφοράς αρκούδων που τρέφονται με ανθρωπογενείς τροφές συμπίπτει χρονικά με την περίοδο της υπερφανίας (δηλαδή, την περίοδο προετοιμασίας της αρκούδας για τον χειμérico ύπνο) (Gunther et al. 2004) και μειώνεται καθώς πλησιάζουμε προς το φθινόπωρο (McArthur & Jope 1983; Albert and Bowyer 1991).

Για παράδειγμα αν μια αρκούδα προσελκυστεί από την μυρωδιά ενός κάδου απορριμμάτων μπορεί να αναποδογυρίσει τον κάδο για να έχει πρόσβαση στο περιεχόμενο για να το καταναλώσει. Η κίνηση/συμπεριφορά αυτή της αρκούδας ήταν καθοριστική για να λάβει μια τροφική ανταμοιβή. Ειδικά οι αρκούδες έχουν την ικανότητα εκμάθησης από μια και μοναδική εμπειρία και αυτή η διαδικασία μπορεί να αρκεί ώστε η αρκούδα να αποκτήσει συμπεριφορά τροφικής «εξάρτησης» υιοθετώντας αυτή την πρακτική αναζήτησης τροφής σε κάδους απορριμμάτων.

Επί πλέον η σύνδεση (συνειρμός) μεταξύ οσμητικού ερεθίσματος και τροφικής ανταμοιβής έχει ήδη γίνει. Υπο τέτοιες συνθήκες μια αρκούδα μπορεί να προσελκυστεί και από παρόμοιες οσμές (λ.χ. απορρίμματα, μικρές παράνομες χωματερές). Ανεξαρτήτως του τύπου των προσελκυστικών οσμών, άπαξ και η αρκούδα κατάφερε επιτυχώς να έχει πρόσβαση σε ανθρωπογενή τροφή, χωρίς καμία αρνητική εμπειρία, αρχίζει να αναπτύσσει νέα συμπεριφορικά πρότυπα «εθισμού» και εξάρτησης κάτι που θα την ωθήσει να συνεχίσει να ψάχνει για ανθρωπογενείς πηγές τροφής κοντά σε οικισμούς.

Τα αρκουδάκια μαθαίνουν όλες τις βασικές δεξιότητες για επιβίωση από τη μητέρα τους. Εάν η μητέρα αρκούδα δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου της σε τροφοληψία κοντά ή μέσα σε σκουπιδότοπους, αυτό είναι μια συμπεριφορά που θα μάθουν σίγουρα και τα μικρά. Ακόμη και οι ενήλικες αρκούδες διαθέτουν την ικανότητα εκμάθησης παρατηρώντας τις άλλες αρκούδες.

γ. **«Αφελής» συμπεριφορά (Naivety)**

Η παρουσία ανήλικων αρκούδων κοντά σε κατοικημένες περιοχές σε συνδυασμό με αυξημένη δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της ημέρας οφείλεται σύμφωνα με ορισμένους ερευνητές στην «αφελή» συμπεριφορά των ατόμων αυτών (δηλαδή, ατόμων που δεν έχουν βιώσει ακόμα αρνητικές εμπειρίες στον βιότοπο αυτό) (Blanchard and Knight 1991; McLellan et al. 1989; Kaczensky et al. 2006). Σύμφωνα με τη θεωρία της «αφελούς» συμπεριφοράς οι ανήλικες αρκούδες εμφανίζονται κοντά σε ανθρώπινους οικισμούς επειδή θεωρούν τις άλλες, κυρίαρχες αρκούδες πιο επικίνδυνες από τους ανθρώπους. Η στάση αυτή αλλάζει σταδιακά με την πάροδο του χρόνου, ανάλογα με το φύλο και το μέγεθος του ζώου και τις εμπειρίες που έχει βιώσει κοντά στον άνθρωπο.

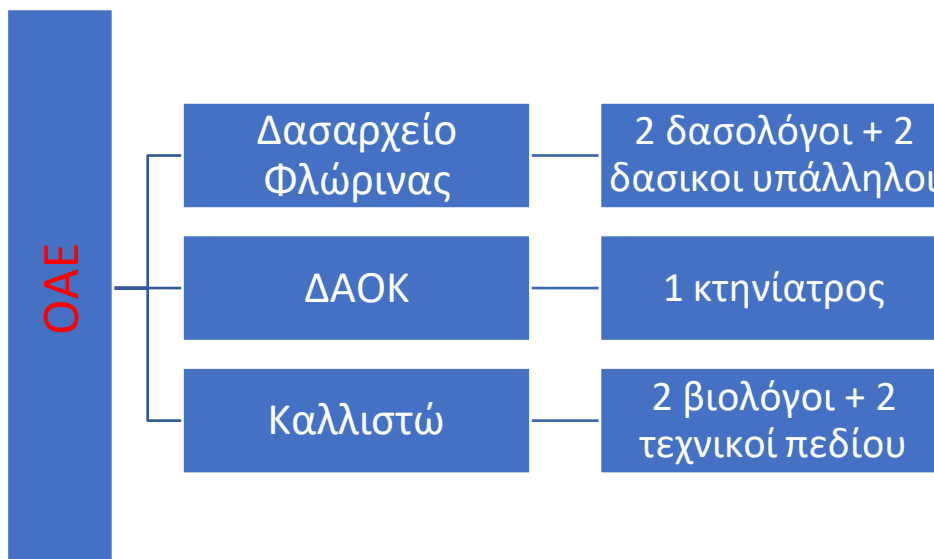
δ. **Δεσποτική κατανομή (Despotic distribution)**

Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή η κοινωνική δομή των αρκούδων είναι αυτή που καθορίζει ποιες αρκούδες προσεγγίζουν συστηματικά κατοικημένες περιοχές (οι οποίες από τη σκοπιά της αρκούδας θεωρούνται βιότοποι κατώτερης ποιότητας). Τα κυρίαρχα άτομα της κοινωνίας των αρκούδων, δηλαδή οι ενήλικες αρσενικές αρκούδες, ζουν στον καλύτερο βιότοπο, εκτοπίζοντας τα άτομα που βρίσκονται πιο χαμηλά στην κοινωνική ιεραρχία στις παρυφές του ιδανικού βιότοπου. Στη Βόρεια Αμερική οι αρκούδες που προσεγγίζουν συνήθως κατοικημένες περιοχές και επιδεικνύουν προβληματική συμπεριφορά είναι ανήλικα άτομα, κυρίως αρσενικά (Mattson et al. 1992; McLellan et al. 1989; Mattson and Pease 1999; Schwartz et al. 2006).

2. Ομάδα Άμεσης Επέμβασης (ΟΑΕ)- σύντομο ιστορικό:

Η πρόδρομη μορφή, πρωτόκολλο και τρόπος λειτουργίας της «Ομάδας Άμεσης Επέμβασης» (ΟΑΕ) υπήρξε το αποτέλεσμα αντίστοιχων δράσεων στο πλαίσιο α) προηγούμενων έργων LIFE – Φύση όπως : **LIFE07NAT/GR/000291 σε συνεργασία με τα έργα LIFE09NAT/GR/000333, & LIFE07NAT/IT/000502 και LIFE09NAT/ES/000533** και β) της συνεργασίας των δυο εξειδικευμένων Περιβαλλοντικών Οργανώσεων «**ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ**» και «**ΚΑΛΛΙΣΤΩ**» που ασχολούνται με τη διατήρηση και διαχείριση των ειδών μεγάλων σαρκοφάγων με έμφαση στην αρκούδα. Το παραπάνω πλαίσιο αποτέλεσε την πρώτη απόπειρα στην Ελλάδα κατάρτισης και υλοποίησης ενός πρωτοκόλλου καταγραφής, αποκωδικοποίησης, ερμηνείας, αντιμετώπισης και διαχείρισης περιπτώσεων αλληλεπίδρασης αρκούδας και ανθρώπου μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της συνύπαρξης και των δύο στην πραγματικότητα της ελληνικής υπαίθρου. Με βάση τα ανωτέρω, το 2014 το ΥΠΕΝ (*Τμ. Διαχείρισης Άγριας Πανίδας και Θήρας*) επεξεργάστηκε το τελικό κείμενο καταλήγοντας στην καινοτόμο και πρωτοποριακή θεσμοθέτηση και θεσμοποίηση (ΦΕΚ 272/07-02-2014 – ΚΥΑ 104180/433/05-02-2014 « περί «λήψης μέτρων για τη διαχείριση περιστατικών προσέγγισης – αλληλεπίδρασης Αρκούδας (*Ursus arctos*) σε κατοικημένες περιοχές») της Ομάδας Άμεσης Επέμβασης (ΟΑΕ) ως ενός οριζόντιου μηχανισμού (με συγκεκριμένη διοικητική/διαχειριστική και επιχειρησιακή δομή) για την αντιμετώπιση και διαχείριση των περιστατικών αλληλεπίδρασης αρκούδας-ανθρώπου στην επικράτεια.

Η πΜΚΟ «ΚΑΛΛΙΣΤΩ» όπως και η Δασική Υπηρεσία στο σύνολο της αλλά και τοπικά (εν προκειμένω στο παρόν έργο η Δ/νση Δασών Φλώρινας) συμμετέχουν (με βάση το ανωτέρω ΦΕΚ) και στις (3) Επιστημονικές/διαχειριστικές/Επιχειρησιακές βαθμίδες: (Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή, Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων και Ομάδα Άμεσης Επέμβασης). Στις δύο επιχειρησιακές βαθμίδες συμμετέχουν με εκπροσώπους στο παρόν έργο ως εξής : για την ΚΑΛΛΙΣΤΩ: (2) βιολόγοι και (2) τεχνικοί πεδίου. Για την Δ/νση Δασών Φλώρινας η εκπροσώπηση στο παρόν έργο γίνεται με: (2) δασολόγους και (2) δασικούς υπαλλήλους ενώ από την ΔΑΟΚ Φλώρινας η εκπροσώπηση γίνεται με έναν κτηνίατρο (βλ. οργανόγραμμα). Σε ότι αφορά τις περιοχές εκτός έργων LIFE η ΟΑΕ της Καλλιστώ εκπροσωπείται στις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες όπως στον πίνακα του Παρ. Ι (επικαιροποιημένη εκπροσώπηση).

Από την εγκαθίδρυση του θεσμού έως σήμερα και σε ότι αφορά την 3^η επιχειρησιακή βαθμίδα («Ομάδα Άμεσης Επέμβασης») η πΜΚΟ «ΚΑΛΛΙΣΤΩ» έχει κληθεί να παρέμβει (κατόπιν συνεννόησης και συνεργασίας με τις εκάστοτε κατά τόπους δασικές αρχές) σε ποικίλα και πολυάριθμα περιστατικά τόσο σε περιοχές όπου

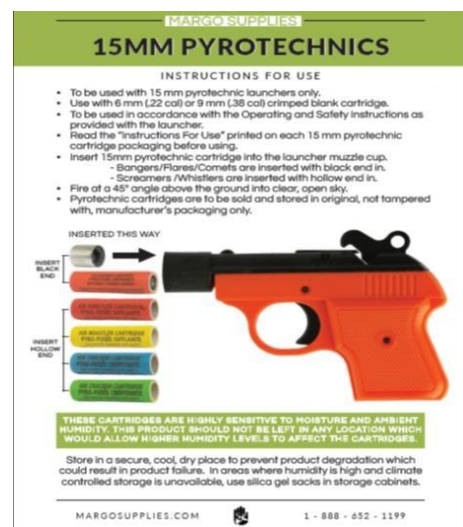

υλοποιήθηκαν στο παρελθόν ή υλοποιούνται ακόμη έργα LIFE Nature & Biodiversity όσο και σε περιοχές εκτός υλοποίησης έργων LIFE.

3. Εξοπλισμός Ομάδας Άμεσης Επέμβασης:

Ο εξοπλισμός της ΟΑΕ (του φορέα «Καλλιστώ») αποτελείται από:

- α) (2) οχήματα τύπου pick-up 4X4 (βλ. φωτογραφία)
- β) ένα ειδικά σχεδιασμένο κλουβί μεταφοράς για αρκούδες (βλ. φωτογραφία)
- γ) αναισθητικό όπλο τελευταίας τεχνολογίας (Excaliber) (βλ. φωτογραφία)
- δ) (1) θερμική κάμερα νυκτός (βλ. φωτογραφία) (αποκτήθηκε από το παρόν έργο LIFE)
- ε) κάμερες υπέρυθρων (αποκτήθηκαν από το παρόν έργο LIFE)
- στ) ειδικά αποτρεπτικά/απωθητικά μέσα (σειρήνες, ηλεκτρονικούς συναγερμούς, πίδακες νερού πίεσης, ειδικοί κάδοι τροφο-παγίδες με σπρέι πιπεριού)(βλ. φωτογραφία) (αποκτήθηκαν από το παρόν έργο LIFE θα γίνει εκτενέστερη αναφορά πιο κάτω).
- ζ) προληπτικά μέτρα (όπως ηλεκτροφόρες περιφράξεις που διανεμήθηκαν και μέσω της δράσης (C7) του παρόντος έργου) και αφετέρου
- η) ειδικά αποτρεπτικά μέσα με πυροτεχνικά φυσίγγια κρότου λάμψης διαφόρων τύπων για αρκούδες τα οποία αποκτήθηκαν από το παρόν έργο στο πλαίσιο της δράσης C4.(βλ. φωτογραφία)
- θ) Ο συνεργαζόμενος φορέας **Δ/νση Δασών Φλώρινας** (ΑΔΗΔΜ) απέκτησε από το παρόν έργο LIFE και για τις ανάγκες της ΟΑΕ ένα όχημα 4 X 4 τύπου pick-up). (βλ. φωτογραφία).

Φωτογραφία εξοπλισμού της ΟΑΕ («Καλλιστώ» και Δ/νση Δασών Φλώρινας) κάποια εκ των οποίων αποκτήθηκαν από την δράση C4: Οχήματα 4X4 (pick-up) (C4), κλωβός μεταφοράς αρκούδων, θερμική κάμερα νυκτός (C4), και ειδικά πυροτεχνικά φυσίγγια κρότου λάμψης με εκτοξευτήρα (C4).

4. Ειδικά αποτρεπτικά μέσα για αρκούδες (δράση C8):

Η συγκεκριμένη κατηγορία αποτρεπτικών μέσων για αρκούδες που περιγράφονται πιο κάτω αποκτήθηκε στο πλαίσιο της δράσης C8. Οι δύο δράσεις C4 & C8 υλοποιήθηκαν συνεργιστικά δεδομένου ότι τα αποτρεπτικά αυτά μέσα χρησιμοποιήθηκαν κατά τις επεμβάσεις της ΟΑΕ για την διαχείριση περιστατικών αλληλεπίδρασης αρκούδας-ανθρώπου.

1. Ειδικό Σκιάχτρο Ψεκασμού

Αυτό το μέσο απώθησης άγριων ζώων μπορεί να κρατήσει τις αρκούδες και άλλα είδη «εισβολείς» μακριά μέσω εκτίναξης κρύου νερού με μεγάλη πίεση. Είναι μια αποτελεσματική μέθοδος αποτροπής ζώων από τον περίβολο ιδιοκτησίας (αγροικίας, κτηνοτροφικής μονάδας, κ.λπ.). Είναι συνδεδεμένο με ένα κανονικό λάστιχο κήπου και τοποθετημένο στο έδαφος. Όταν ο ανιχνευτής κίνησης εντοπίσει κίνηση, το «σκιάχτρο»/φόβητρο ψεκάζει ένα jet νερού που διαρκεί για 3-4 δευτερόλεπτα και στη συνέχεια επαν-εκκινείται αυτόματα. Η κεφαλή ψεκασμού μπορεί να προσαρμοστεί σε εύρος από 10°- 360° ώστε να καλύψει μικρή ή μεγάλη περιοχή και έχει εύρος 35ft για ευελιξία στην τοποθέτηση. Το σκιάχτρο είναι εύκολο στη χρήση, ασφαλές και ανέξοδο. (φωτογραφία 1). Το συγκεκριμένο αυτό μέσο χρησιμοποιήθηκε σε λίγες μόνο περιπτώσεις που αφορούσαν είτε επισκέψεις αρκούδας σε καλλιέργειες (π.χ. καλαμπόκι) είτε σε περιπτώσεις παραβίασης ιδιωτικού χώρου με οπωροφόρα. Ο λόγος που επιλέχθηκαν οι παραπάνω περιπτώσεις ήταν επειδή υπήρχε κάποια σταθερή παροχή νερού προκειμένου να τροφοδοτείται ο εκτοξευτήρας νερού. Ωστόσο η αποτελεσματικότητα του συγκεκριμένου αποτρεπτικού δεν ήταν εμφανή δεδομένου ότι δεν επιτεύχθηκε η μέγιστη απαιτούμενη πίεση νερού κατά την εκτόξευση του πίδακα.

2. Ηλεκτρονικός συναγερμός με αισθητήρες: «Critter Gitter»:

Αυτό το μέσον ανιχνεύει κίνηση ζώων σε μία περιοχή ακτίνας έως και 14 m μακριά χρησιμοποιώντας παθητική υπέρυθρη, θερμοκρασία σώματος ή ανίχνευση κίνησης και στη συνέχεια εκπέμπει διαπεραστικούς ήχους και αναλαμπές φωτός. Αυτός ο ανιχνευτής έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι ικανός να αλλάζει τον ήχο εκπομπής και τα πρότυπα φωτός σε κάθε εισβολή και επαν-εκκινείται αυτόματα. Ένα από τα ενδεχόμενα μειονεκτήματα του Critter Gitter είναι το γεγονός υπάρχει πιθανότητα ότι οι αρκούδες να συνηθίσουν στον ήχο και τις αναλαμπές φωτός με την πάροδο του χρόνου και να μην απομακρύνονται πια από την περιοχή. Παρόλα αυτά, πλεονέκτημα αποτελεί το γεγονός ότι η συσκευή ειδοποιεί τους ιδιοκτήτες όταν υπάρξει ανίχνευση αρκούδας στον περιβάλλοντα χώρο και επομένως αυτοί μπορούν να σπεύσουν στις απαραίτητες ενέργειες. Το Critter Gitter ενεργοποιείται από οποιοδήποτε ζώο,/εισβολέα συμπεριλαμβανομένων και των κατοικιδίων που θα περάσουν από τον αισθητήρα, κατά τη διάρκεια ημέρας και νύχτας. Επομένως, είναι προτιμότερη η χρήση του κατά τις νυχτερινές ώρες οπότε κινούνται κατ' εξοχήν τα είδη της άγριας πανίδας. (φωτο 2).

Οι ειδικοί αυτοί συναγερμοί τοποθετήθηκαν σε δέκα πέντε (15) διαφορετικά περιστατικά επέμβασης της ΟΑΕ δηλ. στο **28.3%** του συνόλου των περιστατικών, με θετικά αποτελέσματα. Χρησιμοποιήθηκαν (2) τύποι Critter gitter: ο ένας κινέζικης κατασκευής και ο άλλος κατασκευής ΗΠΑ. Η πράξη έδειξε ότι ο 2^{ος} τύπος λειτούργησε πιο αξιόπιστα και ήταν και πιο εύχρηστος λόγω μεγέθους. Η αρχική προμήθεια ήταν (40) τεμάχια της κινέζικης μάρκας συναγερμών, ωστόσο αφού διαπιστώσαμε κάποιες δυσλειτουργίες ζητήσαμε από τον προμηθευτή να αντικατασταθεί ένα μέρος των αρχικών από συναγερμούς κατασκευής ΗΠΑ. (10 τεμάχια). Η αντικατάσταση έγινε χωρίς να επιβαρυνθεί ο αρχικός π/υ. Ο τελικός αριθμός τεμαχίων από

συναγερμούς (και των δύο εταιριών) που χρησιμοποιήσαμε ήταν (32). Η διαφορά οφείλεται στο υψηλότερο κόστος αυτών με προέλευση τις ΗΠΑ.

3. Υπερηχητική κόρνα

Η συσκευή αυτή συνδυάζει ένα πολύ εύχρηστο μέγεθος και τον μέγιστο ήχο. Ένα διαπεραστικό φύσημα μπορεί να ακουστεί μέχρι 1/2 μίλι στη στεριά και ένα μίλι πάνω από υδάτινη επιφάνεια. Η συσκευή αυτή είναι 100% ασφαλής ως προς το όζον και μη εύφλεκτη. Έχει ύψος 4-1/2". Έχει μη διαβρωτικές μεμβράνες και είναι εγγυημένα άθραυστη. Λειτουργεί με ένα απλό πάτημα του αντίχειρα και παράγει ένα διαπεραστικό ήχο που λειτουργεί αποτρεπτικά τόσο για την αρκούδα όσο και για άλλα είδη της άγριας πανίδας. Βολικό μέγεθος παλάμης με απεριόριστες χρήσεις από περιστασιακές σηματοδοτήσεις μέχρι και για λόγους προσωπικής ασφάλειας. Εξαιρετική για χρήση σε περιοχή με παρουσία αρκούδας. Η συσκευή αυτή μπορεί να παράξει περίπου 200 εκτονώσεις αέρα διάρκειας δύο δευτερολέπτων η κάθε μία. (φωτογραφία 3). Το μέσον αυτό χρησιμοποιήθηκε κυρίως σε νυχτερινές επιχειρήσεις της ΟΑΕ σε συνδυασμό με την χρήση της θερμικής κάμερας σε απόπειρες εκφοβισμού μιας αρκούδας που προσέγγιζε οικισμό.

4. Τροφική παγίδα με σπρέι πιπεριού:

Έχει την όψη και την οσμή κάδου απορριμμάτων. Ωστόσο στην πραγματικότητα είναι μία συσκευή ανάταξης της τροφικής εξάρτησης της αρκούδας από οικιακά απορρίμματα. Η δοκιμασμένη αυτή συσκευή έχει σχεδιαστεί για να χρησιμεύσει ως ένα εργαλείο στην αντιμετώπιση προβλημάτων με αρκούδες εξαρτημένες από οικιακά απορρίμματα (ως εύκολη πηγή τροφής). Στην περίπτωση του έργου LIFE AmyBear το αρχικό βαρέλι που χρησιμοποιείται στις ΗΠΑ (για τον ίδιο σκοπό) αντικαταστάθηκε από έναν πλαστικό συμβατικό κάδο απορριμμάτων 240 lt που χρησιμοποιείται ευρέως σε όλη την ελληνική επικράτεια και ειδικά σε οικισμούς της υπαίθρου.

Στη συνέχεια ο προμηθευτής ανέπτυξε μια ιδιοκατασκευή η οποία αποτελείται από μια μεταλλική πλατφόρμα με μια οπή στο μέσον και η οποία στερεώνεται στο εσωτερικό του κάδου σε ένα συγκεκριμένο ύψος. Είναι εξοπλισμένη από την μία όψη με ένα έλασμα/εκτοξευτήρα όπου στερεώνεται το σπρέι πιπεριού ενώ από την άλλη όψη έχει τοποθετηθεί ένας συρμάτινος βρόγχος στην άκρη του οποίου τοποθετείται ξηρά τροφή ως δόλωμα με φαγητό (πχ. κροκέτες). Μόλις η αρκούδα επιχειρήσει να καταναλώσει την τροφή/ο δόλωμα, η τάση από την έλξη του βρόγχου ενεργοποιεί το έλασμα/εκτοξευτήρα εκτοξεύοντας μια ποσότητα σπρέι πιπεριού μέσω της οπής απευθείας προς το ρύγχος της αρκούδας προκαλώντας ένα πολύ δυσάρεστο ερέθισμα. Η αρκούδα συνδέει τη συγκεκριμένη τοποθεσία με μία δυσάρεστη εμπειρία και θα είναι απρόθυμη να την επισκεφθεί ξανά. Χρειάζεται Προσοχή στη χρήση σε κατοικημένες περιοχές – υποχρεωτική η ανάρτηση προειδοποιητικών πινακίδων. Άμεσο αποτέλεσμα, 15 λεπτά έντονου πόνου (τσούξιμο στη μουσούδα και τα μάτια της αρκούδας) (φωτογραφία 4). Το αποτρεπτικό αυτό μέσον χρησιμοποιήθηκε σε (2) τουλάχιστον περιπτώσεις σε περιστατικά επέμβασης της ΟΑΕ.

Φωτογραφία 1: «σκιάχτρο» ψεκασμού νερού υψηλής πίεσης

Φωτογραφία 2: συναγερμός με αισθητήρες Critter-Gitter (2 τύποι Κίνας & ΗΠΑ).

Φωτογραφία 3: Υπερηχητική κόρνα/σειρήνα

Φωτογραφία 4: τροφική παγίδα με σπρέι πιπεριού σε κατάλληλα διαμορφωμένο κάδο 240 lt.

5. Βασικοί κανόνες & Πρωτόκολλο Επέμβασης:

Το πρωτόκολλο επέμβασης που εφαρμόζεται στο εκάστοτε περιστατικό ακολουθεί το γενικό πλαίσιο διαβάθμισης/αξιολόγησης/σταδιοποίησης ως προς την σοβαρότητα και τον βαθμό επείγοντος του περιστατικού ανάλογα με τις συνθήκες και την συμπεριφορά του ζώου. Διαδικασία αυτή αποτυπώνεται σχηματικά στο παρακάτω διάγραμμα (1) και έχοντας υπόψη τις ακόλουθες βασικές αρχές:

- Οι «προβληματικές» αρκούδες δεν γεννιούνται, αλλά είναι το «προϊόν» της ανθρώπινης απροσεξίας και αδιαφορίας.
- Δεν αναπτύσσουν όλες οι αρκούδες «προβληματική» συμπεριφορά. Κάποιες φορές οι αρκούδες γίνονται προβληματικές όταν προσαρμόζονται σε μη φυσικές πηγές τροφής (λ.χ. ανθρωπογενή απορρίμματα).
- Οι αρκούδες που είναι «εξοικειωμένες» στην ανθρώπινη παρουσία δείχνουν μεγαλύτερη ανεκτικότητα στην ανθρώπινη παρουσία σε μικρότερες αποστάσεις ασφαλείας
- Οι αρκούδες επικοινωνούν την κυριαρχική τους συμπεριφορά εκφοβίζοντας τον αντίπαλο ή ανταγωνιστή τους. Όλα εξαρτώνται και είναι θέμα «γλώσσας» του σώματος. Οι αρκούδες κατανοούν μια «γλώσσα»: κυριαρχίας και υπακοής (υποταγής).
- Το κλειδί για μια αποτελεσματική διαχείριση περιπτώσεων με προβληματικές ή εξοικειωμένες αρκούδες είναι η δυνατότητα να «επικοινωνήσουμε» τα διάφορα μέσα και μεθόδους με ένα τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνεται η κατανόησή τους από την αρκούδα
- Ο διαχειριστής άγριας ζωής θα πρέπει να διεκδικήσει την κυριαρχία του επάνω σε μια αρκούδα με τρόπο ώστε να την «ξεγελάσει» και να την κάνει να αντιληφθεί ότι ο άνθρωπος έχει τον έλεγχο της κατάστασης. Σε περίπτωση που μια αρκούδα δεν υπακούσει σε αυτό το μήνυμα, τότε το μήνυμα αυτό μπορεί να ενισχυθεί με μια λαστιχένια σφαίρα στο πίσω μέρος του σώματος ή με μια ρίψη με το ειδικό κάνιστρο πιπεριού (pepper spray)
- Αφαιρώντας μια «προβληματική» αρκούδα με θανάτωση από τον πληθυσμό ΔΕΝ λύνουμε το πρόβλημα αλλά αντίθετα δημιουργούμε την ευκαιρία σε μια άλλη αρκούδα να εγκατασταθεί αναπληρώνοντας τον κενό διαθέσιμο οικο-θώκο. Συνεπώς το πρόβλημα δεν έχει λυθεί
- Είναι απόλυτα εφικτό να αποφύγουμε τις θανατώσεις «προβληματικών» αρκούδων και παράλληλα να δημιουργήσουμε ένα θετικό κλίμα στη κοινή γνώμη αλλά και να βελτιώσουμε τις προδιαγραφές ασφάλειας σε αυτές τις περιοχές

Σε ότι αφορά την εξειδίκευση και την στόχευση των διαχειριστικών πρακτικών και ενεργειών και την συσχέτισή τους αφενός με την συμπεριφορά της αρκούδας σε σχέση με την ανθρώπινη παρουσία και αφετέρου με το επίπεδα τροφικής εξοικείωσης, αυτές παρουσιάζονται στους πίνακες (1) & (2) ο οποίοι αποτελούν παραρτήματα του ανωτέρω ΦΕΚ 272 (Β'). Οι πιο συνήθεις συνδυασμοί συμπεριφοράς εξοικείωσης αρκούδων με ανθρωπογενείς τροφικές πηγές και ανθρώπινη παρουσία που κλήθηκε να διαχειριστεί η ΟΑΕ ήταν (με βάση τους πίνακες (1) & (2) οι περιπτώσεις : «επίπεδα Β/2 και Β/3» καθώς και επίπεδα Γ/2 και Γ/3».

Διάγραμμα (1) : Διαβάθμιση καταστάσεων/σταδίων αλληλεπίδρασης αρκούδας – ανθρώπου. Με κόκκινη γραμματοσειρά ορίζονται οι πιο πιθανές καταστάσεις και τα σενάρια που μπορούν να παρουσιαστούν στο συγκείμενο παρουσίας της αρκούδας στην περιοχή του έργου αλλά και γενικότερα στην Ελλάδα και τα οποία χρήζουν ειδικής διευθέτησης/αντιμετώπισης/διαχείρισης/παρακολούθησης.

Αναγκαιότητα λήψης διαχειριστικών μέτρων	Αλληλεπίδραση αρκούδας - ανθρώπου
<p>Αρκούδα που συμπεριφέρεται φυσιολογικά</p> <p>Η λήψη διαχειριστικών μέτρων ΔΕΝ είναι απαραίτητη</p>	Σε τυχαία συνάντηση με άνθρωπο η αρκούδα απομακρύνεται αμέσως
	Σε τυχαία συνάντηση με άνθρωπο σε κοντινή απόσταση η αρκούδα σηκώνεται στα πίσω της άκρα
	Η αρκούδα προξενεί ζημιές σε ανθρώπινες περιουσίες μακριά όμως από οικισμούς
	Η αρκούδα εμφανίζεται επανειλημμένα κοντά σε ακατοίκητους οικισμούς
	Μια ξαφνιασμένη αρκούδα νιώθει ότι απειλείται και πραγματοποιεί επίθεση εκφοβισμού
	Η αρκούδα ανέχεται την ανθρώπινη παρουσία σε κοντινή απόσταση χωρίς να νιώθει ότι απειλείται και χωρίς να απομακρύνεται
	Μια αρκούδα που έχει προκληθεί πραγματοποιεί επίθεση εκφοβισμού
	Θηλυκή αρκούδα υπερασπίζεται τα μικρά της και επιτίθεται
	Μια αρκούδα ψάχνει για τροφή και προξενεί ζημιές κοντά ή μέσα σε κατοικημένους οικισμούς
	Η αρκούδα υπερασπίζεται την τροφή της και επιτίθεται
<p>Προβληματική αρκούδα</p> <p>Η λήψη διαχειριστικών μέτρων ΕΙΝΑΙ απαραίτητη</p>	Η αρκούδα επανειλημμένα εισέρχεται σε κατοικημένες περιοχές
	Η αρκούδα προσπαθεί να εισέλθει σε κατοικημένα οικήματα ή στάβλους
	Η αρκούδα ακολουθεί τους ανθρώπους σε κοντινή απόσταση
	Η αρκούδα συμπεριφέρεται επιθετικά χωρίς να έχει προκληθεί

Πίνακες (1) & (2) : Συνδυασμοί συνθηκών και αντίστοιχων ενεργειών στη διαχείριση περιστατικών αλληλεπίδρασης αρκούδας-ανθρώπου.

<p>επίπεδα συμπεριφοράς σε σχέση με την ανθρώπινη παρουσία.</p> <p>Επίπεδα τροφικής εξοικείωσης της αρκούδας</p>	<p>Επίπεδο 1: Επιφυλακτική στην ανθρώπινη παρουσία (απομακρύνεται όταν την προσεγγίζουν)</p>	<p>Επίπεδο 2: Εμφανίζει ανεκτικότητα στην ανθρώπινη παρουσία</p> <p>Σε περίπτωση που νοιώθει ότι απειλείται υιοθετεί αμυντική στάση</p>	<p>Επίπεδο 3: Προκαλεί καταστροφές στη γεωργική παραγωγή (συμπεριλαμβανομένων επιθέσεων σε ζωικό κεφάλαιο) και στην ιδιωτική περιουσία</p> <p>Εισέρχεται μία φορά σε κατοικημένο κτίσμα μέσω ανοιχτού παράθυρου ή πόρτας</p>	<p>Επίπεδο 4: Πρώτες εκδηλώσεις επιθετικής συμπεριφοράς</p> <p>Προκαλεί επαναληπμένα εκτεταμένες ζημιές ιδιωτικής περιουσίας</p> <p>Εισβάλλει τουλάχιστον μία φορά σε κατελιμμένο κτίσμα - οίκημα</p>
<p>Επίπεδο Α:</p> <p>Η αρκούδα καταναλώνει φυσική τροφή σε φυσικές εκτάσεις (ενδιαιτήμα) - τρέφεται σε περιοχές στις οποίες δεν εκτίθεται σε ανθρωπογενείς απειλές, ή σε ανοιχτές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται από τον άνθρωπο αλλά υπάρχει άμεση δίοδος διαφυγής.</p>	<p>Δεν απαιτείται -δεν κρίνεται απαραίτητη κάποια διαχειριστική ενέργεια.</p>	<p>Διαχείριση: του ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό- ενημέρωση)- διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση ελκτικών τροφικών διαθέσιμων)</p>	<p>Διαχείριση: του ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς σε σχέση με το συγκεκριμένο περιστατικό- ενημέρωση) – διαχείριση τομέα - διαχείριση της αρκούδας: μαρκάρισμα και χρήση μη θανατηφόρων μεθόδων απώθησης.</p>	<p>Διαχείριση: του ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς σε σχέση με το συγκεκριμένο περιστατικό- ενημέρωση) – διαχείριση τομέα . Διαχείριση της αρκούδας: μαρκάρισμα και χρήση της μεθόδου ανάταξης συμπεριφοράς: επαναληπτική χρήση αποτρεπτικών μέσων: (λαστιχένιες σφαίρες, βελάκια κρότου λάμψης, κλπ).</p>
<p>Επίπεδο Β:</p> <p>Η αρκούδα καταναλώνει περιστασιακά ΜΗ-φυσική τροφή (ανθρωπογενούς προέλευσης) σε απόμερους τομείς (π.χ. απορρίμματα σε μικρούς οικισμούς σε δασογενές περιβάλλον κλπ)</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό- ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση ελκτικών τροφικών διαθέσιμων)</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα ανθρώπων (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό- ενημέρωση)- διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση ελκτικών τροφικών διαθέσιμων). Διαχείριση αρκούδας : χρήση μη θανατηφόρων αποτρεπτικών μέσων και μεθόδων – χωρίς μαρκάρισμα του ζώου.</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό- ενημέρωση)- διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση ελκτικών τροφικών διαθέσιμων). Διαχείριση αρκούδας : μαρκάρισμα και χρήση μη θανατηφόρων αποτρεπτικών μέσων)</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό- ενημέρωση)- διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων). Διαχείριση της αρκούδας: μαρκάρισμα και χρήση της μεθόδου ανάταξης συμπεριφοράς: επαναληπτική χρήση αποτρεπτικών μέσων (λαστιχένιες σφαίρες, βελάκια κρότου λάμψης, κλπ).</p>

<p>επίπεδα συμπεριφοράς σε σχέση με την ανθρώπινη παρουσία.</p> <p>Επίπεδα τροφικής εξοικείωσης της αρκούδας</p>	<p>Επίπεδο 1: Επιφυλακτική στην ανθρώπινη παρουσία (απομακρύνεται όταν την προσεγγίζουν)</p>	<p>Επίπεδο 2: Εμφανίζει ανεκτικότητα στην ανθρώπινη παρουσία</p> <p>Σε περίπτωση που νοιώθει ότι απειλείται υιοθετεί αμυντική στάση</p>	<p>Επίπεδο 3: Προκαλεί καταστροφές στη γεωργική παραγωγή (συμπεριλαμβανομένων επιθέσεων σε ζωικό κεφάλαιο) και στην ιδιωτική περιουσία</p> <p>Εισέρχεται μία φορά σε κατοικημένο κτίσμα μέσω ανοιχτού παράθυρου ή πόρτας</p>	<p>Επίπεδο 4: Πρώτες εκδηλώσεις επιθετικής συμπεριφοράς</p> <p>Προκαλεί επανειλημμένα εκτεταμένες ζημιές ιδιωτικής περιουσίας</p> <p>Εισβάλλει τουλάχιστον μία φορά σε κατελημμένο κτίσμα - οίκημα</p>
<p>Επίπεδο Γ: Η αρκούδα καταναλώνει τακτικά ΜΗ-φυσική τροφή (ανθρωπογενούς προέλευσης) μέσα ή κοντά σε κατοικημένες ή χρησιμοποιούμενες από τον άνθρωπο περιοχές ΜΕ ύπαρξη άμεσης διόδου διαφυγής.</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων)- Διαχείριση αρκούδας (χρήση μη θανατηφόρων αποτρεπτικών μεθόδων χωρίς μαρκάρισμα του ζώου)</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων) Διαχείριση αρκούδας (χρήση μη θανατηφόρων αποτρεπτικών μεθόδων χωρίς μαρκάρισμα του ζώου)</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων) Διαχείριση αρκούδας : μαρκάρισμα και χρήση μη θανατηφόρων αποτρεπτικών μέσων και μεθόδων.</p>	<p>Διαχείριση ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων)</p> <p>Διαχείριση αρκούδας μαρκάρισμα και (εντατική εφαρμογή της μεθόδου ανάταξης συμπεριφοράς μέχρι να επέλθει αλλαγή της συμπεριφοράς του ζώου)</p>
<p>Επίπεδο Δ: Η αρκούδα καταναλώνει συστηματικά ΜΗ-φυσικές τροφές (ανθρωπογενείς) σε κατοικημένες περιοχές περιορισμένης έκτασης ΧΩΡΙΣ ύπαρξη άμεσης διόδου διαφυγής.</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων)- Διαχείριση αρκούδας (χρήση μη θανατηφόρων αποτρεπτικών μεθόδων χωρίς μαρκάρισμα του ζώου)</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων)- Διαχείριση αρκούδας (χρήση μη θανατηφόρων μεθόδων αποτρεπτικών μέσων) - Μαρκάρισμα και Άμεση δυνατότητα απομάκρυνσης και επανεγκατάστασης (relocation) εντός του εύρους ενδιατήματος</p>	<p>Διαχείριση: ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων)- Διαχείριση αρκούδας (χρήση μη θανατηφόρων μεθόδων αποτρεπτικών μέσων) - Μαρκάρισμα και Άμεση δυνατότητα απομάκρυνσης και επανεγκατάστασης (relocation) εντός του εύρους ενδιατήματος</p>	<p>Διαχείριση ΑΙΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ, Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα (χρήση μεθόδων επιβολής κανόνων συμπεριφοράς απέναντι στο συγκεκριμένο περιστατικό-ενημέρωση). Διαχείριση τομέα όπου σημειώνεται το περιστατικό (διευθέτηση τροφικών διαθέσιμων)- Διαχείριση αρκούδας: Άμεσο ενδεχόμενο απομάκρυνσης και επανεγκατάστασης (relocation) του ζώου εντός του εύρους ενδιατήματος, Μαρκάρισμα και διαχείριση αρκούδας (εντατική εφαρμογή της μεθόδου aversive conditioning μέχρι να επέλθει αλλαγή της συμπεριφοράς τ ζώου</p>

6. Περιστατικά επέμβασης για την περίοδο 2017-2021:

Τα περιστατικά επέμβασης για την τριετία 2017 έως 2021 ανήλθαν σε πενήντα τρία (53) (μ.ο. ~ 10 περιστατικά ετησίως). Παρατίθενται κατά χρονολογική σειρά και αναλυτικά σε πινακοποιημένη μορφή στον παρακάτω πίνακα (3).

Η καταγραφή και πινακοποιημένη αποτύπωση των περιστατικών έγινε με την χρήση τυποποιημένου εντύπου αναφοράς (Παρ. III) το οποίο καταρτίστηκε για τις ανάγκες της συγκεκριμένης δράσης αλλά και το οποίο υιοθετήθηκε από τις κατά τόπους δασικές Υπηρεσίες για την συστηματική καταγραφή των περιστατικών και την δημιουργία μιας κοινής βάσης δεδομένων. Στο έντυπο αυτό καταγράφονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία που αφορούν στο περιστατικό καθώς και στην αντιμετώπιση αυτού ως εξής:

- γεωγραφικός/διοικητικός προσδιορισμός του συμβάντος (ΠΕ, Δήμος, ΤΚ, γεωγραφικές συντεταγμένες).
- χρονικός προσδιορισμός του συμβάντος καθώς και χρονική διάρκεια παρακολούθησής του όπου αυτό ήταν αναγκαίο.
- Κατηγορία του περιστατικού με βάση τις **(6)** κατηγορίες που προσδιορίστηκαν ως εξής : α) ζημιές στην αγροτική παραγωγή, β) προσέγγιση σε οικισμό, γ) τροχαίο ατύχημα, δ) περιστατικό λαθροθηρίας, ε) επίθεση σε άνθρωπο και στ) εμφάνιση σε οριακό τομέα της κατανομής.
- Πρωτόκολλο αντιμετώπισης/διαχείρισης του περιστατικού
- Εμπλεκόμενοι φορείς
- Αποτελέσματα
- Άλλες παρατηρήσεις καθώς και φωτο/χάρτες.

Σε αρκετά περιστατικά που αφορούσαν κυρίως τις κατηγορίες (α) και (β) και για την αποτελεσματική διαχείρισή τους χρησιμοποιήθηκαν:

- Αφενός τα ήδη δοκιμασμένα προληπτικά μέτρα (όπως ηλεκτροφόρες περιφράξεις που διανεμήθηκαν και μέσω της δράσης (C7) του παρόντος έργου) και αφετέρου
- Τα ειδικά αποτρεπτικά μέσα για αρκούδες που αποκτήθηκαν από το παρόν έργο στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης (C8) και η χρήση των οποίων καθορίστηκε από την φύση των περιστατικών που αντιμετωπίστηκαν υπό την δράση C4. Υπήρξε ουσιαστικά συνέργεια των ανωτέρω δύο δράσεων (C4 & C8).

Ακολουθεί σύντομη παρουσίαση και περιγραφή των ειδικών αποτρεπτικών μέσων για αρκούδα που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της δράσης (C8):

7. Παρουσίαση περιστατικών επέμβασης:

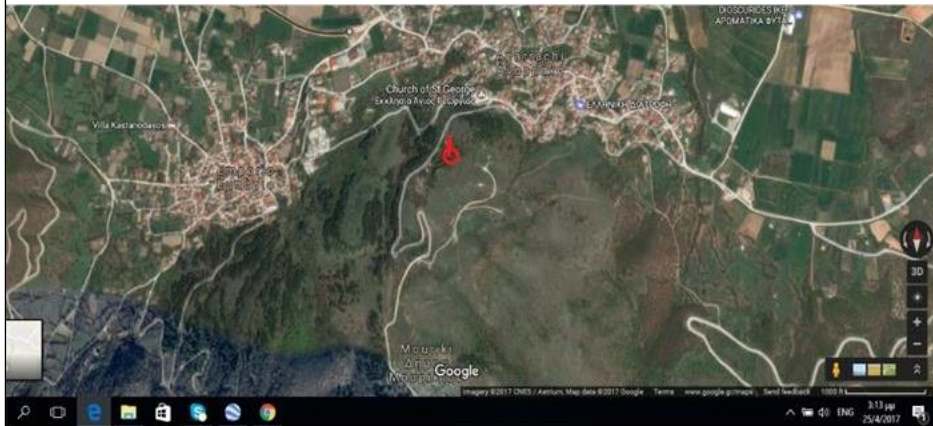
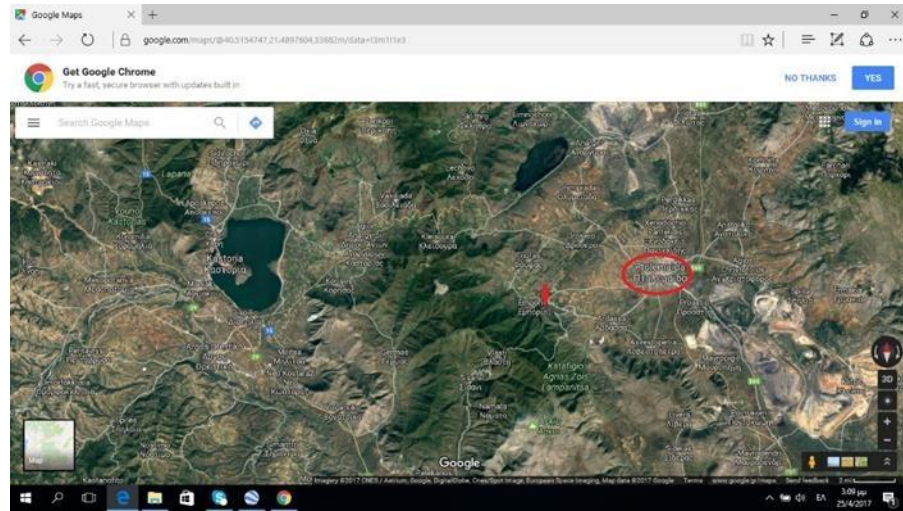
Πίνακας (3): Αναλυτική παρουσίαση του συνόλου των περιστατικών επέμβασης της Ομάδας Άμεσης Επέμβασης «ΟΑΕ» για την χρονική περίοδο (2017- 2021) :

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
1	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Φλώρινας	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	09-10/04/2017	Προσέγγιση σε οικισμό	<p>Περίπτωση περιπλανώμενης αρκούδας που εντοπίστηκε κοντά στην πόλη της Φλώρινας – σε κατάσταση τοξίνωσης. Πιθανότατη η κατανάλωση δηλητηριασμένου δολώματος. Αυτή η αρκούδα παρατηρήθηκε για αρκετές ημέρες πριν από το περιστατικό, σε ερημικά σπίτια, αγροικίες και κήπους. (φωτογραφία). Επέμβαση από Δ/νση Δασών Φλώρινας και Καλλιστώ. Δυστυχώς η αρκούδα πέθανε την ίδια νύχτα (νύχτα της 9ης/4 2017). Ολονύκτια φύλαξη του ζώου από δασοφύλακα. Αυτοψία διεξήχθη από τις δασικές υπηρεσίες και δημόσιο κτηνίατρο (ΔΑΟΚ). Δείγματα ιστών και εσωτερικών οργάνων του ζώου διαβιβάστηκαν από ΔΙΔΑΣ στην αρμόδια εθνική αρχή (ΥΠΑΑΤ) (εργαστήριο τοξικολογίας).</p> <p>Διεύθυνση Δασών Φλώρινας ΔΑΟΚ Φλώρινας - ΥΑΑΤ ΚΑΛΛΙΣΤΩ</p>		<p>Τα αποτελέσματα των τοξικολογικών αναλύσεων από σπλαχνικούς ιστούς του νεκρού ζώου που έγιναν στο εξειδικευμένο εργαστήριο τοξικολογίας του ΥΠΑΑΤ έδειξαν ότι το αίτιο θανάτου του ζώου προήλθε από την κατανάλωση (σε μορφή δηλ. δολώματος) <u>της τοξικής ουσίας καρβαμιδικού εστέρες που είναι η δραστική ουσία σε παρασιτοκτόνα φάρμακα</u> (επισυνάπτεται το σχετικό ιατροδικαστικό πόρισμα στο παρ. II). Για το συγκεκριμένο περιστατικό συνεργάστηκε και Ο Φορέας Διαχείρισης</p>	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
2	ΚΟΖΑΝΗΣ	Αναρράχης 40.489140/ 21.567457	Εορδαίας	26/04 έως 31/05/2017	Εγκατάσταση αρκούδας σε φωλιά σε γειτνίαση με οικισμό. Φωλεοποίηση ενήλικης θηλυκής αρκούδας με μικρά πλησίον του οικισμού Αναρράχη (σε απόσταση 200μ) σε χώρο αναψυχής με συχνή χρήση από τους κατοίκους του οικισμού καθώς και των κατοίκων από τους πέριξ άλλους οικισμούς. (Εμπόριο, Φούφα, κ.λπ.). Ενημέρωση των κατοίκων όλων των παρακείμενων οικισμών. Αποκλεισμός του τομέα και φύλαξη από την αστυνομία. Ενημέρωση των κατοίκων του οικισμού να μην αφήνουν απορρίμματα εκτός κάδων. Σύσκεψη στην ΣΔΕΚ στην ΔΙΔΑΣ Κοζάνης. Συμφωνήθηκε αποκλεισμός της φωλιάς για την φυσική απομάκρυνση του ζώου με τα μικρά του. Τοποθέτηση φωτοπαγίδας στο σημείο της φωλιάς για την παρακολούθηση των κινήσεων της αρκούδας. Διεύθυνση Δασών Κοζάνης Δασαρχείο Κοζάνης Δασονομείο Πτολεμαΐδας Αστυνομία Πτολεμαΐδας ΚΑΛΛΙΣΤΩ		Με την βοήθεια των φωτο-παγίδων διαπιστώθηκε η χρήση της φωλεάς από την αρκούδα. Τοποθέτηση από την Δασική Υπηρεσία ειδικού μεταλλικού κιγκλιδώματος στην βραχώδη είσοδο της φωλιάς. Η αρκούδα απομακρύνθηκε από τον τομέα και δεν εθεάθη εκ νέου. Για το συγκεκριμένο περιστατικό συγκλήθηκε από την ΔΙΔΑΣ Κοζάνης τεχνική συνάντηση για την κατάσταση του πρωτοκόλλου αντιμετώπισης του περιστατικού. (όπως περιγράφεται στους σχετικούς πίνακες (1) & (2)). Στην εν λόγω συνεδρίαση εκπροσωπήθηκε και ο φορέας «Καλλιστώ». Αν και εκτός των διοικητικών ορίων του Δ. Αμυνταίου η γεωγραφική περιοχή του περιστατικού ήταν σε άμεση γειτνίαση με τα νότια όρια της περιοχής του έργου και λόγω του βαθμού επείγοντως κρίθηκε ότι έπρεπε να συμπεριληφθεί στα περιστατικά της δράσης C4 κάτι που είχε θετικό αντίκτυπο και για το έργο στο σύνολό του. (βλ. φωτογραφία στην επόμενη σελίδα).		

2

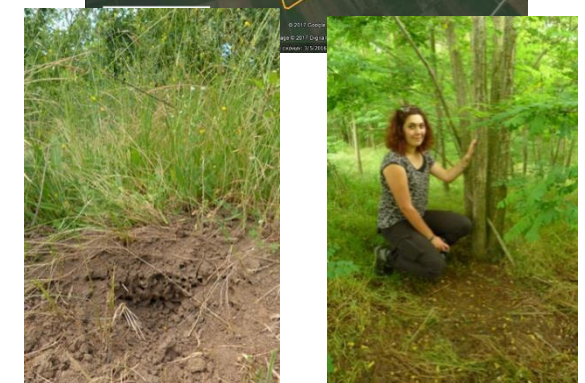
- Θέση του οικισμού Αναρράχη σε σχέση με την περιοχή του έργου και σημείο εντοπισμού της χειμερινής φωλιάς της αρκούδας.

- Εγκατάσταση φωτοπαγίδας και αποτύπωση της αρκούδας σε χρήση της φωλιάς.

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
3	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Λεχόβου Σκλήθρου 40.578026/ 21.490136	ΑΝΥΝΤΑΙΟΥ	18/05/2017	<p>Ζημιές από αρκούδα σε κτηνοτροφικές μονάδες.</p> <p>Προσέγγιση αρκούδας σε (2) οικισμούς και επίθεση αρκούδας σε (2) κτηνοτροφικές μονάδες στους (2) προαναφερόμενους οικισμούς – πρόκληση απωλειών στο ζωικό κεφάλαιο (αιγοπρόβατα) .</p> <p>Επιτόπια αυτοψία του εκπροσώπων της ΟΑΕ («Καλλιστώ»). Ειδοποίηση/ενημέρωση της Δ/ση Δασών Φλώρινας. Συνδρομή στην καταμέτρηση και υγειονομική ταφή των νεκρών κτηνοτροφικών ζώων. Άμεση παροχή βοήθειας με προληπτικά μέτρα: χορήγηση αποτρεπτικού μέσου (κανονάκι προπανίου) και κουτάβια Σκύλων Φύλαξης Κοπαδιών από το δίκτυο που λειτουργεί στο πλαίσιο του έργου (δράση C5). Ενημέρωση των κτηνοτρόφων για τα προληπτικά μέτρα (δράση C7 του έργου).</p> <p>Διεύθυνση Δασών Φλώρινας</p> <p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ</p>			Οι συγκεκριμένοι (2) κτηνοτρόφοι δεν ανέφεραν νέες ζημιές από αρκούδα στις κτηνοτροφικές μονάδες τους.	<p>Νεκρά κτηνοτροφικά ζώα μετά από επίθεση αρκούδας και χορήγηση αποτρεπτικού μέσου (κανονάκι προπανίου).</p>

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
4	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Παπαγιάννης 40.826599/ 21.463523	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	16- 17/06/017	Παρουσία/δραστηριότητα αρκούδας σε τομέα πλησίον του οικισμού σε οριακές συνθήκες ενδιαίτηματος (νησίδα με τεχνητές αναδασώσεις ακακίας σε αγροτική περιοχή). Ο τομέας (αν και σε υποβαθμισμένο ενδιαίτημα) φαίνεται να χρησιμοποιείται σε σχεδόν μόνιμη βάση από την αρκούδα. Δεν σημειώθηκαν ζημιές σε παρακείμενα μελίσσια, Ειδοποίηση από την Δ/ση Δασών Φλώρινας			Λόγω της πολύ διακριτικής παρουσίας της αρκούδας στον συγκεκριμένο τομέα δεν αναφέρθηκαν ξανά περιστατικά εμφάνισης/οπτικής επαφής από τους κατοίκους του οικισμού ή τους εποχούμενους εντοπισμού της αρκούδας (στις ΦΩΤΟ διακρίνονται οι νησίδες αναδασώσεων και βιοδηλωτικές ενδείξεις: σκαψίματα και θερινό «γιατάκι»). (βλ. και έκθεση στο παράρτημα IV)	

Επιτόπια αυτοψία των εκπροσώπων της ΟΑΕ «ΚΑΛΛΙΣΤΩ». Καταγραφή βιοδηλωτικών ενδείξεων που πιστοποίησαν και επιβεβαίωσαν την παρουσία της αρκούδας. Η επισφάλεια του τομέα καθιστά πολύ ευάλωτη την αρκούδα σε περίπτωση μακρόχρονης παραμονής της. Έγινε ενημέρωση των κατοίκων του οικισμού για τους πιθανούς λόγους εγκατάστασης της αρκούδας σε ένα τόσο υποβαθμισμένο ενδιαίτημα καθώς και για τα προληπτικά μέτρα για μελίσσια και καλλιέργειες.

Δ/ση Δασών Φλώρινας

ΚΑΛΛΙΣΤΩ

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
5	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΒΕΥΗΣ 40.744975/ 21.607942	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	27/06/2017 και 14/07/2017	Προσέγγιση αρκούδας σε οικισμό Επίσκεψη σε κτηνοτροφική μονάδα – πρόκληση ζημιών/απωλειών στο ζωικό κεφάλαιο (αιγοπρόβατα) (2-3 ζώα) Επιτόπια αυτοψία του εκπροσώπων της ΟΑΕ («Καλλιστώ»). Ειδοποίηση/ενημέρωση της Δ/νση Δασών Φλώρινας. Άμεση παροχή βοήθειας με προληπτικά μέτρα: χορήγηση (2) κουταβιών Σκύλων Φύλαξης Κοπαδιών από το δίκτυο που λειτουργεί στο πλαίσιο του έργου (δράση C5). Ενημέρωση του κτηνοτρόφου για χρήση ηλεκτροφόρας περίφραξης.	Δ/νση Δασών Φλώρινας ΚΑΛΛΙΣΤΩ	Για την επόμενη χρονική περίοδο (καλοκαίρι – φθινόπωρο 2017) ο κτηνοτρόφος δεν ανέφερε άλλο παρόμοιο περιστατικό. Ο κτηνοτρόφος δήλωσε ικανοποιημένος από την απόδοση των ποιμενικών σκύλων φύλαξης κοπαδιών που του χορηγήθηκαν από το έργο.		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
6	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κλειδίου 40.723519/ 21.619878	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	19/7/2017	Τροχαίο ατύχημα. Σημειώθηκε στην νέα ΕΟ Αμύνταιο-Κλειδί-Φλώρινα στο πιο επικίνδυνο οδικό τμήμα όπου έχουν σημειωθεί και άλλα τροχαία ατυχήματα με θύματα αρκούδες στο παρελθόν Ενημέρωση από την τροχαία. Η αρκούδα (νεαρό ενήλικο αρσενικό, 5 ετών και ~ 150 κιλά) σε πολύ καλή φυσική κατάσταση) πέθανε ακαριαία. Εκτιμώμενος χρόνος θανάτου: 03:00 π.μ. Αυτοψία/νεκροψία από κτηνίατρο της ΔΑΟΚ (ΠΕ Φλώρινας). Επιβεβαίωση αιτίων θανάτου (πολλαπλή κατάρρευση εσωτερικών οργάνων και εσωτερική αιμορραγία λόγω του σοκ σύγκρουσης). Δ/ση Δασών Φλώρινας Τροχαία Φλώρινας ΔΑΟΚ ΚΑΛΛΙΣΤΩ		Στο επίμαχο αυτό τμήμα της νέας ΕΟ τοποθετήθηκαν (κατόπιν ειδικής τεχνικής μελέτης) στο πλαίσιο του έργου (δράση C3) τρεις (3) κατηγορίες ειδικών αποτρεπτικών μέσων για την αποτροπή διάσχισης της οδού από είδη της άγριας πανίδας (οπτικοί και ακουστικοί αισθητήρες). Μετά την τοποθέτηση των ως άνω αποτρεπτικών μέσων (πινακίδες και εικονικός φράχτης με ειδικούς οπτικούς και ακουστικούς αισθητήρες - δράση C3 του έργου) δεν παρατηρήθηκε άλλο τροχαίο ατύχημα με θύμα αρκούδα στο συγκεκριμένο τμήμα της ΕΟ.		

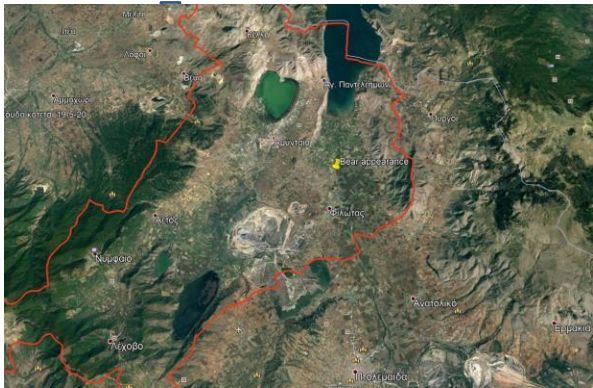
A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
7	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Αμμοχωρίου 40.77167/ 21.500025	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1-3/8/2017	Ζημιές σε αγροτικές καλλιέργειες (καλαμπόκι) (προσέλκυση από ανθρωπογενείς τροφικές πηγές) Ενημέρωση από Δ/ση Δασών Φλώρινας Πραγματοποιήθηκε επιτόπια άμεση αυτοψία από εκπροσώπους της Δ/ση Δασών Φλώρινας και της της ΟΑΕ («ΚΑΛΛΙΣΤΩ»). Έγινε ενημέρωση του αγρότη για το ισχύον καθεστώς αποζημίωσης, και για τα προληπτικά μέτρα. Δόθηκαν επίσης οδηγίες χρήσης και απόκτησης της ειδικής κατηγορίας προληπτικών μέτρων (Ηλεκτροφόρες περιφράξεις).		Δ/ση Δασών Φλώρινας ΚΑΛΛΙΣΤΩ	 	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
8	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Φλάμπουρο υ 40.713403/ 21.527429	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	16- 17/08/2017	Ζημιές σε αγροτικές καλλιέργειες (καλαμπόκι) (προσέλκυση από ανθρωπογενείς τροφικές πηγές)	Ενημέρωση από Δ/νση Δασών Φλώρινας. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια άμεση αυτοψία από εκπροσώπους της Δ/νση Δασών Φλώρινας και της της ΟΑΕ («ΚΑΛΛΙΣΤΩ»). Έγινε ενημέρωση του αγρότη για το ισχύον καθεστώς αποζημίωσης, και για τα προληπτικά μέτρα. Δόθηκαν επίσης οδηγίες χρήσης και απόκτησης της ειδικής κατηγορίας προληπτικών μέτρων (Ηλεκτροφόρες περιφράξεις).		Τα αποτελέσματα της αυτοψίας επιβεβαίωσαν την παρουσία της αρκούδας (φωτογραφία με βιοδηλωτική ένδειξη: αποτύπωμα πέλματος). Ο ζημιωθείς δήλωσε ότι θα τοποθετούσε ηλεκτροφόρο περίφραξη.	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ,ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
9	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κλαδορράχης 40.829188/ 21.402669	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	20/8/2017	Επίθεση αρκούδας σε άνθρωπο υπό ειδικές συνθήκες: Θηλυκό άτομο με μικρά, μέσα σε καλλιέργεια καλαμποκιού με σχεδόν μηδενική ορατότητα την πρώτη ημέρα έναρξης της κυνηγετικής περιόδου. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από εκπροσώπους ΟΑΕ Δ/ση Δασών Φλώρινας και ΚΑΛΛΙΣΤΩ τις επόμενες 2 ημέρες ημέρα προκειμένου να διερευνηθεί η υπόθεση και να συζητηθεί με τους κατοίκους του οικισμού. Σύμφωνα με μαρτυρίες ο πληγείς είχε βγει για κυνήγι (ημέρα έναρξης 20/8).. Η θηλυκιά αρκούδα με το μικρό της αιφνιδιάστηκε από την παρουσία του κυνηγού ο οποίος την πυροβόλησε κιόλας για να την τρομάξει και το μικρό αρκουδάκι άρχιζε να φωνάζει. ΚΑΛΛΙΣΤΩ ΣΤ' ΚΟΜΑΘ Δ/ση Δασών Φλώρινας		Στη συνάντησης που πραγματοποιήθηκε προκειμένου να συζητηθεί ανοιχτά ολόκληρο το συμβάν με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, η ανατροφοδότηση από τους χωρικούς ήταν μέτριας έντασης καθώς δεν έδειξαν υπερβολικά αρνητική αντίδραση για το συμβάν αναγνωρίζοντας την ευθύνη των κυνηγών για την άσχημη εξέλιξη. Ο παθών νοσηλεύθηκε και ανέρρωσε. Για αυτό το περιστατικό πραγματοποιήθηκε και μια τεχνική συνάντηση από την Δ/ση Δασών Φλώρινας προκειμένου να συζητηθεί το περιστατικό και να εξιχνιασθούν οι συνθήκες.		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
10	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κλειδίου 40.723552/ 21.619818	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	01/09/2017	Τροχαίο ατύχημα με θύμα αρκούδα. Σημειώθηκε στην νέα ΕΟ Αμύνταιο-Κλειδί-Φλώρινα στο πιο επικίνδυνο οδικό τμήμα όπου έχουν σημειωθεί και άλλα τροχαία ατυχήματα με θύματα αρκούδες στο παρελθόν Ενημέρωση από την τροχαία. Η αρκούδα (νεαρό ανώριμο θηλυκό αρσενικό, ~3 ετών και ~ 100 κιλά) σε πολύ καλή φυσική κατάσταση) πέθανε ακαριαία. Εκτιμώμενος χρόνος θανάτου: 20:00 μ.μ. Αυτοψία/νεκροψία από κτηνίατρο της ΔΑΟΚ (ΠΕ Φλώρινας). Επιβεβαίωση αιτίων θανάτου (πολλαπλή κατάρρευση εσωτερικών οργάνων και εσωτερική αιμορραγία λόγω του σοκ σύγκρουσης). Δ/ση Δασών Φλώρινας Τροχαία Φλώρινας ΔΑΟΚ ΚΑΛΛΙΣΤΩ		Στο επίμαχο αυτό τμήμα της νέας ΕΟ τοποθετήθηκαν (κατόπιν ειδικής τεχνικής μελέτης) στο πλαίσιο του έργου (δράση C3) τρεις (3) κατηγορίες ειδικών αποτρεπτικών μέσων για την αποτροπή διάσχισης της οδού από είδη της άγριας πανίδας (οπτικοί και ακουστικοί αισθητήρες). Μετά την τοποθέτηση των ως άνω αποτρεπτικών μέσων (πινακίδες και εικονικός φράχτης με ειδικούς οπτικούς και ακουστικούς αισθητήρες - δράση C3 του έργου) δεν παρατηρήθηκε άλλο τροχαίο ατύχημα με θύμα αρκούδα στο συγκεκριμένο τμήμα της ΕΟ.		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
11	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Λεχόβου 40.583533/ 21.489186	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	16-21/9/2017	Προσέγγιση σε πυκνοκατοικημένο οικισμό. Η αρκούδα επισκέφθηκε τον περίβολο ιδιωτικής αγροικίας εντός του οικιστικού ιστού. Πραγματοποιήθηκε αυτοψία από μέλη της ΟΑΕ (Καλλιστώ). Έγινε ενημερωτική συζήτηση με τον ιδιοκτήτη της αγροικίας σχετικά με προληπτικά-απωθητικά μέσα για αρκούδες και εγκαταστάθηκε σε παρακείμενο δρομίσκο ειδική φωτο-παγίδα (κάμερα IR) για την εξακρίβωση της παρουσίας και της συχνότητας προσέγγισης της αρκούδας. Δ/ση Δασών Φλώρινας			Η ειδική φωτοπαγίδα απαθανάτισε την αρκούδα σε φάση προσέγγισης στις 21/9/2017 πρωινή ώρα. Ωστόσο ο ιδιοκτήτης δεν διαμαρτυρήθηκε εκ νέου για άλλο περιστατικό. Πιθανολογούμε ότι η αρκούδα απομακρύνθηκε από μόνη της. (σημειωτέον ότι την συγκεκριμένη χρονική περίοδο δεν είχαν ακόμη αποκτηθεί από το έργο τα ειδικά αποτρεπτικά μέσα για αρκούδες στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης C8).	 Bushnell TROPHY CAM 37°F/2°C 09-21-2017 07:28:17

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙ Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
12	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Λόφων 40.800984/ 21.5890486	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	11/9/2017	Προσέγγιση σε οικισμό – ανθρωπογενείς πηγές τροφής. Η αρκούδα εθεάθη από περιπατητές σε απόσταση 400 μ. από τον οικισμό που βρίσκεται εντός της περιοχής του έργου αλλά σε οριακό σημείο του ενδιαιτήματος. Οι κάτοικοι είδαν την νεαρή αρκούδα κατά τη διάρκεια περιπάτου. Η αρκούδα έφυγε διακριτικά αλλά οι κάτοικοι εξεπλάγησαν καθώς η εμφάνιση αρκούδων είναι σπάνια στην περιοχή. Η ΟΑΕ (Καλλιστώ) ειδοποιήθηκε από κάτοικο του χωριού. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια έρευνα από μέλος της ΟΑΕ (Καλλιστώ) στην συγκεκριμένη περιοχή. Μια λεπτομερής επόπτευση του ευρύτερου τομέα έδειξε την παρουσία αμπελώνων και μια μικρή κοιλάδα μέσω της οποίας έβρισκε δίοδο προσέγγισης στους αμπελώνες η αρκούδα για τροφοληψία.	ΚΑΛΛΙΣΤΩ	Με την πάροδο του σταδίου ωρίμανσης των αμπελώνων ο συγκεκριμένος τομέας έπαψε να προσελκύει τροφικά την αρκούδα η οποία μετακινήθηκε προ ασφαλέστερους τομείς στον πυρήνα του ενδιαιτήματος. Στον φωτο/χάρτη απεικονίζεται το σημείο εμφάνισης της αρκούδας (με κόκκινο περίγραμμα τα όρια της περιοχής του έργου – Δ. Αμυνταίου).		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
13	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Νυμφαίου 40.648205/ 21.498918	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	13- 14/09/2017	Προσέγγιση σε οικισμό – ανθρωπογενείς πηγές τροφής. Η αρκούδα εθεάθη σε τουριστικό καταλύμα στις παρυφές του οικισμού σε δασογενή ζώνη. Το πιθανότερο είναι να προσελκύστηκε από τα απορρίμματα του καταλύματος καθώς επίσης και από την μόνιμη παρουσία αρκούδων στο γειτονικό ειδικό πάρκο ημι-ελεύθερης διαβίωσης αρκούδων της ΜΚΟ «Αρκτούρος». Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από εκπρόσωπο ΟΑΕ – ΚΑΛΛΙΣΤΩ την επόμενη ημέρα και επίσκεψη στον περίβολο του καταλύματος. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη κάδων απορριμμάτων με οικιακά απορρίμματα (υπολείμματα τροφών κλπ) γεγονός που πιθανολογείται να λειτούργησε προσελκυστικά για την αρκούδα ως εύκολη τροφική πηγή . Δόθηκαν οδηγίες προς τον ιδιοκτήτη για πιο τακτική αποκομιδή των απορριμμάτων.	ΚΑΛΛΙΣΤΩ	Ο ιδιοκτήτης του καταλύματος εφάρμοσε τις οδηγίες για καλύτερη διαχείριση των οικιακών απορριμμάτων ενώ δεν αναφέρθηκε νέο περιστατικό προσέγγιση της αρκούδας στο συγκεκριμένο σημείο.		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
14	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ 40.767753/ 21.390172	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1-10/10/2017	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή. Προσέγγιση/δραστηριότητα ενήλικης αρκούδας τις νυχτερινές ώρες εντός του Εκτροφείου Θηραμάτων Αγ. Παντελεήμονα που βρίσκεται στις παρυφές του οικιστικού ιστού. Η Δ/ση Δασών Φλώρινας ειδοποίησε μέλη της ΟΑΕ από την «Καλλιστώ». Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από εκπρόσωπο ΟΑΕ – ΚΑΛΛΙΣΤΩ την επόμενη ημέρα. Έγινε επιθεώρηση της κατάστασης της περιφραξης του Εκτροφείου Θηραμάτων περιμετρικά και διαπιστώθηκαν πολλές φθορές με οπές σε (2) τουλάχιστον σημεία της συμβατικής περιφραξης που επιτρέπουν την είσοδο μεγάλου ζώου. Στα σημεία αυτά τοποθετήθηκαν 2 φωτοπαγίδες για παρακολούθηση. Δ/ση Δασών Φλώρινας ΚΑΛΛΙΣΤΩ			Οι κάμερες δεν κατέγραψαν κάποιο συμβάν επαναπροσέγγισης της αρκούδας. Στον χάρτη απεικονίζονται τα όρια του Εκτροφείου Θηραμάτων Φλώρινας καθώς και οι (2) θέσεις τοποθέτησης των καμερών στα νότια όριά του. Η κατάσταση του εκτροφείου είναι η πλήρης εγκατάλειψη και οι φθορές της περίφραξης παρατηρούνται σε πολλά σημεία γεγονός που καθιστά σχεδόν αδύνατη την παρακολούθηση παραβίασής της από άγρια ζώα.	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ,ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
15	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κλειδίου/ Ξινού Νερού 40.71100 / 21.63888	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	20/10/2017	Τροχαίο ατύχημα με θύμα αρκούδα. Σημειώθηκε στην νέα ΕΟ Αμύνταιο-Κλειδί-Φλώρινα στο ύψος τους οικισμού Ξινό Νερό (στη διασταύρωση των σιδηροδρομικών γραμμών με τον οδικό άξονα) - στο πιο επικίνδυνο οδικό τμήμα όπου έχουν σημειωθεί και άλλα τροχαία ατυχήματα με θύματα αρκούδες στο παρελθόν Ενημέρωση από την τροχαία. Η αρκούδα (νεαρό ανώριμο θηλυκό αρσενικό) σε πολύ καλή φυσική κατάσταση) πέθανε ακαριαία. Εκτιμώμενος χρόνος θανάτου: 09:00 π.μ. Αυτοψία/νεκροψία από κτηνίατρο της ΔΑΟΚ (ΠΕ Φλώρινας). Επιβεβαίωση αιτίων θανάτου (πολλαπλή κατάρρευση εσωτερικών οργάνων και εσωτερική αιμορραγία λόγω του σοκ σύγκρουσης). Δ/ση Δασών Φλώρινας Τροχαία Φλώρινας ΔΑΟΚ ΚΑΛΛΙΣΤΩ		Στο επίμαχο αυτό τμήμα της νέας ΕΟ τοποθετήθηκαν (κατόπιν ειδικής τεχνικής μελέτης) στο πλαίσιο του έργου (δράση C3) τρεις (3) κατηγορίες ειδικών αποτρεπτικών μέσων για την αποτροπή διάσχισης της οδού από είδη της άγριας πανίδας (οπτικοί και ακουστικοί αισθητήρες). Μετά την τοποθέτηση των ως άνω αποτρεπτικών μέσων (πινακίδες και εικονικός φράχτης με ειδικούς οπτικούς και ακουστικούς αισθητήρες - δράση C3 του έργου) δεν παρατηρήθηκε άλλο τροχαίο ατύχημα με θύμα αρκούδα στο συγκεκριμένο τμήμα της ΕΟ.		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
16	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ 40.780111/ 21.394323	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	20-30/11/2017	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή. Προσέγγιση/τροφοληψία αρκούδων σε περίβολο ιδιόκτητων κατοικιών στις παρυφές του αστικού ιστού της πόλης της Φλώρινας σε άμεση γειτνίαση με δασικό τομέα. Στον περίβολο της αγροικίας παρουσία οπωροφόρων δένδρων σε πληροκαρπία (μηλιές) καθώς και δημοτικοί κάδοι οικιακών απορριμμάτων. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από εκπροσώπους της ΟΑΕ από Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ και ΚΑΛΛΙΣΤΩ. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη ελκυστικής τροφικής πηγής για την αρκούδα. Δόθηκαν συστάσεις στους ιδιοκτήτες για την συγκομιδή των καρπών προκειμένου να αποθαρρυνθούν οι αρκούδες. Τοποθετήθηκε μια φωτοπαγίδα (κάμερα IR) Νυχτερινές βάρδιες φύλαξης του σημείου από την Αστυνομίας, Δ/νση Δασών Φλώρινας και Καλλιστώ.			Από τη φωτογραφία προέκυψε ότι πρόκειται για τρεις (3) νεαρές αρκούδες από την ίδια γέννα, εκτιμώμενης ηλικίας 1,5-2 ετών, οι οποίες έχουν αποχωριστεί τη μητέρα τους αλλά παραμένουν σε μια κοντινή ακτίνα από την παρακείμενη δασική έκταση. Οι (3) αρκούδες επισκέπτονται τακτικά την συγκεκριμένη ιδιοκτησία. Μετά την συγκομιδή των καρπών δεν αναφέρθηκαν άλλες επισκέψεις στο συγκεκριμένο σημείο.	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
17	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΞΙΝΟΥ ΝΕΡΟΥ 40.687867/ 21.618858	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	12-13/03/2018	Προσέγγιση σε οικισμό – ανθρωπογενείς πηγές τροφής	Επίσκεψη αρκούδας σε μελισσοκομική μονάδα στην περίμετρο του οικισμού Ενημέρωση από Δ/νση Δασών Φλώρινας Πραγματοποιήθηκε επιτόπια άμεση αυτοψία από εκπρόσωπο της ΟΑΕ («ΚΑΛΛΙΣΤΩ»). Έγινε ενημέρωση του αγρότη για το ισχύον καθεστώς αποζημίωσης, και για τα προληπτικά μέτρα. Δόθηκαν επίσης οδηγίες χρήσης και απόκτησης της ειδικής κατηγορίας προληπτικών μέτρων (Ηλεκτροφόρες περιφράξεις). Τοποθετήθηκε κάμερα IR προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν επαναπροσέγγιση της αρκούδας		Έγιναν επανειλημμένοι έλεγχοι του υλικού από την κάμερα (από εκπρόσωπο της ΟΑΕ (Καλλιστώ) . Το υλικό αυτό δεν έδειξε νέα προσέγγιση του ζώου.	 <p>Φωτογραφία 1 & 2: Μελισσοκομική μονάδα και ίχνος αρκούδας (κατά την προσέγγιση).</p>

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕ ΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
18	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ 40.776733/ 21.385902	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	03- 05/04/2018	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή = οικισμό – παρυφές αστικού ιστού – αναζήτηση τροφής σε ανθρωπογενείς πηγές τροφής. Ζημιές σε ιδιόκτητο κοτέτσι. Ο ιδιοκτήτης ειδοποίησε την Αστυνομία η οποία με τη σειρά της ειδοποίησε την ΟΑΕ- ΚΑΛΛΙΣΤΩ. Πραγματοποιήθηκε αρχικά επιτόπια αυτοψία από όργανα της Αστυνομίας και στην συνέχεια από εκπρόσωπο ΟΑΕ – ΚΑΛΛΙΣΤΩ την επόμενη ημέρα. Δόθηκαν οδηγίες στον ιδιοκτήτη για χρήση ηλεκτροφόρου περίφραξης με οικιακό ρεύμα. Τοποθετήθηκε αποτρεπτική συσκευή τύπου Critter-giter. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΛΛΙΣΤΩ			Δεν υπήρξε άλλη αναφορά προσέγγισης της νεαρής αρκούδας στην αγροικία ούτε αναφέρθηκαν άλλες ζημιές στην συγκεκριμένη αγροικία.	

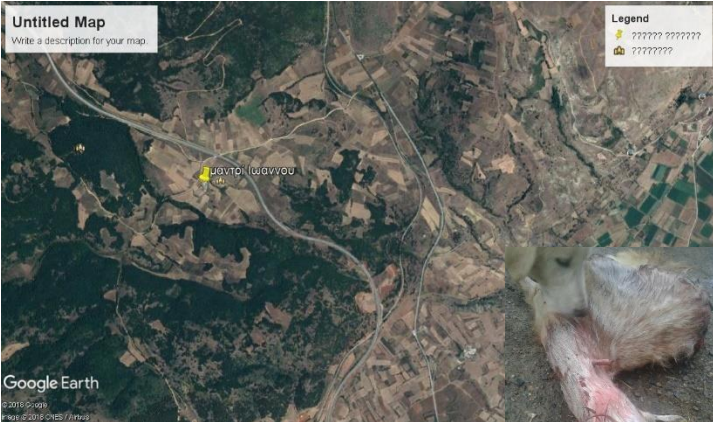

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
19	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΑΕΤΟΥ 40.660682/ 21.571814	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	29/03/2018	Τροχαίο ατύχημα Σημειώθηκε πρωινή ώρα (06:40 π.μ.) στην επαρχιακή οδό Αμυνταίου – Αετού (μεταξύ Πεδινού και Αετού). Ο οδηγός του οχήματος (πυροσβέστης στο επάγγελμα) δεν τραυματίστηκε – το όχημα έπαθε μεγάλη ζημιά. Η μεγαλόσωμη αρκούδα τραυματίστηκε σοβαρά κ βρήκε καταφύγιο σε ένα εγκατελιημένο παράπηγμα σε αγροτική έκταση Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από όργανα της Αστυνομίας, Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ και στην συνέχεια από εκπροσώπους ΟΑΕ – ΚΑΛΛΙΣΤΩ/ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ. Η αρκούδα αναισθητοποιήθηκε από κτηνίατρο της ΟΑΕ για να γίνει η μεταφορά της στην Κτηνιατρική Σχολή του ΑΠΘ για περίθαλψη. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ ΚΑΛΛΙΣΤΩ			Δυστυχώς ο τραυματισμός του ζώου ήταν πολύ σοβαρός με αποτέλεσμα να καταλήξει κατά την διακομιδή της προς Θεσσαλονίκη. Στο επικίνδυνο αυτό σημείο του επαρχιακού δρόμου τοποθετήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου προειδοποιητικές πινακίδες για τους διερχόμενους οδηγούς. Έχει γίνει τοποθέτηση (6/2020) προειδοποιητικών πινακίδων στο πλαίσιο της δράσης (C3) του έργου 	Φωτο 1 & 2: <i>Η θανάσιμα τραυματισμένη αρκούδα και το παράπηγμα όπου βρήκε προσωρινό καταφύγιο.</i>

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
20	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κλειδίου 40.737112/ 21.605515	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	25/04/2018	Τροχαίο ατύχημα Σημειώθηκε πρωινή ώρα στην νέα εθνική οδό Αμυνταίου – Βεύης – Φλώρινας. Η νεαρή αρκούδα (~2,5 ετών) και βάρους ~ 80 kg κατέληξε αβοήθητη στην άκρη του οδοστρώματος. Ο οδηγός δεν ειδοποίησε τους αρμόδιους φορείς για το συμβάν. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από όργανα της Αστυνομίας, Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ και στην συνέχεια από εκπροσώπους ΟΑΕ – ΚΑΛΛΙΣΤΩ και της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ . Διαπιστώθηκε ο θάνατος του ζώου. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΤ ΚΟΜΑΘ Δ. Αμυνταίου ΚΑΛΛΙΣΤΩ		Αίτημα Προς Τροχαία Φλώρινας για τακτικό έλεγχο της ταχύτητας των διερχόμενων οχημάτων. Αίτημα προς την Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας να αναζητήσει τρόπους προσωρινής θωράκισης του επικίνδυνου αυτού τμήματος μήκους 8 χλμ, με εγκατάσταση ενισχυμένης περίφραξης, και με καθαρισμό και συντήρηση των έντεκα (11) υπόγειων διαβάσεων. Το 2020 τοποθετήθηκαν εικονικός φράχτης και πινακίδες για οδηγούς (δράση C3)		Φωτογραφία 1 & 2: η νεαρή αρκούδα έχοντας καταλήξει στην άκρη του οδοστρώματος μετά το τροχαίο ατύχημα στη νέα ΕΟ Αμύνταιο – Κλειδί - Βεύη.

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
21	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Τριανταφυλλιάς 40.709060/ 21.464610	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	30/04-02/05/2018	Εγκλωβισμός αρκούδας σε υποδομή (αρδευτικό φράγμα) Νεαρή αρκούδα (ηλικίας 3 μηνών) διέφυγε της προσοχής της μητέρας-αρκούδας και εγκλωβίστηκε στο αρδευτικό φράγμα του οικισμού Τριανταφυλλιάς διατρέχοντας κίνδυνο πνιγμού ή/και θανάτου από υποθερμία. Αρχική έγγραφη ενημέρωση από την Αστυνομία. Δόθηκαν τηλεφωνικές οδηγίες από εκπρόσωπο της ΟΑΕ-ΚΑΛΛΙΣΤΩ προς θηροφύλακα της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ και δασοφύλακα της Δ/νση Δασών Φλώρινας που έσπευσαν στο σημείο για τον απεγκλωβισμό του ζώου και την περίθαλψη του την οποία ανέλαβε τελικά ο Αρκτούρος στις εγκαταστάσεις του στον Αετό Φλώρινας. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΤ ΚΟΜΑΘ ΚΑΛΛΙΣΤΩ			Το νεαρό αρκουδάκι απεγκλωβίστηκε. Του χορηγήθηκαν οι πρώτες βοήθειες για να αντιμετωπιστεί η υποθερμία και στην συνέχεια το νεαρό ζώο παρέλαβε κλιμάκιο της περιβαλλοντικής οργάνωσης «ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ» προκειμένου να του παρασχεθεί περαιτέρω φροντίδα και περίθαλψη. Φωτογραφία: η νεαρή αρκούδα μετά τη διάσωσή της από το αρδευτικό φράγμα, κατά την μεταφορά της στο κέντρο περίθαλψής της πΜΚΟ «Αρκτούρος».	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
22	ΦΩΡΙΝΑΣ	Ασπρόγεια 40.687981/ 21.468068	ΑΜΥΝΤΑΙΟ Υ	04- 05/05/2018	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή- προσέλκυση από ανθρωπογενείς πηγές τροφής	<p>Το περιστατικό αφορά σε νεαρή αρκούδα που προσέγγισε τον οικισμό όπου και φάνηκε ότι προσελκύστηκε από ανθρωπογενείς πηγές τροφής: κάδος απορριμμάτων και μικρός στάβλος. Οι κάτοικοι προσπάθησαν να την εκφοβίσουν με ήχους (κόρνες αυτοκινήτων και φωνές). Το μητρικό θηλυκό ζώο δεν εμφανίστηκε, παρέμεινε κρυμμένο στην παρακείμενη δασική έκταση.</p> <p>Ειδοποίηση της ΟΑΕ από Αστυνομία Φλώρινας κλιμάκιο της οποίας έσπευσε πρώτο στο σημείο μαζί με προσωπικό της ΟΑΕ της Δ/ση Δασών Φλώρινας. Την επομένη εκπρόσωπος της ΟΑΕ Καλλιστώ διενήργησε αυτοψία και τοποθέτησε ειδική κάμερα σε μονοπάτι-πέραςμα του ζώου μετά από ενημέρωση των κατοίκων. Δόθηκαν οδηγίες στους κατοίκους για απομάκρυνση κάδου απορριμμάτων.</p>	<p>ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ</p> <p>Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ</p> <p>ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ</p> <p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ</p>	<p>Εντοπίστηκαν τα 2 σημεία προσέγγισης της αρκούδας στον οικισμό (φωτο 2). Τοποθετήθηκαν κάμερες IR για παρακολούθηση της συχνότητας των επισκέψεων του ζώου. Δεν διαπιστώθηκαν άλλες απόπειρες προσέγγισης της αρκούδας. Ο πιθανότερος λόγος προσέγγισης αποδίδεται σε παρουσία ελκτικών ανθρωπογενών πηγών τροφής</p> <p>Φωτογραφία 1: Διακρίνεται η αρκούδα σε στάση συναγερμού και η ακριανές κατοικίες του οικισμού.</p>	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
23	ΦΩΡΙΝΑΣ	Δροσοπηγής 40.687981/ 21.454176	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	29-30/05/2018	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή- διέλευση εντός του οικισμού. Το περιστατικό αφορά σε Θηλυκή αρκούδα με 2 μικρά (~5 μηνών) που προσέγγισαν και διήλθαν εντός του αραιοκατοικημένου ορεινού οικισμού χωρίς να προκαλέσουν ζημιές ή φθορές σε περιουσίες. Ειδοποίηση ΟΑΕ από Αστυνομία Φλώρινας κλιμάκιο της οποίας έσπευσε πρώτο στο σημείο μαζί με προσωπικό της ΟΑΕ της Δ/ση Δασών Φλώρινας. Την επομένη εκπρόσωπος της ΟΑΕ Καλλιστώ διενήργησε αυτοψία και τοποθέτησε ειδικές κάμερες σε μονοπάτια-περάσματα των ζώων μετά από ενημέρωση των κατοίκων. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΛΛΙΣΤΩ		Εντοπίστηκαν τα 2 σημεία προσέγγισης της αρκούδας στον οικισμό (φωτογραφία 2). Τοποθετήθηκαν κάμερες IR για παρακολούθηση της συχνότητας των επισκέψεων του ζώου. Δεν διαπιστώθηκαν άλλες απόπειρες προσέγγισης της αρκούδας. Ο πιθανότερος λόγος προσέγγισης αποδίδεται σε παρουσία οπωροφόρων (κερασιές) σε αφθονία και σε στάδιο ωρίμανσης. Φωτογραφία 1, 2: η αρκούδα με τα μικρά της κατά την διέλευσή της εντός του οικισμού - σημεία προσέγγισης.	 	

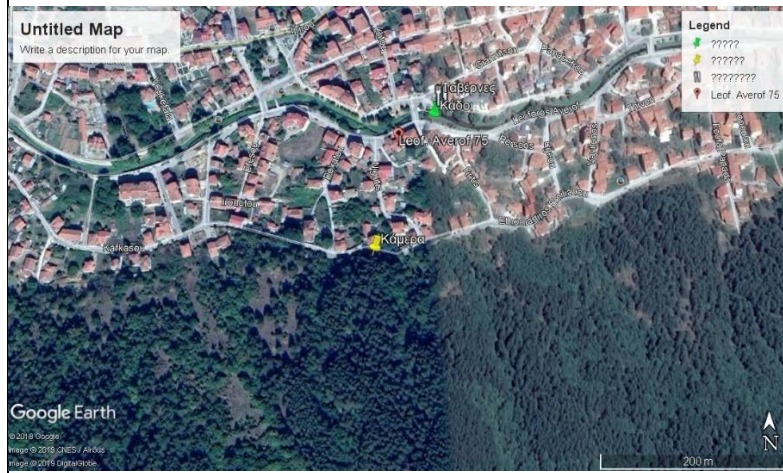
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
24	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ξινού Νερού 40.720384/ 21.624376	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	16/08/2018	Επίθεση αρκούδας σε κτηνοτροφική μονάδα. Επανειλημμένες επισκέψεις αρκούδας σε κτηνοτροφική μονάδα σε δασική έκταση σε απόσταση από τον οικισμό του Ξινού Νερού (τοποθεσία Προφ. Ηλίας). Πρόκληση ζημιών στο κοπάδι (επίθεση σε 2 οικόσιτα ζώα – γίδια). Η ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ ειδοποιήθηκε από τον ίδιο τον κτηνοτρόφο. Εκπρόσωπος της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ έσπευσε στο σημείο και διενήργησε σχετική αυτοψία. Δόθηκαν οδηγίες στον κτηνοτρόφο για χρήση ηλεκτροφόρου περίφραξης.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ Ο κτηνοτρόφος συμφώνησε να αγοράσει περίφραξη (κόστος 350 ευρώ) μιας και δεν είχε κάνει αίτηση στον δήμο Αμυνταίου για να του χορηγηθεί δωρεάν περίφραξη (δράσηC7).Σε τηλεφωνική επικοινωνία του με ΕΛΓΑ αντιμετώπισε απροθυμία των υπαλλήλων για πραγματογνωμοσύνη λόγω του μικρού αριθμού ζημιωθέντων ζώων. Φωτο/χάρτης: Θέση της κτηνοτροφικής μονάδας και νεκρό οικόσιτο ζώο από επίθεση αρκούδας.	 	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
25	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Βεύη 40.762894/ 21.619155	ΑΜΥΝΤΑΙΟ Υ	27/08/2018	Προσέγγιση αρκούδας σε οικισμό Επίσκεψη σε κτηνοτροφική μονάδα – πρόκληση ζημιών/απωλειών στο ζωικό κεφάλαιο (αιγοπρόβατα) (απώλεια 1 ζώου). Ο στάβλος της κτηνοτροφικής μονάδας ήταν μια πολύ πρόχειρη εγκατάσταση χωρίς καθόλου προστασία από κίνδυνο ζημιάς από άγρια ζώα. Επιτόπια αυτοψία του εκπροσώπων της ΟΑΕ («Καλλιστώ»). Ειδοποίηση/ενημέρωση της Δ/νση Δασών Φλώρινας. Έγινε ενημέρωση του κτηνοτρόφου για χρήση ηλεκτροφόρας περίφραξης. Τοποθετήθηκε ειδική κάμερα/καταγραφικό για την αποτύπωση τυχόν νέων επισκέψεων της αρκούδας στο ίδιο σημείο. Δ/νση Δασών Φλώρινας ΚΑΛΛΙΣΤΩ			Για την επόμενη χρονική περίοδο (φθινόπωρο 2018) ο κτηνοτρόφος δεν ανέφερε άλλο παρόμοιο περιστατικό. Μάλλον εγκατέστησε και Η/Π. Φωτογραφία: σημείο προσέγγισης αρκούδας και πρόκλησης ζημιών (νεκρό οικόσιτο).	

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
26	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΚΛΕΙΔΙ 40.745751/ 21.638842	ΑΜΥΝΤΑΙΟ Υ	30/08/2018	Προσέγγιση αρκούδας σε οικισμό Επίσκεψη σε κτηνοτροφική μονάδα – πρόκληση ζημιών/απωλειών στο ζωικό κεφάλαιο (αιγοπρόβατα) (απώλεια 3 ζώων και διασκορπισμός κοπαδιού) Επιτόπια αυτοψία του εκπροσώπων της ΟΑΕ («Καλλιστώ»). Ειδοποίηση/ενημέρωση της Δ/νση Δασών Φλώρινας. Άμεση παροχή βοήθειας με προληπτικά μέτρα: χορήγηση (2) κουταβιών Σκύλων Φύλαξης Κοπαδιών από το δίκτυο που λειτουργεί στο πλαίσιο του έργου (δράση C5). Ενημέρωση του κτηνοτρόφου για χρήση ηλεκτροφόρας περίφραξης. Δ/νση Δασών Φλώρινας ΚΑΛΛΙΣΤΩ			Για την επόμενη χρονική περίοδο (φθινόπωρο 2018) ο κτηνοτρόφος δεν ανέφερε άλλο παρόμοιο περιστατικό. Ο κτηνοτρόφος δήλωσε ικανοποιημένος από την απόδοση των ποιμνικών σκύλων φύλαξης κοπαδιών που του χορηγήθηκαν από το έργο. Μάλλον εγκατέστησε και Η/Π. Χάρτης: σημεία προσέγγισης αρκούδας και πρόκλησης ζημιών.	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
27	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Φανού 40.674904/ 21.604161	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	13-18/10/2018	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή- διέλευση πλησίον του οικισμού. Διέλευση αρκούδας εντός του οικισμού κοντά σε κατοικία σε αναζήτηση ανθρωπογενούς τροφής (υπολείμματα νεκρών ζώων σε ρέματα από κτηνοτροφική εγκατάσταση). Ζημιές σε οικόσιτα και στο νεκροταφείο. Επιτόπια αυτοψία από εκπρόσωπο της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ. Τοποθέτηση ειδικής κάμερας για παρακολούθηση τυχόν επαν-προσεγγίσεων της αρκούδας (σε δύο θέσεις). Οδηγίες/συστάσεις για τοποθέτηση ηλεκτροφόρου περίφραξης. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΚΑΛΛΙΣΤΩ			Ο ιδιοκτήτης της κατοικίας και της κτηνοτροφικής μονάδας πείσθηκε να εγκαταστήσει ηλεκτροφόρο περίφραξη. Η κάμερες δεν έδειξαν επαναπροσέγγιση της αρκούδας. Χάρτης/φωτο: σημεία πρόκλησης ζημιών από την αρκούδα εντός του οικισμού Φανός και σημεία τοποθέτησης των (2) καμερών).	

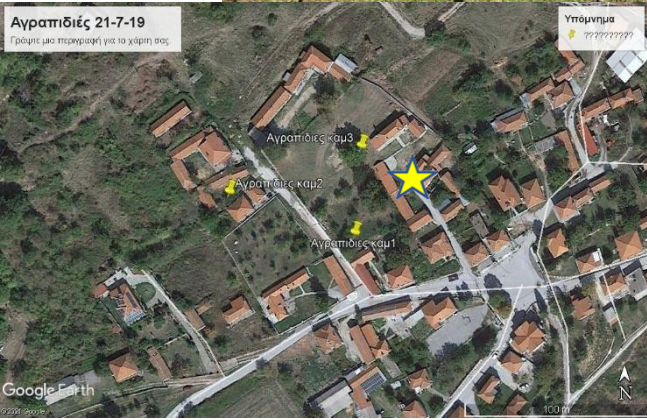
A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜ ΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
28	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Νυμφαίου 40.645536/ 21.492816	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	26/9-06/12/2018	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή- διέλευση εντός του οικισμού.	Επανελημμένες επισκέψεις και διελεύσεις ενήλικης αρκούδας εντός του οικισμού. Πρόκληση ζημιών σε οικόσιτα ζώα (πρόβατα) και οπωροφόρα. Συγκλήθηκαν (2) συνεδριάσεις της ΣΕΔΚ/ΟΑΕ από την Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ. Αποφασίστηκαν: α) Παρακολούθηση του περιστατικού από την Ο.Α.Ε β) Χορήγηση θερμικής κάμερας και προσωπικού από Αστ. Δ/νση Φλώρινας, γ) Αίτημα προς την Τ.Κ. Νυμφαίου για καθαρισμό της βλάστησης στο οικόπεδο εντός του οικισμού που είναι πιθανό κατάλυμα της αρκούδας, δ) εγκατάσταση ειδικών καμερών σε (4-6) σημεία (ΚΑΛΛΙΣΤΩ), ε) Σύλληψη, σήμανση και απώθηση της αρκούδας σε ακτίνα έως 5 χλμ.(ΚΑΛΛΙΣΤΩ) στ) συγκεντρώσεις στο καφενείο του οικισμού και ενημέρωση των κατοίκων (ΚΑΛΛΙΣΤΩ)		Υλοποιήθηκαν Τα α),β), γ),δ) και στ). Δεν υλοποιήθηκε το ε) λόγω <u>ολιγωρίας μελών της ΟΑΕ (ΚΑΛΛΙΣΤΩ)</u> . Δυστυχώς φήμες θέλουν το ζώο να θανατώθηκε (παράνομα). Φωτογραφία 1, 2: η αρκούδα εντός του οικισμού και θέσεις των καμερών παρακολούθησης και σημεία πρόκλησης ζημιών.	

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
29	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ 40.776511/ 21.392529	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	13- 16/02/2019	<p>Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή = οικισμό – παρυφές αστικού ιστού – αναζήτηση τροφής σε ανθρωπογενείς πηγές τροφής.</p> <p>Αναζήτηση τροφής σε κάδους απορριμμάτων εστιατορίου εντός του οικιστικού ιστού. Η Αστυνομία ειδοποίησε Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ και ΟΑΕ- ΚΑΛΛΙΣΤΩ.</p> <p>Οι περίοικοι είχαν δει το ζώο τουλάχιστον 4 φορές να ψάχνει τροφή σε κάδους σε σημείο, όπου υπάρχουν 3 ταβέρνες. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ έκανε σύσταση για τοποθέτηση απορριμμάτων στου κάδους τις πρωινές ώρες ή σε άλλους κάδους που δεν υπάρχει κίνδυνος προσέγγισης αρκούδας. Τοποθέτηση καμερών σε πιθανό μονοπάτι διέλευσης του ζώου.</p>	<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ -ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ</p> <p>Οι κάμερες παρέμειναν στις συγκεκριμένες θέσεις για 3 εβδομάδες. Τακτικοί έλεγχοι (2 ανα εβδομάδα) δεν έδειξαν άλλες απόπειρες προσέγγισης της αρκούδας προς το συγκεκριμένο σημείο. Δόθηκαν οδηγίες στους περίοικους για διαχείριση οικιακών απορριμμάτων.</p> <p>Φωτο/χάρτης: Θέση των κάδων στο χώρο εστίασης (πράσινο</p>			

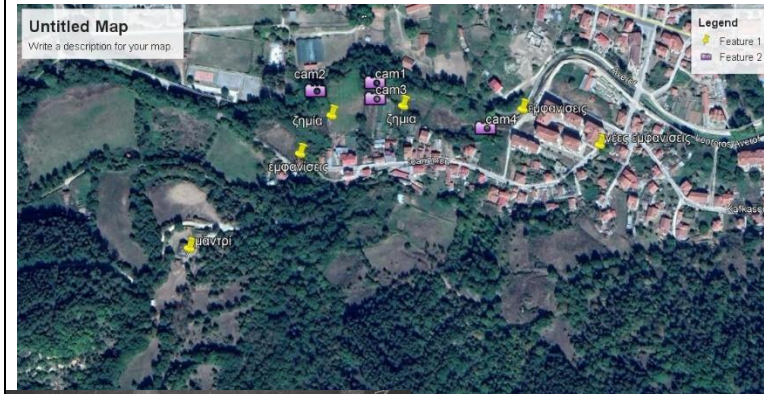

						<p>pin) και θέση των καμερών παρακολούθησης (κίτρινο pin). Αξιοπρόσεκτη είναι η μεγάλη εγγύτητα του σημείου του αστικού ιστού με το δασωμένο ενδιαίτημα της αρκούδας.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
30	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Βεγόρας 40.674615/ 21.738402	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	19/06/2019	Επίσκεψη αρκούδας σε καλλιέργεια οπωροφόρων. Επανειλημμένες επισκέψεις αρκούδας σε συστηματική καλλιέργεια οπωροφόρων (ροδάκινα) σε πεδινή περιοχή εκτός συμπαγούς ενδιαιτήματος με σκοπό την τροφοληψία. Πρόκληση ζημιών στη δένδρο-καλλιέργεια (σπάσιμο κλαδιών). Η ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ ειδοποιήθηκε από τον ίδιο τον καλλιεργητή. Εκπρόσωπος της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ έσπευσε στο σημείο και διενήργησε σχετική αυτοψία. Δόθηκαν οδηγίες στον καλλιεργητή για ενδεχόμενη τοποθέτηση ηλεκτροφόρου περίφραξης με αυτόνομο σύστημα τροφοδότησης. Τοποθετήθηκε μια ειδική κάμερα στο σημείο διέλευσης του ζώου.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ Ο παραγωγός συμφώνησε να αγοράσει ηλεκτροφόρο περίφραξη. Ο συστηματικός έλεγχος της κάμερας δεν έδειξε κάποιο νέο περιστατικό επίσκεψης της αρκούδας στην οπωρο-καλλιέργεια.	 Φωτο/χάρτης: Ζημιές στον οπωρώνα και θέση της οπωρο-καλλιέργειας και της κάμερας στην παραλίμνια περιοχή της λίμνης Βεγορίτιδας.	

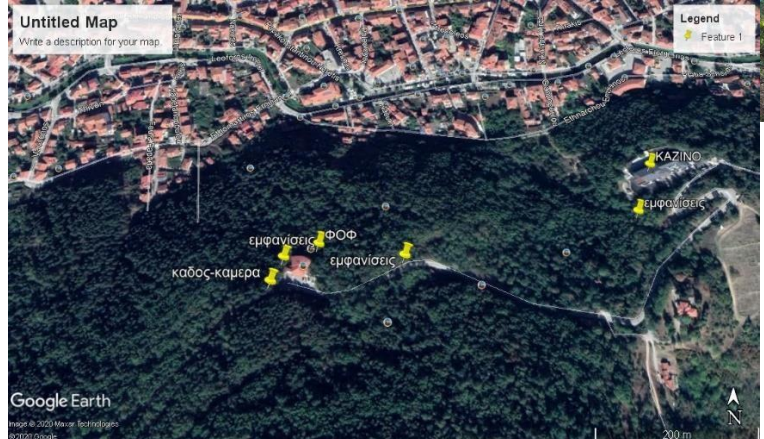
31	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Αγραπιδιάς 40.648544/ 21.533265	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	19/07/2019	<p>Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή = οικισμό –αναζήτηση τροφής σε ανθρωπογενείς πηγές τροφής (ιδιόκτητη αγροικία).</p> <p>Αναζήτηση τροφής σε ιδιόκτητο περιβάλλον αγροικίας με σπυροφόρα. Είσοδος της αρκούδας από παρακείμενο παράδρομο. Εκπρόσωπος της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ πραγματοποίησε αυτοψία. Διαπιστώθηκαν ίχνη εισόδου της αρκούδας στον ιδιόκτητο σπυρώνα. Έγινε η σχετική ενημέρωση της ιδιοκτήτριας για Τοποθέτηση ειδικών αποτρεπτικών μέσων (Critter – gitter) καθώς και ειδικής κάμερας IR, τα οποία με την συγκατάθεσή των ιδιοκτητών. όπως φαίνεται και στην παρακείμενη φωτογραφία η θέση της αγροικίας είναι σε άμεση γειντίαση με το δασικό ενδιαίτημα της αρκούδας.</p>	<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ</p> <p>Τα αποτρεπτικά καθώς και οι κάμερες παρέμειναν στις συγκεκριμένες θέσεις για 2-3 εβδομάδες. Τακτικοί έλεγχοι (2 ανά εβδομάδα) δεν έδειξαν νέες απόπειρες προσέγγισης της αρκούδας προς το συγκεκριμένο σημείο. Το πιθανότερο είναι να λειτούργησε αποτελεσματικά το ειδικό αποτρεπτικό μέσον. Η αρκούδα μετακινήθηκε σε παρακείμενη αγροικία (βλ. περιστατικό (32)</p> <p>Φωτο/χάρτης: ιδιόκτητος σπυρώνας και θέση κάμερας παρακολούθησης (κίτρινο).</p>
----	----------	---	-----------	------------	---	--

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
32	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Αγραπιδιάς 40.649311/ 21.534834	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	21/07/2019	<p>Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή = οικισμό –αναζήτηση τροφής σε ανθρωπογενείς πηγές τροφής (οπωροφόρα σε γειτονική ιδιόκτητη αγροικία) (σχετίζεται με περίπτωση (29).</p> <p>Αναζήτηση τροφής σε ιδιόκτητο περιβάλλον αγροικίας με οπωροφόρα. Είσοδος της αρκούδας από παρακείμενο παράδρομο. Εκπρόσωπος της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ πραγματοποίησε αυτοψία. Διαπιστώθηκαν ίχνη εισόδου της αρκούδας στον ιδιόκτητο οπωρώνα. Έγινε η σχετική ενημέρωση της ιδιοκτήτριας για Τοποθέτηση (3) ειδικών αποτρεπτικών μέσων (Critter – gitter) καθώς και (2) ειδικών καμερών IR, με την συγκατάθεσή της ιδιοκτήτριας. Έγιναν (3) επανέλεγχοι του σημείου και του υλικού των καμερών. Ενημερώθηκε από ΟΑΕ ΚΑΛΛΙΣΤΩ και ο Δ. Αμυνταίου προκειμένου η συγκεκριμένη αγροικία (κ ιδιοκτήτρια) να συμπεριληφθεί στους δικαιούχους για χορήγηση Η/Π (δράση C7).</p>	<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ</p> <p>Τα αποτρεπτικά καθώς και οι κάμερες παρέμειναν στις συγκεκριμένες θέσεις για 3 εβδομάδες. Τακτικοί έλεγχοι (2 ανά εβδομάδα) δεν έδειξαν νέες απόπειρες προσέγγισης της αρκούδας προς το συγκεκριμένο σημείο. Το πιθανότερο είναι να λειτούργησε αποτελεσματικά το ειδικό αποτρεπτικό μέσον.</p> <p>Φωτο/χάρτης: ιδιόκτητος οπωρώνας και θέση καμερών και ηλεκτρ. συναγερμών.</p>	 		

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
33	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ 40.779365/ 21.385261	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	21/09/2019 – 15/10/2019	<p>Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή = οικισμό – παρυφές αστικού ιστού – αναζήτηση τροφής στον ζωολογικό κήπο της πόλης.</p> <p>Πρόκειται για περίπτωση με επανειλημμένες προσεγγίσεις νεαρής αρκούδας από παρακείμενο δασικό ενδιαίτημα και πρόκληση ζημιών σε οικόσιτα ζώα του ζωολογικού κήπου της πόλης.</p> <p>Πραγματοποιήθηκαν αυτοψίες από ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ/Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ παρουσία εκπροσώπων του Δήμου. Τοποθετήθηκαν (4) ειδικές κάμερες για την παρακολούθηση της προσέγγισης του ζώου καθώς και τα ειδικά ηχητικά αποτρεπτικά Critter-gitter. Σύγκληση από Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ σύσκεψης της ΣΕΔΚ (Συντονιστικής Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων.)</p>	<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ – ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ - Δ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ</p> <p><u>Παρακολούθηση των κινήσεων του ζώου για διάστημα 5 έως 10 ημερών στον προβληματικό τομέα με την χρήση ειδικών καμερών IR καθώς και ειδικής θερμικής κάμερας (που διαθέτει ο φορέας «ΚΑΛΛΙΣΤΩ»).</u> (υλοποιήθηκε)</p> <p><u>Απόπειρα σύλληψης του ζώου με χρήση ειδικών παγίδων από εξειδικευμένη ομάδα του φορέα «ΚΑΛΛΙΣΤΩ» εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο με βάση το προηγούμενο σημείο.</u> (ΔΕΝ υλοποιήθηκε)</p> <p><u>Πρόκληση αρνητικών ερεθισμάτων στο ζώο με χρήση θερμικής κάμερας εντοπισμού, κροτίδων με την συνδρομή της Αστυνομίας (υλοποιήθηκε).</u> Προσωρινή απομάκρυνση του ζώου</p> <p><u>Τοποθέτηση ηλεκτροφόρας περίφραξης στον ζωολογικό κήπο.</u> (υλοποιήθηκε)</p>			

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
34	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ (τοποθεσία Αγ. Νικόλαος) 40.777572/ 21.386783	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	11/2019-01/2020 (πρόκειται για το 2 ^ο περιστατικό με την πιο μακρά περίοδο παρακολούθησης μαζί με αυτό του Νυμφαίου το 2018.	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή = οικισμό – παρυφές αστικού ιστού – αναζήτηση τροφής σε ανθρωπογενείς πηγές τροφής.	επίσκεψη αρκούδας σε αγρόκτημα-αγροικία στις παρυφές της πόλης-ζημιές σε κυψέλες, και 3 οικόσιτα ζώα. Το ζώο ενδέχεται να είναι αυτό της περίπτωσης (27) του ζωολογικού κήπου. Τοποθετήθηκαν (2) κάμερες για την παρακολούθηση του περιστατικού και αποφασίστηκαν: α)βραδινές περιπολίες από το Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ και αστυνομία. β) Προσπάθεια απώθησης του ζώου γ) τοποθέτηση ειδικού αποτρεπτικού κάδου με σπρέι πιπεριού, δ) πιθανή τοποθέτηση ηλεκτροφόρου περίφραξης (στο μονοπάτι δίοδου)	ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ -ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	Οι κάμερες παρέμειναν στις συγκεκριμένες θέσεις για 5 εβδομάδες. Τακτικοί έλεγχοι (2 ανά εβδομάδα) έδειξαν διελύσεις του ζώου και προσέγγιση των ειδικών τροφικών παγίδων. Φωτο/χάρτης: Θέση καμερών παρακολούθησης/κίνησης της αρκούδας (μεγάλη εγγύτητα του σημείου του αστικού ιστού με το δασωμένο ενδιαίτημα της αρκούδας) και εικόνες της	

αρκούδας από τις αυτόματες κάμερες.									
A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
35	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κλειδίου 40.716530/ 21.644030	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	06/03/2020	Τροχαίο ατύχημα	<p>Νεκρή αρκούδα (ηλικίας περίπου 3 ετών, αρσενική) στον παλιά εθνική οδό Αμυνταίου-Βεύης Φλώρινα , 2 χλμ από την διασταύρωση Αμυνταίου για Κλειδί.</p> <p>Η ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ ειδοποιήθηκε από την Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ με καθυστέρηση. Η νεκροψία, διακομιδή και ταφή του ζώου έγινε από την ΟΑΕ/Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ. Όταν εκπρόσωπος της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ έσπευσε στο σημείο του ατυχήματος η Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ είχε ήδη αναχωρήσει.</p>	<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ -Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ -ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ - ΤΡΟΧΑΙΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ</p> <p>Στο σημείο έσπευσε και η ΟΑΕ της πΜΚΟ «Αρκτούρος» προκειμένου να συνδράμει στην όλη επιχείρηση.</p> <p>Από τον 06/2020 τοποθετήθηκαν εικονικός φράχτης (με ακουστικούς και οπτικούς αισθητήρες) καθώς και προειδοποιητικές πινακίδες για τους οδηγούς (δράση C3).</p>		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟ ΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
36	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ 40.775075/ 21.403295	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	3/2020	<p>Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή = παρυφές αστικού ιστού –αναζήτηση τροφής σε ανθρωπογενείς πηγές τροφής (κάδους απορριμμάτων).</p> <p>Προσέγγιση στην τοποθεσία του αναψυκτηρίου του ΦΟΦ (Φυσιολατρικός Ορειβατικός Όμιλος Φλώρινας) (δασική περιοχή). Συχνές οπτικές επαφές με την αρκούδα από εποχούμενους πεζοπόρους</p> <p>Εκπρόσωπος της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ πραγματοποίησε αυτοψία με Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ & θηροφυλακή. Φάνηκε πως το ζώο κινείται απογευματινές και βραδινές ώρες γύρω από το αναψυκτήριο του ΦΟΦ και το καζίνο, (χωρίς όμως να έχει εισέλθει στον αστικό ιστό). Τοποθετήθηκαν ειδικός κάδος απώθησης και μια κάμερα ενώ έγινε χρήση θερμικής κάμερας χωρίς αποτέλεσμα νυχτερινού εντοπισμού του ζώου.</p>	<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ - ΣΤ' ΚΟΜΑΘ</p> <p>Τα αποτρεπτικά καθώς και οι κάμερες παρέμειναν στις συγκεκριμένες θέσεις για 2 εβδομάδες. Τακτικοί έλεγχοι (2 ανά εβδομάδα) δεν έδειξαν νέες απόπειρες προσέγγισης της αρκούδας προς το συγκεκριμένο σημείο. Το πιθανότερο είναι να λειτούργησε αποτελεσματικά το ειδικό αποτρεπτικό μέσον.</p> <p>Φωτο/χάρτης: θέσεις κάμερας κ εμφάνισης της αρκούδας & αποτρεπτικός κάδος.</p>	 		

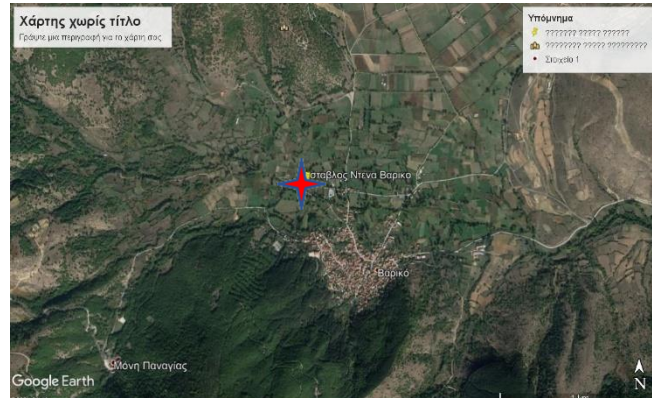
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
37	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ 40.774827/ 21.415571	ΦΛΩΡΙΝΑΣ (χ.ψ)	05/2020	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή– διέλευση πλησίον του οικισμού. Είσοδος αρκούδας σε αγροικία στις παρυφές της πόλης της Φλώρινας. Ζημιές σε οικόσιτα ζώα (κοτέτσι) - παραβίαση υποτυπώδους περίφραξης. Το περιβάλλον είναι ημι-δασωμένο με αρκετούς εγκαταλειμμένους οπωρώνες και διάσπαρτα κτήματα και αγροικίες στις νότιες παρυφές της πόλης. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από εκπροσώπους της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ. Έγινε τοποθέτηση ειδικής κάμερας για παρακολούθηση τυχόν επαν-προσεγγίσεων της αρκούδας. Τοποθετήθηκε επίσης και ο ειδικός αποτρεπτικός συναγερμός «gritter-gritter». Δόθηκαν σχετικές οδηγίες στον ιδιοκτήτη.			Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ - ΚΑΛΛΙΣΤΩ Το αποτρεπτικό μέσον και η κάμερα παρέμειναν για 2 εβδομάδες. Δεν παρατηρήθηκε νέα επίσκεψη της αρκούδας. Πιθανολογείται η αποτελεσματικότητα του ειδικού αποτρεπτικού συναγερμού Χάρτης/φωτο: σημείο αγροικίας και ειδικός συναγερμός.	

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
38	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Αγ. Βαρολομαίος 40.763127/ 21.527518	ΦΛΩΡΙΝΑΣ (χ.ψ)	06/2020	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή– διέλευση πλησίον και εντός του οικισμού. Είσοδος αρκούδας στον οικισμό του Αγ. Βαρθολομαίου. Αναζήτηση τροφής σε σπυροφόρα (κερασιές). Το περιβάλλον αποτελεί δασωμένο ενδιαίτημα με δάση δρυός και εγκαταλειμμένους σπυρώνες και διάσπαρτα κτήματα με καλλιέργειες. Ανησυχία των κατοίκων για την παρουσία της αρκούδας. Ειδοποίηση αρμόδιων αρχών. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια αυτοψία από εκπροσώπους της Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ και της Αστυνομίας. Δόθηκαν τηλεφωνικές οδηγίες από εκπρόσωπο της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ προς τις αστυνομικές αρχές για ομαλή διευθέτηση του περιστατικού με τήρηση αποστάσεων ασφαλείας από το ζώο.		Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ – ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ - ΚΑΛΛΙΣΤΩ Η αρκούδα απομακρύνθηκε μόνο της από τον οικισμό μετά από κάποιες ώρες αναμονής και διαχείρισης του κλίματος ανησυχίας των κατοίκων από τις αστυνομικές και δασικές αρχές. Χάρτης/φωτο: σημείο εμφάνισης της αρκούδας στον οικισμό (στην περιμετρική του ζώνη)		

A/A	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
39	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Βαρικού 40.543677/ 21.507037	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ (χ.ψ)	07/2020	Προσέγγιση σε κατοικημένη περιοχή- διέλευση πλησίον και εντός του οικισμού. Απόπειρα αρκούδας επί 3 συνεχόμενα βράδια να εισέλθει σε μικρό στάβλο στην άκρη του χωριού, χωρίς επιτυχία λόγω καλής αντίδρασης σκύλου φύλαξης. Γενικότερη ανησυχία του ιδιοκτήτη λόγω εγγύτητας παιδότοπου (παιδικής χαράς). Δόθηκαν οδηγίες στον ιδιοκτήτη για μεταφορά των οικόσιτων ζώων σε ασφαλέστερο σημείο και χώρο. Ο ιδιοκτήτης δεσμεύτηκε για τοποθέτηση ηλεκτροφόρου περίφραξης. Εκπρόσωπος της ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ τοποθέτησε έναν ειδικό αποτρεπτικό συναγερμό (critter gitter) και μια κάμερα στο σημείο από όπου επιχειρούσε να εισβάλει η αρκούδα και για όσο διάστημα θα χρειαστεί για την τοποθέτηση της περίφραξης.	Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ – ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ - ΚΑΛΛΙΣΤΩ Οι κάμερες αν κ λειτουργήσαν επί (3) συνεχόμενες εβδομάδες με τακτικούς ελέγχους δεν κατέγραψαν άλλο συμβάν προσέγγισης της αρκούδας στον οικισμό. Χάρτης/φωτο: σημείο περιστατικού και εγκατάστασης αποτρεπτικού συναγερμού (Critter-gitter)			

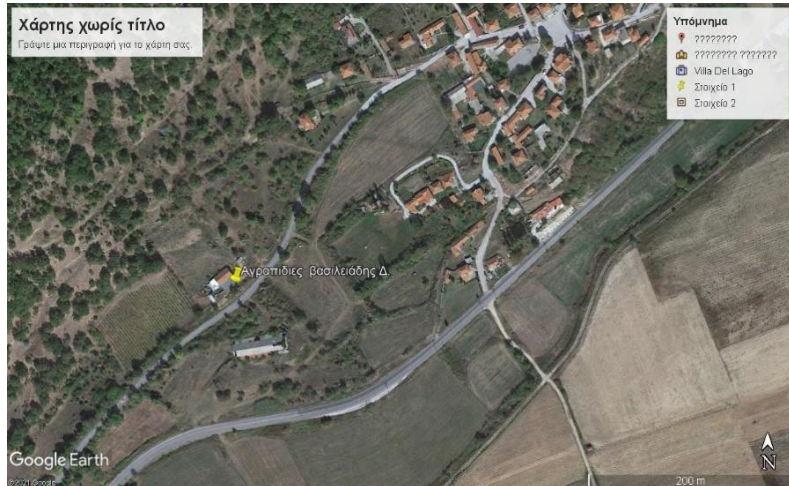
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
40	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κ. Κλεινών 40.847165/ 21.391276	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	07/2020	Διάσωση αρκούδας από παράνομη θηλιά για αγριόχοιρους. Αρσενική αρκούδα 250 κιλών και ηλικίας ~ 10 ετών παγιδεύτηκε σε παράνομη συρμάτινη θηλιά που χρησιμοποιείται κυρίως για παγίδευση αγριογούρουνων, δίπλα στον επαρχιακό δρόμο Φλώρινας-Κλεινών του δήμου Φλώρινας. Το μεγάλο ζώο εντοπίστηκε κινητοποιήθηκε η ΟΑΕ (Δ/νση Δασών Φλώρινας & ΚΑΛΛΙΣΤΩ), η Ελληνική Αστυνομία, και κτηνίατρος της Π.Ε. Φλώρινας ΔΑΟΚ, και μέλη της ΚΟΜΑΘ. Το ζώο αναισθητοποιήθηκε απελευθερώθηκε από την παγίδα και του τοποθετήθηκε ειδικό ραδιο-κολλάρο. Μεταφέρθηκε σε ασφαλές μέρος σε δασική περιοχή όπου ανένηψε κανονικά και επανήλθε σε δραστηριότητα.	Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ – ΔΑΟΚ ΦΛΩΡΙΝΑΣ - ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ – ΚΑΛΛΙΣΤΩ – ΣΤ’ΚΟΜΑΘ – Δ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ Η αρκούδα κινήθηκε στην περιοχή. Δυστυχώς απέρριψε πολύ γρήγορα το ραδιο-κολλάρο. Το ραδιο-κολλάρο εντοπίστηκε και περισυλλέχθηκε από την ΟΑΕ/ΚΑΛΛΙΣΤΩ. Χάρτης/φωτο: Απελευθέρωση και ραδιοσήμανση αρσενικής αρκούδας και χάρτης κινήσεων με ραδιο-εντοπισμούς από το ραδιοκολλάρο.			

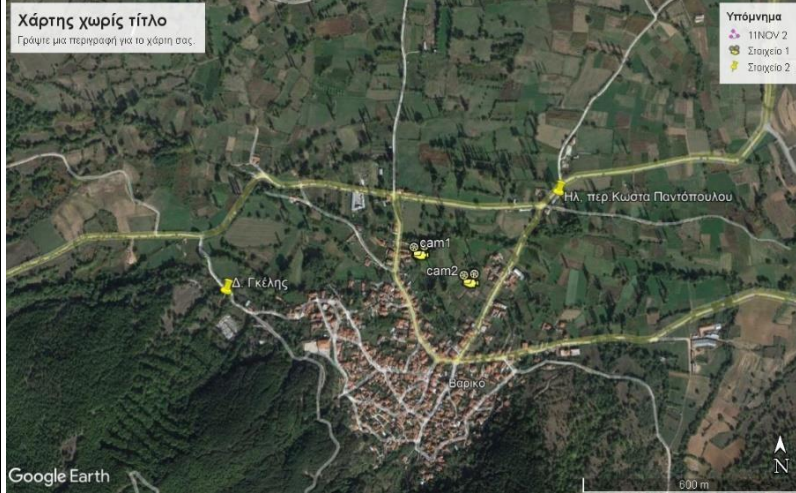
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
41	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ν.Καύκασος 40,895223 21,472530	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	04/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε μελισσοκομική μονάδα – πρόκληση ζημιών. Μέλος της ΟΑΕ (από τον φορέα Καλλιστώ) ειδοποιήθηκε από τον ιδιοκτήτη μελισσοκόμο. Πραγματοποιήθηκε αυτοψία στο σημείο εγκατάστασης της μελισσοκομικής μονάδας και διαπιστώθηκαν οι ζημιές. Ο μελισσοκόμος δεν ειδοποίησε τον ΕΛΓΑ καθότι δεν ήταν δηλωμένος επαγγελματίας. Ενημερώθηκε το Δασαρχείο Φλώρινας. Ακολούθησε δανεισμός Η/Π στον μελισσοκόμο από την Καλλιστώ (από το stock των (5) Η/Π που είχαν παραχωρηθεί από τον Δ. Αμυνταίου προς την Καλλιστώ στο πλαίσιο της δράσης C7. Δόθηκαν οδηγίες για σωστή τοποθέτηση και συντήρηση.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δασ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ Μετά την ολοκλήρωση της τοποθέτησης της Η/Π τοποθετήθηκε και κάμερα IR για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της Η/Π. Η κάμερα αποτύπωσε 3 φορές αποτυχημένη απόπειρα της αρκούδας (που είχε και (3) μικρά) να εισέλθει εντός της μελισσοκομικής μονάδας αποδεικνύοντας την αποτελεσματικότητα της Η/Π. Φωτο: προσέγγιση αρκούδας με (3) μικρά στην μελισσοκομική μονάδα και αποτροπή εισόδου της από την λειτουργία της Η/Π.		

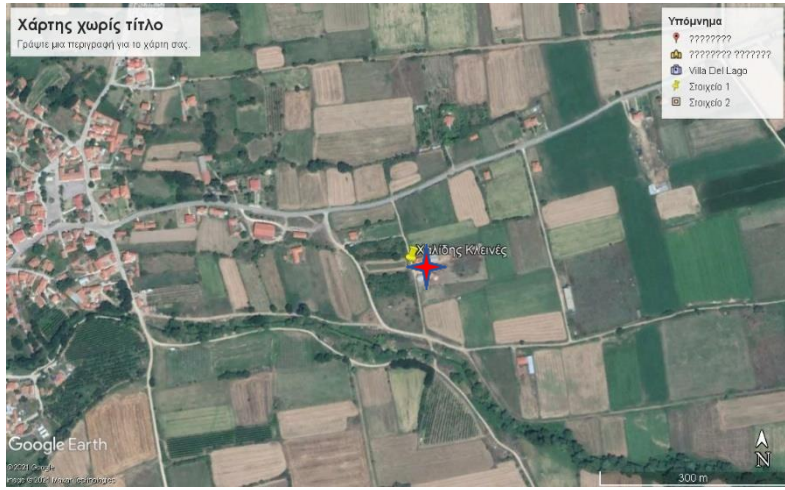
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
42	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Βαρικού 40,544141 21,498254	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	04/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε μονάδα εκτροφής υποειδών (άλογα)– πρόκληση ζημιών.	Μέλος της ΟΑΕ (από τον φορέα Καλλιστώ) ειδοποιήθηκε από το Δ. Φλώρινας. Πραγματοποιήθηκε από κοινού αυτοψία στις (22/4/21) στον εκτροφέα αλόγων φυλής της Πίνδου (με στόχο την διατήρηση της φυλής). Διαπιστώθηκαν απώλειες σε 4 ζώα (2 πουλάρια και 2 πληγωμένα άλογα) Αποζημίωση απο ΕΛΓΑ δεν δικαιούνται γιατί τα πουλάρια ήταν νεογέννητα. Απόπειρα αίτησης του εκτροφέα προς Δ. Αμυνταίου για χορήγηση Η/Π μέσω της δράσης C7 δεν τελεσφόρησε. Τοποθετήθηκαν περιμετρικά της εγκατάστασης (2) συναγερμοί τύπου Critter-gitter και μια κάμερα IR προκειμένου να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα των αποτρεπτικών.	ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δασ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα ο εκτροφέας προμηθεύτηκε από μόνος του Η/Π την οποία και εγκατέστησε ελλιπώς παρά τις οδηγίες που του δόθηκαν. Στο μεσοδιάστημα μέχρι την εγκατάσταση της Η/Π δεν σημειώθηκαν νέες ζημιές. Πιθανότατα αυτό οφείλεται στην λειτουργία των (2) συσκευών συναγερμού. Μετά την τοποθέτηση της Η/Π απεγκαταστάθηκαν οι συναγερμοί και δυστυχώς λόγω της πλημμελούς εγκατάστασης της Η/Π επαναλήφθηκαν οι απώλειες Φωτο/χαρτης : θέση της μονάδας εκτροφής υποειδών σε σχέση με τον οικισμό .	

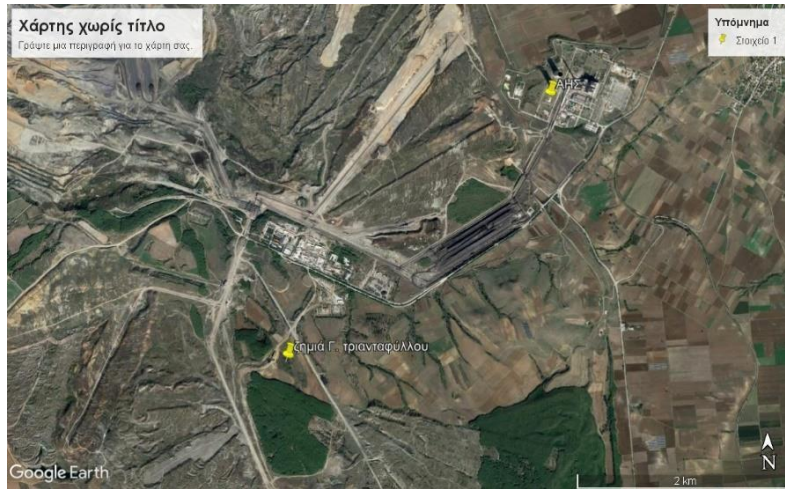
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ/ διάρκεια	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
43	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Φιλώτα (εντός μονάδας ΑΗΣ) 40,621121 21,680758	Αμυνταίου	05/2021 Από 5/2021 έως 7/2021	Εγκατάσταση αρκούδας με μικρό σε πυκνή λόχμη στον περιφραγμένο περίβολο ανενεργού ΑΗΣ. Η ΟΑΕ της Καλλιστώ ειδοποιήθηκε από το Δ. Φλώρινας που με την σειρά του είχε ειδοποιηθεί από τον διευθυντή της μονάδας. Πραγματοποιήθηκε σειρά αυτοψιών στο χώρο (με Δ. Φλώρινας και θηροφύλακα της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ) καθώς και ενημέρωση του δ/ντη της ΑΗΣ για την εκτίμηση της κατάστασης και το πρωτόκολλο επέμβασης. Εγκαταστάθηκαν (3) κάμερες σε πιθανά σημεία εισόδου -εξόδου του ζώου περιμετρικά της μονάδας ΑΗΣ. Εντοπίστηκε άνοιγμα στον υψηλό φράχτη ως πιθανή διόδος του ζώου. Πραγματοποιήθηκαν νυχτερινές διοπτεύσεις με την θερμική κάμερα και τοποθέτηση συναγερμού στο σημείο διόδου της περίφραξης.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δασ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ – ΣΤ ΚΟΜΑΘ Μετά από διάστημα περίπου 2 μηνών παραμονής της αρκούδας εντός του χώρου του ΑΗΣ , μια από τις κάμερες κοντά στον συναγερμό έδειξε το ζώο να απομακρύνεται εκτός περιβόλου ΑΗΣ με κατεύθυνση αγρο-δασική περιοχή. Πιθανόν ο συναγερμός να λειτούργησε αποτρεπτικά και η αρκούδα να ένοιωσε πλέον πιο ασφαλής για το μικρό της δεδομένης της παρέλευσης της αναπαραγωγής. Φωτογραφία: περίπτωση αρκούδας εντός του ΑΗΣ και απομάκρυνση αρκούδας από		την διόδο του φράχτη.

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
44	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Βαρικό 40,541136 21,496996	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	07/2021 & 10/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε κτηνοτροφική μονάδα – πρόκληση ζημιών. Η αρκούδα προκάλεσε αρκετά μεγάλη ζημιά σε μικρά κτηνοτροφικά ζώα. Πραγματοποιήθηκε νυχτερινή επιχείρηση εντοπισμού και απώθησης του ζώου με την συμμετοχή του Δασαρχείου Φλώρινας, της Αστυνομίας (που διέθεσε την δική της θερμική κάμερα), της Καλλιστώ (με την θερμική κάμερα που αποκτήθηκε από την δράσηC4).		ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δασ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ – ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ Πραγματοποιήθηκε έλεγχος των (2) καμερών από μέλος της ΟΑΕ του εταίρου «Καλλιστώ». Τα ευρήματα δεν έδειξαν νέα απόπειρα προσέγγισης της αρκούδας προς την κτηνοτροφική μονάδα. Ωστόσο λίγες μέρες πριν είχε επισκεφθεί έναν συμβατικό κάδο απορριμμάτων για αναζήτηση τροφής. Η θέση αυτή επιλέχθηκε ως κατάλληλη για την τοποθέτηση ενός ενισχυμένου κάδου με μεταλλικό κέλυφος. Δεν αναφέρθηκαν νέες ζημιές στην μονάδα.		Φωτο/χάρτης: Θέση κτηνοτροφικής μονάδας κ καμερών
					Επί πλέον μέλος της ΟΑΕ (από τον φορέα Καλλιστώ) τοποθέτησε και (2) κάμερες υπέρυθρων για την παρακολούθηση των κινήσεων της αρκούδας τις αμέσως επόμενες μέρες. Χορηγήθηκε δανεική Η/Π.				

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
45	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Αγραπιδιάς 40,646924 21,532004	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	07/2021	<p>Επίσκεψη αρκούδας σε οικιακή κτηνοτροφική μονάδα στα όρια του οικισμού– πρόκληση ζημιών.</p> <p>Η αρκούδα προκάλεσε μικρής κλίμακας ζημιά σε διάστημα (3) σε ένα μικρό κτηνοτροφικό ζώο και πενα νεαρό ιπποειδές.</p> <p>Πραγματοποιήθηκε από κοινού αυτοψία με Δασαρχείο Φλώρινας και Καλλιστώ.</p> <p>Η ζημία δεν ήταν αποζημιώσιμη με βάση τον κανονισμό του ΕΛΓΑ (ο κάτοχος δεν ήταν επαγγελματίας κτηνοτρόφος). Πραγματοποιήθηκε δανεισμός (1) Η/Π από τον φορέα Καλλιστώ (η Η/Π ανήκει στην προμήθεια των 53 Η/Π που έγινε στο πλαίσιο της δράσης C7 για λογαριασμό του Δ. Αμυνταίου.</p>		<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δασαρχείο ΦΛΩΡΙΝΑΣ</p> <p>Μετά την τοποθέτηση της Η/Π ο ιδιοκτήτης της μικρής οικιακής κτηνοτροφικής εγκατάστασης δεν ανέφερε άλλο περιστατικό επίσκεψης αρκούδας και ζημιάς.</p> <p>Ο κάτοχος δεν έχει προμηθευθεί ακόμη δική του Η/Π.</p> <p>Φωτο/χαρτης: Θέση της οικιακής κτηνοτροφικής μονάδας σε σχέση με τον οικισμό της Αγραπιδιάς.</p>		

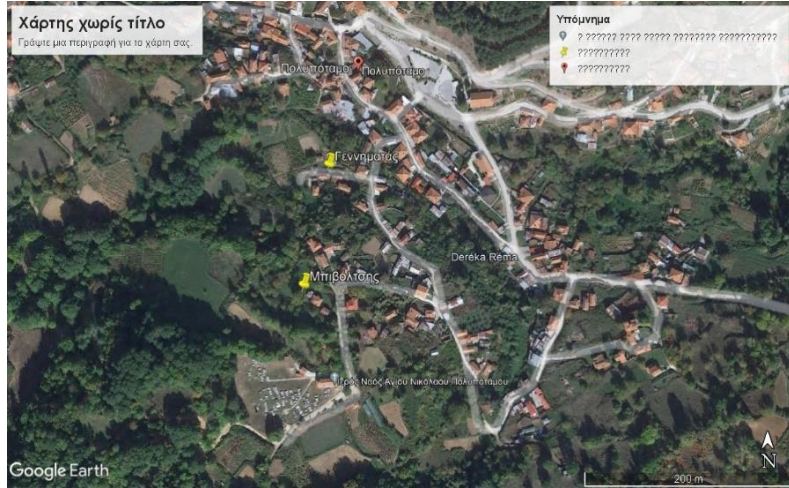
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
46	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Βαρικό 40.54120 21.49615	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	07/2021 Και 11/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε κτηνοτροφική μονάδα – πρόκληση ζημιών. Η αρκούδα προκάλεσε αρκετά μεγάλη ζημιά σε μικρά κτηνοτροφικά ζώα. Πραγματοποιήθηκε νυχτερινή επιχείρηση απώθησης της αρκούδας με συντονισμένες προσπάθειες Δασ. Φλώρινας, Αστυνομίας και Καλλιστώ για επόπτευση της περιοχής με την χρήση (2) θερμικών καμερών. Οι Αστυνομία με την μία θερμική κάμερα εντόπισε μια αρκούδα σε αρκετή απόσταση από τον οικισμό. Η επιχείρηση διήρκεσε έως τις 01:00 πμ. Στη συνέχεια δόθηκε δανεική Η/Π στον κτηνοτρόφο και τοποθετήθηκαν 2 κάμερες IR σε μονοπάτια που φαίνεται να χρησιμοποιεί το ζώο για την παρακολούθηση των κινήσεων της αρκούδας τις αμέσως επόμενες μέρες.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ – ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ Πραγματοποιήθηκε έλεγχος των (2) καμερών από μέλος της ΟΑΕ του εταιρίου «Καλλιστώ». Τα ευρήματα δεν έδειξαν νέα απόπειρα προσέγγισης της αρκούδας προς την κτηνοτροφική μονάδα. Δεν προμηθεύθηκε δική του Η/Π. Του χορηγήθηκε εκ νέου δανεική κατόπιν ζημιάς από αρκούδα που υπέστη το κοπάδι του κατά την βοσκή. Παρατηρούμε ότι η κτην. μονάδα είναι σε κάποια απόσταση από τον οικισμό. Φωτο/χάρτης: Θέση κτηνοτροφικής μονάδας και καμερών		

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
47	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Κ. Κλεινές 40,848945 21,404874	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	07/2021	<p>Επίσκεψη αρκούδας σε κτηνοτροφική μονάδα – πρόκληση ζημιών.</p> <p>Οι (2) φορείς της ΟΑΕ (Δ. Φλώρινας και Καλλιστώ) πραγματοποίησαν αυτοψία στο σημείο του περιστατικού. Διαπιστώθηκε ότι η επίσκεψη της αρκούδας στην σταβλική εγκατάσταση οφείλεται στις αποθηκευμένες ζωοτροφές που την προσέλκυσαν. Η αρκούδα δεν προκάλεσε ζημιές στα κτηνοτροφικά ζώα. Ωστόσο η παρουσία της δημιούργησε πανικό με αποτέλεσμα να υποκύψουν (4) από ασφυξία λόγω συνωστισμού ενώ τα θηλυκά διέκοψαν τον γαλακτισμό από το αιφνίδιο στρες. Δύσκολα αποζημιώσιμη περίπτωση από τον ΕΛΓΑ. Ο κτηνοτρόφος είχε δική του Η/Π που ΔΕΝ είχε τοποθετήσει. Έγιναν συστάσεις για άμεση εγκατ/ση.</p>			<p>ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ –</p> <p>Μετά την τοποθέτηση της Η/Π ο ιδιοκτήτης της μικρής οικιακής κτηνοτροφικής εγκατάστασης δεν ανέφερε άλλο περιστατικό επίσκεψης αρκούδας και ζημιάς. Ο ιδιοκτήτης προμηθεύτηκε δική του Η/Π. Δεν ενημέρωσε την ΟΑΕ αν την εγκατέστησε.</p> <p>Φωτο/χάρτης: Θέση της οικιακής κτηνοτροφικής μονάδας σε σχέση με τον οικισμό των Κ. Κλεινών.</p>	

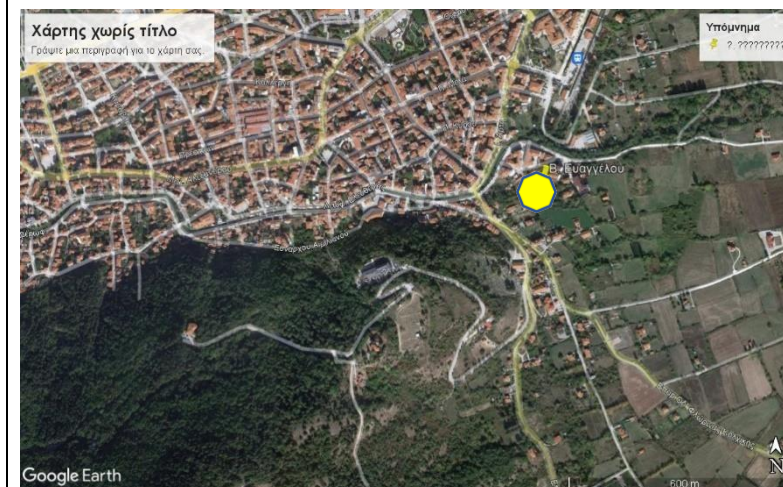
Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ	
48	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Αγ. Ανάργυροι 40,848945 21,404874	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	07/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε κτηνοτροφικό κοπάδι κατά την νομή – πρόκληση ζημιών. Οι (2) φορείς της ΟΑΕ (Δ. Φλώρινας και Καλλιστώ) πραγματοποίησαν αυτοψία σε ζημία που έγινε πλησίον του στο ορυχείου του ΑΗΣ Φιλώτα και σε κοπάδι κατά την βόσκηση. Η αρκούδα προκάλεσε την απώλεια (8) αιγών (το ένα μάλιστα το μετέφερε σε απόσταση 500μ. Η εκτίμηση είναι ότι πρόκειται για το ίδιο ζώο που είχε σταθμεύσει εντός του περιβόλου του ΑΗΣ Φιλώτα. Ο κτηνοτρόφος ειδοποίησε τον ΕΛΓΑ, ενώ στο σημείο του περιστατικού (της επίθεσης) τοποθετήθηκε από το μέλος της ΟΑΕ (Καλλιστώ) (1) IR κάμερα. Ο κτηνοτρόφος ενδιαφέρθηκε για δανεική Η/Π για την προφύλαξη της σταβλικής εγκατάστασης που βρίσκεται μέσα στο ορυχείο.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ – Τελικά ο κτηνοτρόφος δεν ζήτησε δανεική Η/Π, αλλά δεν ξανά οδήγησε τα κοπάδι του για βοσκή στην συγκεκριμένη περιοχή Φωτο/χάρτης: Σημείο επίθεσης της αρκούδας στο κοπάδι (κόκκινο) και θέση ΑΗΣ Φιλώτα (κίτρινο σύμβολο)			

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
49	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Αγραπιδιά 40,647652 21,533848	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	08/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε οικιακή σταβλική εγκατάσταση – πρόκληση ζημιών. Στον οικισμό Αγραπιδιά σημειώθηκε και νέα επίσκεψη αρκούδας σε σταβλική εγκατάσταση. Η αρκούδα εισήλθε από την πίσω πλευρά της εγκατάστασης και προκάλεσε ζημιά (2 πρόβατα). Η εν λόγω εγκατάσταση είναι σε πολύ κοντινή απόσταση με αυτήν του περιστατικού (45), επομένως εικάζεται ότι πρόκειται για την ίδια αρκούδα. Πραγματοποιήθηκε αυτοψία από μέλος της ΟΑΕ του φορέα Καλλιστώ και τοποθετήθηκαν (2) ειδικοί συναγερμοί τύπου Critter-gitter περιμετρικά της σταβλικής εγκατάστασης και μια κάμερα IR. Δόθηκε στην ιδιοκτήτρια και μια υπερηχητική κόρνα. Στη συνέχεια της παραχωρήθηκε (με δανεισμό και μια Η/Π). Έγινε και απόπειρα εγκατάστασης ενός jet νερού χωρίς επιτυχία λόγω χαμηλής πίεσης νερού.	ΚΑΛΛΙΣΤΩ Η ιδιοκτήτρια της εγκατάστασης διατηρεί ακόμη σε λειτουργία την Η/Π που της χορηγήθηκε από το έργο και δεν έχει αναφέρει άλλες επισκέψεις και ζημιές από αρκούδα. Φωτο/χαρτης: σημεία επίσκεψης αρκούδας στους (2) στάβλους: με κίτρινο=περιστατικό (45) και με κόκκινο το τρέχον περιστατικό.	 <p>Χάρτης χωρίς τίτλο Γράψτε μια περιγραφή για το χώρο σας.</p> <p>Υπόμνημα Σταθμός 1</p> <p>Google Earth</p> <p>300 m</p>		

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
50	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Σκλήθρο 40,633384 21,527173 & 40.619837 21,485898	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	08/2021	Επισκέψεις αρκούδας σε καλλιέργειες καλαμποκιού - πρόκληση ζημιών. Πραγματοποιήθηκε από κοινού αυτοψία από μέλος της ΟΑΕ Καλλιστώ και υπαλλήλου του Δασονομείου Αμυνταίου. Διαπιστώθηκαν ζημιές σε (2) διαφορετικές καλλιέργειες (χωράφια) ενώ οι (2) αγρότες εξέφρασαν φόβους για την ανθρώπινη ασφάλεια λόγω ταυτόχρονης νυχτερινής άρδευσης των καλλιεργειών και πιθανής παρουσίας αρκούδας μέσα στις καλλιέργειες τη νύχτα. Για τον λόγο αυτό είχαν τοποθετήσει τα κλασσικά αποτρεπτικά κανονάκια προπανίου. Όμως η πΜΚΟ Αρκτούρος ισχυρίστηκε ότι ο θόρυβος οχλούσε του λύκου τους καταφυγίου υποχρεώνοντας τους αγρότες να καταργήσουν τα αποτρεπτικά.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ - Δασονομείο ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ Δυστυχώς μετά από μερικές ημέρες εντοπίστηκε νεκρή αρκούδα μέσα σε δεξαμενή άρδευσης. Εικάζεται πνιγμός του ζώου λόγω βάθους της δεξαμενής χωρίς να αποκλείεται καθόλου η ανθρώπινη αυτοδικία δεδομένης της αναγκαστικής παύσης λειτουργίας των αποτρεπτικών. Φωτο/χαρτης: σημεία επίσκεψης αρκούδας σε καλλιέργειες καλαμποκιού στον οικισμό Σκλήθρο!.		

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
51	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Πολυπόταμο 40,715760 21,364979 & 40,716884 21,365229	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	09/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε αγροικία – πρόκληση ζημιών σε οπωροφόρα. Πραγματοποιήθηκε από κοινού αυτοψία με Δασ. Φλώρινας και Καλλιστώ. Διαπιστώθηκαν επαναλαμβανόμενες επισκέψεις επισκέψεις από αρκούδα στον περίβολο της αγροικίας και ζημιές σε (2) από τις (6) μηλιές αλλά και επισκέψεις σε παρακείμενο αμπέλι. Η θέση της αγροικίας την περίμετρο του οικισμού καθώς και η πυκνή βλάστηση δεν ευνοούν την τοποθέτηση Η/Π. Τοποθετήθηκαν ένας συναγερμός Critter-gitter και (1) κάμερα IR στο μονοπάτι διόδου της αρκούδας. Ακόμη ενδιαφέρθηκε για Η/Π έτερος κάτοικος του οικισμού ο οποίος έχει 10 μελίσινα εντός του οικισμού. Τοποθετήθηκε και εκεί (1) συναγερμός τύπου Critter-gitter.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ – Πραγματοποιήθηκε έλεγχος της κάμερας από μέλος της ΟΑΕ του εταίρου «Καλλιστώ». Τα ευρήματα δεν έδειξαν νέα απόπειρα προσέγγισης της αρκούδας. Ο ιδιοκτήτης συνέλεξε τα μήλα και στη συνέχεια η ΟΑΕ (Καλλιστώ) απεγκατέστησε τον έναν συναγερμό, ενώ παρέμεινε ο συναγερμός στην μικρή μελισσοκομική μονάδα. Δεν αναφέρθηκαν νέες ζημιές. Φωτο/χαρτης: τα (2) σημεία προσέλευσης της αρκούδας: με κόκκινο=τα οπωροφόρα και με κίτρινο τα μελίσινα.		

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
52	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Φλώρινα (πόλη) 40,778642 21,413824	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	09/2021	Επίσκεψη αρκούδας σε περίβολο οικίας στις παρυφές αστικού ιστού. Πραγματοποιήθηκε από κοινού αυτοψία σε περιστατικό που αφορά σε ενήλικο ζώο που έμπαινε για 2 συνεχόμενα ημέρες (τις νυχτερινές ώρες) σε αυλή μονοκατοικίας με κατεύθυνση το ποτάμι της πόλης της Φλώρινας. Τοποθετήθηκαν 2 συναγερμοί τύπου Critter – gitter και μια κάμερα, ενώ ο ιδιοκτήτης ενδιαφέρθηκε και για δανεική Η/Π. Η πορεία της αρκούδας κατευθύνθηκε προς τον αστικό ιστό όπου σε 200μ. βρίσκεται το ποτάμι (φωτο). Πολύ πιθανόν κάποιες αρκούδες να χρησιμοποιούν το ποτάμι που διασχίζει την Φλώρινα ως ημι-φυσικό διάδρομο μετακίνησης δεδομένου ότι με βάση μαρτυρίες υπάρχουν αρκετές εμφανίσεις τα τελευταία 2 χρόνια είναι κοντά στο ρέμα.		ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ – Πραγματοποιήθηκε έλεγχος της κάμερας από μέλος της ΟΑΕ του εταιρίου «Καλλιστώ». Τα ευρήματα δεν έδειξαν νέα προσέγγιση αρκούδας. Οι (2) συναγερμοί Critter gitter παραμένουν εγκατεστημένοι. Δεν τοποθετήθηκε δανεική Η/Π λόγω έλλειψης διαθεσιμότητας εκείνη την περίοδο. Φωτο/χάρτης: το σημείο προσέγγισης της αρκούδας και ο αστικός ιστός της πόλης της Φλώρινας.		

Α/Α	Περιφερ. Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα - χ.ψ	Δήμος	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΦΩΤΟ
53	ΦΛΩΡΙΝΑ Σ	Βαρικό 40,778642 21,413824	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	11/2021	Επαναλαμβανόμενες επιθέσεις αρκούδας σε κοτέτσια. Έγινε αυτοψία από μέλος της ΟΑΕ (Καλλιστώ). Τα στοιχεία έδειξαν ότι από την αρχή του καλοκαιριού μέχρι τον Νοέμβριο 2021 έχουν γίνει περίπου 30 επιθέσεις σε κοτέτσια μέσα αλλά και γύρω από τον οικισμό. Την τελευταία βδομάδα μπήκε σε 6 κοτέτσια μέσα στον οικισμό. Πρόκειται μάλλον για μικρόσωμο ζώο και εμφανίζεται περίπου κάθε 3 εβδομάδες, κάνει ζημιές λίγες συνεχόμενες μέρες και ξαναφεύγει. Πιθανότατα πρόκειται για το ίδιο ζώο. Σε συνεργασία με το Δασ. Φλώρινας και Καλλιστώ έγινε επόπτευση της περιοχής με θερμική κάμερα και χρήση των πυροτεχνικών κρότου λάμψης από το ειδικό kit. Τοποθετήθηκε επίσης και ένας κάδος/τροφική παγίδα με σπρέι πιπεριού.	ΚΑΛΛΙΣΤΩ – Δ.ΦΛΩΡΙΝΑΣ – Από την ημέρα της κινητοποίησης και των ενεργειών της ΟΑΕ με την χρήση των ειδικών αποτρεπτικών κρότου λάμψης δεν παρατηρήθηκε νέα εμφάνιση της αρκούδας. Φωτο/χαρτης: Παραβίαση πλίνθινου ορνιθώνα από την αρκούδα και δασικός υπάλληλος με τον εκτοξευτήρα αποτρεπτικών			

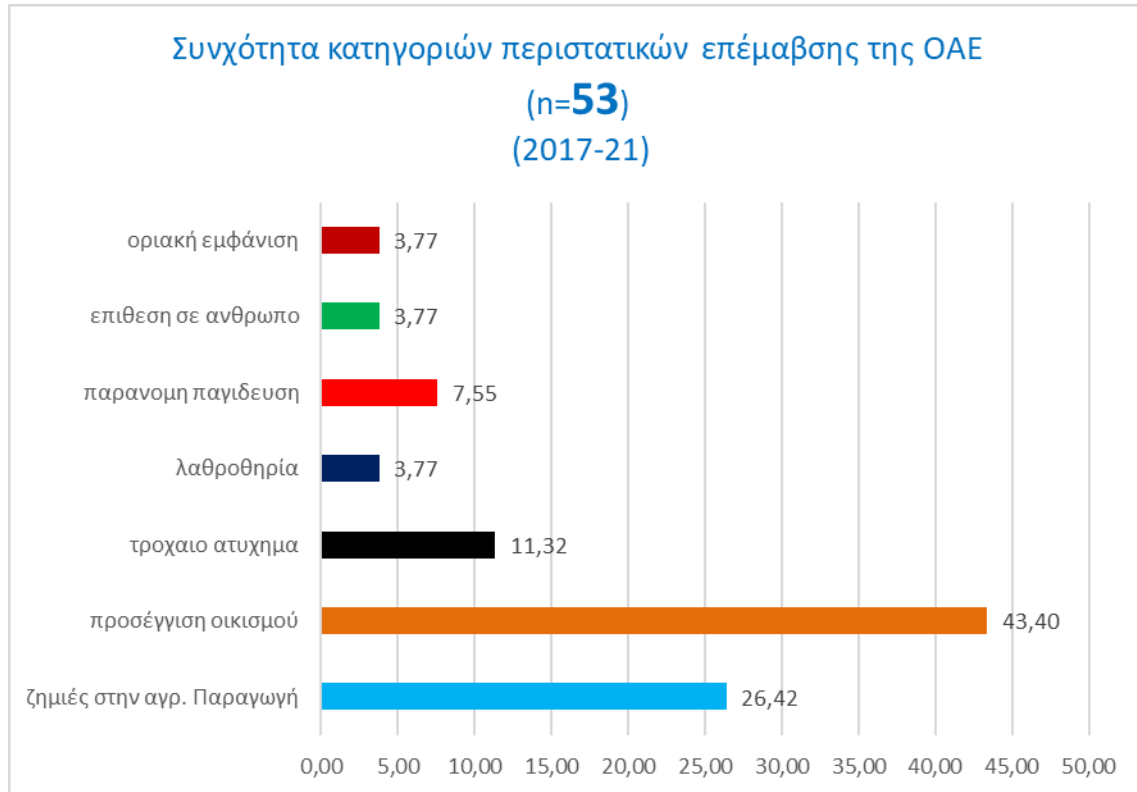
8. Σύνοψη αποτελεσμάτων:

Μια συνοπτική παρουσίαση των διαφόρων κατηγοριών περιστατικών στα οποία κλήθηκε να επέμβει η Ομάδα Άμεσης Επέμβασης του έργου απεικονίζονται στα παρακάτω γραφήματα (1 & 2) και στον χάρτη (1). Παρατηρούμε ότι:

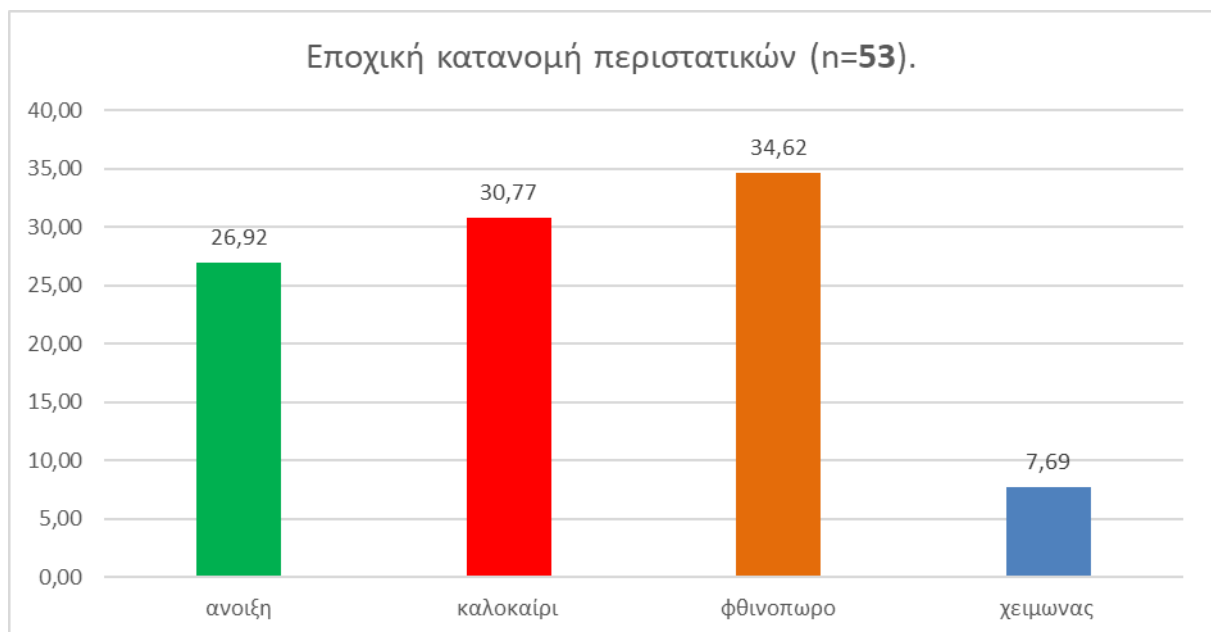
- τα περιστατικά που αφορούν στις κατηγορίες «προσέγγιση σε οικισμό» και «πρόκληση ζημιών στην παραγωγή» εμφανίζονται με την υψηλότερη συχνότητα.
- Τα περιστατικά αυτά αντιμετωπίστηκαν στην πλειοψηφία τους είτε με την χρήση των ειδικών αποτρεπτικών μέσων και ειδικότερα με την χρήση του ηλεκτρονικού συναγερμού (Crittter-gitter) και του αποτρεπτικού κάδου με μηχανισμό ψεκασμού με σπρέι πιπεριού (εξοπλισμός που αποκτήθηκε στο πλαίσιο της δράσης C8) είτε με τα πιο διαδεδομένα προληπτικά μέτρα (ηλεκτροφόρος περίφραξη και Σκύλοι Φύλαξης Κοπαδιών-ΣΦΚ)
- Τα τροχαία ατυχήματα εμφανίζουν υψηλή συχνότητα, συγκριτικά με άλλες περιοχές όπου παρατηρείται το ίδιο φαινόμενο. Υπήρξε συνολική αντιμετώπιση στο πρόβλημα αυτό με την εγκατάσταση στα πιο επικίνδυνα σημεία του οδικού δικτύου (στην περιοχή του έργου παλαιά και νέα εθνικό οδός Αμύνταιο-Κλειδί-Βεύη-Φλώρινα) ειδικού εικονικού φράχτη αποτελούμενου από ακουστικούς αισθητήρες και οπτικούς ανακλαστήρες καθώς και εγκατάσταση προειδοποιητικών πινακίδων για τους οδηγούς (δράση C3).
- Η χρήση των ειδικών αποτρεπτικών και ειδικότερα του ηλεκτρονικού συναγερμού με αισθητήρα (critter-gitter – αμερικάνικο μοντέλο) όπως και οι κόρνες υψηλών decibels έδειξαν αποτελεσματικότητα στις περιπτώσεις που χρησιμοποιήθηκαν.
- Ο ειδικός κάδος – τροφική παγίδα χρησιμοποιήθηκε σε (2) περιπτώσεις. Στην μία περίπτωση (Φλώρινα) φάνηκε αποτελεσματικός ως προς την αποτρεπτική του ιδιότητα.
- Σε μια περίπτωση (οικ. Βαρικού – 11/2021) υπήρξε η δυνατότητα δοκιμής του ειδικού kit αποτρεπτικών μέσων για αρκούδες με θετικά αποτελέσματα.

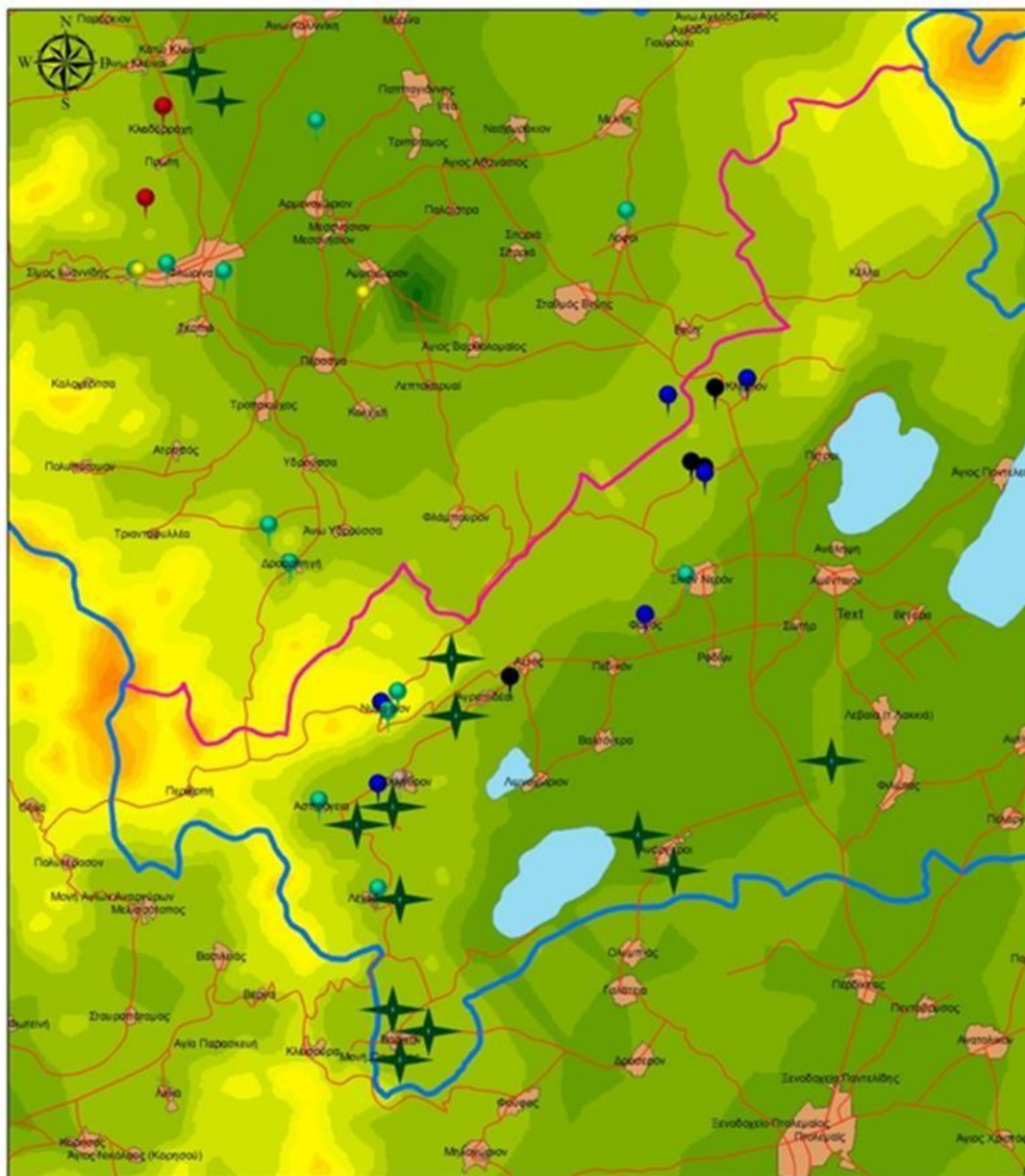
Στη διεθνή βιβλιογραφία πρόσφατη μελέτη έδειξε τις βασικές συνιστώσες μιας αποτελεσματικής διαχείρισης περιστατικών αλληλεπίδρασης (Can et al. 2014). Μια ανασκόπηση των σχεδίων διαχείρισης συγκρούσεων αποκάλυψε ότι η εργαλειοθήκη του μετριασμού των συγκρούσεων αποτελείται από ένα πλέγμα ενεργειών που στοχεύουν ταυτόχρονα: σε κοινότητες (αποτρεπτικά, φυσικά εμπόδια, εκπαίδευση / ευαισθητοποίηση και προγράμματα αποζημίωσης / ασφάλισης), βιότοπους (διαχείριση ενδιαιτημάτων) και αρκούδες (ανάταξη τροφικής εξάρτησης από ανθρωπογενείς πηγές τροφής, αποτρεπτική συμπεριφορά, απομάκρυνση επιλεγμένων ατόμων και διαχείριση πληθυσμού). Επιπλέον, μέσω μιας κριτικής επισκόπησης, ταυτοποιήθηκαν οι ακόλουθοι πέντε παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη σε μελλοντικές απόπειρες διαχείρισης αλληλεπίδρασης ανθρώπων και αρκούδας, ως εξής: (α) Οικονομικά μέσα και αιτιολογία σύγκρουσης, (β) Συμμετοχή της κοινότητας στη διαχείριση των συγκρούσεων, (γ) Η πτυχή της ευζωίας του είδους σε περιπτώσεις σύγκρουσης και διαχείριση περιστατικών, (δ) αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών,

και (ε) βελτίωση των πρωτοκόλλων διαχείρισης συγκρούσεων ανθρώπου- αρκούδας (Can et al. 2014).

Γράφηματα (1 & 2): Συχνότητες κατηγοριών περιστατικών και εποχικότητα. **Χάρτης (1):** Θέσεις Περιστατικών επέμβασης της ΟΑΕ.

**«Improving Human-Bear Coexistence Conditions
in Municipality of Amyntaion.
(Βελτίωση των όρων συνύπαρξης ανθρώπου-αρκούδας)
στον Δήμο Αμύνταιου»
LIFE15NAT/GR/001108**

ΤΙΤΛΟΣ ΧΑΡΤΗ
«Τοποθεσίες περιστατικών της Ομάδας Άμεσης Επέμβασης»

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Οδικό δίκτυο	Περιοχές επέμβασης από Ο.Α.Ε.
Λίμνες	Κατηγορία περιστατικού
Οικισμοί	Δηλητηριασμένο δόλωμα
Όρια ΠΕ Φλώρινας	Επίθεση σε άνθρωπο
Όρια περιοχής μελέτης	Ζήμια στο ζωικό κεφάλαιο
	Ζήμια στην αγροτική παραγωγή
	Θανατηφόρο τροχαίο ατύχημα
	Προσέγγιση-είσοδος σε οικισμό
	Incidents 2021

0 2.5 5 10 Kilometers

9. Συμπεράσματα:

- Η διάρκεια διαχείρισης/διευθέτησης των περιστατικών κυμάνθηκε από 2 έως >60 ημέρες ανάλογα με την φύση και τον βαθμό δυσκολίας του περιστατικού αλλά και τις ανάγκες παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διαχειριστικών μέτρων και πρακτικών που εφαρμόστηκαν κατά περίπτωση.
- Σε αρκετές περιπτώσεις η χορήγηση/ προμήθεια προληπτικών μέσων προστασίας της αγροτικής παραγωγής (όπως ηλεκτροφόρες περιφράξεις και σκύλους φύλαξης κοπαδιών) είχε το πλέον μόνιμο και σταθερό αποτέλεσμα στο διηνεκές για την άμβλυνση της σύγκρουσης.
- Σημαντικό ρόλο έπαιξε επίσης η άμεση κινητοποίηση των μελών της ΟΑΕ με φυσική παρουσία στον τόπο του κάθε περιστατικού, καθώς και η απευθείας επαφή με τους άμεσα ενδιαφερόμενους (παραγωγούς, κατοίκους περιοχών), με ενημέρωση και χρήσιμες οδηγίες, χειρισμοί που βοηθούν πάντα στην εξομάλυνση του γενικού κλίματος
- Στις περιπτώσεις που έχρηζαν πιο ενεργητική απώθηση του ζώου καθοριστικό ρόλο παίζουν τα πιο εξειδικευμένα απωθητικά μέτρα (ειδικά σχεδιασμένα για αρκούδες) τα οποία αναμένεται εδώ και αρκετό καιρό να αποκτηθούν από την περιφερειακή αυτοδιοίκηση και να διανεμηθούν στις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες (η διαδικασία προμήθειας βρίσκεται στο τελικό στάδιο μετά και την πολύ-αναμενόμενη υπογραφή της ΚΥΑ για την άδεια εισαγωγής των ειδικών αποτρεπτικών - ΦΕΚ 1536/2020).
- Στις περιπτώσεις εξιχνίασης περιστατικών λαθροθηρίας είναι ευκαίιο οι ανακριτικές διαδικασίες να τελεσφορούν στο ανακριτικό επίπεδο (κάτι που δεν συμβαίνει δυστυχώς) με την ταυτοποίηση του υπαίτιου και την εφαρμογή των προβλεπόμενων ποινικών κυρώσεων. Στο περιστατικό (1) δηλητηριασμού αρκούδας κινήθηκαν τουλάχιστον οι προβλεπόμενες διαδικασίες εξιχνίασης της τοξικής ουσίας.
- Η σύγκληση της Συντονιστικής Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων (ΣΕΔΚ) φάνηκε χρήσιμη ως προς την αλληλοενημέρωση των εμπλεκόμενων πλευρών και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό για την αντιμετώπιση του εκάστοτε περιστατικού.
- Η κινητοποίηση και επιχειρησιακή ετοιμότητα εν γένει του όλου μηχανισμού της ΟΑΕ (σε συνέργεια με αυτά που ορίζονται από το ΦΕΚ 272, Β') έχει περαιτέρω περιθώρια βελτιστοποίησης τόσο σε ότι αφορά τον συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων υπό την αιγίδα των κατά τόπους δασικών υπηρεσιών όσο και σε επίπεδο τεχνικής κατάρτισης του προσωπικού που έχει οριστεί από τους φορείς που εκπροσωπούνται στον μηχανισμό.

10. Βιβλιογραφία:

Μερτζάνης Γ., Ψαρούδας Σπ., Καραμανλίδης Α.Α. (ΚΑΛΛΙΣΤΩ/ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, 2020). Έργο LIFE-IP-4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα - Σχέδιο Δράσης για την καφέ αρκούδα (*Ursus arctos*), Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αθήνα, σελ. 146.

Albert, D. M., & Bowyer, R. T. (1991). Factors related to Grizzly bear-human interactions in Denali National Park. *Wildlife Society Bulletin*, 19, 339–349.

G.Bombieri , J. Naves , V.Penteriani , N.Selva , A. Fernández-Gil , J.V. López-Bao , H.Ambarli , C. Bautista , T. Bepalova, V. Bobrov, V. Bolshakov, S. Bondarchuk, J. J. Camarra, S. Chiriach, P. Ciucci , A. Dutsov, I. Dykyy, J. M. Fedriani, A.García-Rodríguez, P. J.Garrote, S.Gashev, C.Grof, B.Gutleb, M. Haring, S. Härkönen, D. Huber, M. Kaboli, Y. Kalinkin, A.A. Karamanlidis, V. Karpin, V. Kastrikin, L. Khlyap, P. Khoetsky, I. Kojola, Y. Kozlow, A. Korolev, N. Korytin, V. Kozshechkin, M. Krofel, J. Kurhinen, I. Kuznetsova, E. Larin, A. Levykh, V. Mamontov, P. Männil, D. Melovski, Y. Mertzanis, A. Meydus, A. Mohammadi, H. Norberg, S. Palazón, L. M. Pătrașcu, K. Pavlova, P. Pedrini, P.Y.Quenette, E. Revilla, R. Rigg, Y. Rozhkov, L. F. Russo, A. Rykov, L. Saburova, V. Sahlén, A. P. Saveljev, I.V. Seryodkin, A. Shelekhov, A. Shishikin, M. Shkvyria, V. Sidorovich, V. Sopin, O. Støen, J. Stofk, J. E. Swenson, D.Tirski, A.Vasin, P.Wabakken, L.Yarushina, T. Zwijacz-Kozica & M. M. Delgado (2019): Brown bear attacks on humans: a worldwide perspective, *Scientific Reports* | (2019) 9:8573 | <https://doi.org/10.1038/s41598-019-44341-w>.

Can Oz.Em., N. D’Cruze, D. L. Garshelis, J.Beecham & D. W. Macdonald (2014): Resolving Human-Bear Conflict: A Global Survey of Countries, Experts, and Key Factors. *Conservation Letters*, November/December 2014, 7(6), 501–513.

Gniadek, S. J., & K. C. Kendall. 1998. A summary of bear management in Glacier National Park, 1960–1994. *Ursus* 10: 155–159

Greenleaf, S. S., S. M. Matthews, R. G. Wright, J. J. Beecham, and H. M. Leithead. 2009. Food habits of American black bears as a metric for direct management of human–bear conflict in Yosemite Valley, Yosemite National Park, California. *Ursus* 20:94–101.

Gunther, K.A., K. Tonnessen, P. Dratch, and C. Servheen. 2004. Management of habituated grizzly bears in North America: report from a workshop. *Transactions of the 69th North American Wildlife and Natural Resources Conference*.

Gunther, K.A., M.A. Haroldson, K. Frey, S.L. Cain, J. Copeland, and C.C. Schwartz. 2004. Grizzly bear-human conflicts in the Greater Yellowstone ecosystem, 1992-2000. *Ursus* 15:10-22.

Herrero, S., T. Smith, T.D. DeBruyn, K. Gunther, and C.A. Matt. 2005. From the field: brown bear habituation to people – safety, risks, and benefits. *Wildlife Society Bulletin* 33:362-373.

Kaczensky, P. D. Huber, F. Knauer, H. Roth, A. Wagner, and J. Kusak. 2006. Activity patterns of brown bears (*Ursus arctos*) in Slovenia and Croatia. *Journal of Zoology* 269:474–485

- Linnell, J. D., Steuer, D., Odden, J., Kaczensky, P., & Swenson, J. E. 2002. *European Brown Bear Compendium*.
- Mattson, D.J., B.M. Blanchard, & R.R. Knight. 1992. Yellowstone grizzly bear mortality, human habituation, and whitebark pine seed crops. *Journal of Wildlife Management* 56: 432-442.
- Mattson, D.J. and Pease, C.M. 1999. Demography of the yellowstone grizzly bears. *Ecology*, April 1999 v80 i3 p957(1).
- McArthur-Jope, K. 1983. Habituation of grizzly bears to people: a hypothesis. *International Conference for Bear Research and Management* 5: 322-327.
- McCullough, D.R. 1982. Behaviour, bears and humans. *Wildlife Society Bulletin* 10:27-33
- McLellan, B.N. and Shackleton, D.M. 1989. Immediate reactions of grizzly bears to human activities. *Wildlife Society Bulletin* 17:269-274.
- Sato Y, Mano T, Takatsuki S (2005) Stomach contents of brown bears *Ursus arctos* in Hokkaido, Japan. *Wildl Biol* 11:133–144
- Schwartz et al. (2006): Temporal, Spatial, and Environmental Influences on the Demographics of Grizzly Bears in the Greater Yellowstone Ecosystem, *Wildlife Monographs* 161: 1–68.
- Servheen C. 1994. *Recommendations on the conservation of brown bears in Greece. LIFE-Nature Project LIFE93NAT/GR/01080. Internal report, 24p.*
- Servheen, C., M. Haroldson, K. Gunther, K. Barber, M. Brucino, M. Cherry, B. DeBolt, K. Frey, L. Hanauska-Brown, G. Losinski, C. Schwartz, and B. Summerfield. 2004. Yellowstone mortality and conflicts reduction report. Presented to the Yellowstone Ecosystem Subcommittee April 7, 2004.
- Swenson, J. E., Gerstl, N., Dahle, B., and Zedrosser, A. Action Plan for the Conservation of the Brown Bear in Europe (*Ursus arctos*). [114], 1-70. 2000. Strasbourg Cedex, Council of Europe. Nature and environment.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ	ΣΕΔΚ - ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΑΛΛΙΣΤΩ		ΟΑΕ - ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΑΛΛΙΣΤΩ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ/ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ/ΑΠΟ ΜΚΟ ΚΑΛΛΙΣΤΩ
		ΤΑΚΤΙΚΟΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ	ΤΑΚΤΙΚΟΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ		
ΕΒΡΟΥ	ΔΙΔΑΣ ΕΒΡΟΥ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΠΟΣΚΟΥ	24189/06-11-2019	92/12-11-2019
ΞΑΝΘΗΣ	ΔΙΔΑΣ ΞΑΝΘΗΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΠΟΣΚΟΥ	13026/06-11-2019	90/12-11-2019
ΔΡΑΜΑΣ	ΔΙΔΑΣ ΔΡΑΜΑΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΠΟΣΚΟΥ	17382/07-11-2019	09/29-01-2020
ΣΕΡΡΩΝ	ΔΙΔΑΣ ΣΕΡΡΩΝ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ			20645/01-11-2019	97/14-11-2019
ΣΕΡΡΩΝ	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΣΕΡΡΩΝ			ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20405/29-10-2019	89/11-11-2019
ΠΕΛΛΑΣ	ΔΙΔΑΣ ΠΕΛΛΑΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ			21581/06-11-2019	91/12-11-2019
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΔΙΔΑΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΡΑΓΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	23152/2545/27-05-2014	73/06-06-2014
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΔΙΔΑΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	85763/07-06-2018	65/02-07-2018
ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΙΔΑΣ ΚΟΖΑΝΗΣ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	23834/970/14-05-2014	73/06-06-2014
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΙΔΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΖΙΟΒΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	53035/1907/19-08-2014	109/08-08-2014, 157/07-10-2014
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΜΕΤΣΟΒΟΥ			ΤΖΙΟΒΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	65390-1868/03-10-2014	157/07-10-2014
ΗΜΑΘΙΑΣ	ΔΙΔΑΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΑΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	10134/18-11-2019, 571/30-01-2020	11/31-01-2020
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΔΙΔΑΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	195585/23-12-2019, 196091/23-12-2019	08/29-01-2020 10/29-01-2020
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΔΙΔΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΚΟΥΤΗΣ ΒΑΙΟΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ			3761/208454/14-10-2014	173/05-11-2014
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ			ΚΟΥΤΗΣ ΒΑΙΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	160/9710/20-01-2015	20/03-02-2015
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΤΡΙΚΑΛΩΝ			ΚΟΥΤΗΣ ΒΑΙΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3761/208454/14-10-2014	173/05-11-2014
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ			ΚΟΥΤΗΣ ΒΑΙΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6569/211932	173/05-11-2014
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΔΙΔΑΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΟΥΤΗΣ ΒΑΙΟΣ	ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΥΤΗΣ ΒΑΙΟΣ		294/23067/09-02-2015, 458/23653/10-02-2015	54/02-04-2015

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Ι) – Πίνακας Δασικών Υπηρεσιών που συνεργάζονται στην ΟΑΕ (η Δ.Δ. Φλώρινας στο παρόν έργο) και εκπροσώπηση ΟΑΕ Καλλιστώ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (II)
αναλύσεων περιστατικού (1)

– Πόρισμα τοξικολογικών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ &
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΡΥΠΑΝΤΩΝ
Νεαπόλεως 25, Αγία Παρασκευή, 153 10, Αθήνα
Τηλ: 2106010903 εσωτ. 114
Τηλ/Fax: 2106011684
e-mail: ibitodiz@yahoo.com
Πληροφορίες: Μιχαλοπούλου Παναγιώτα

Ημερομηνία 5.09.2017
Αρ. Πρωτ.: 2501

Προς: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ
ΠΤΟΛΕΜΑΙΩΝ 1
Τ.Κ. 53100 ΦΛΩΡΙΝΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Αριθμός εισερχομένου δείγματος τμήματος: 417
Αριθμός Πρωτοκόλλου Εργαστηρίου: 2501/11.04.17
Ημερομηνία Παραλαβής Δείγματος: 11-04-17
Κωδικός Αριθμός Δείγματος: 7084/61170/10.04.17
Αποστέλλουσα Αρχή: ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝ/ΚΗΣ –Κ.Κ. ΛΕΥΚΩΝΑΣ
Είδος Ζώου: ΑΡΚΟΥΔΑ
Είδος Δείγματος: ΣΤΟΜΑΧΟΣ, ΣΠΛΑΧΝΑ
Περιγραφή Δείγματος:

Εξέταση	Είδος Δείγματος	Περιγραφή Μεθόδου	Αποτελέσματα ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
Γενική Τοξικολογική	Στομαχικό περιεχόμενο	GC-MS	ΚΑΡΒΑΜΙΔΙΚΟΙ ΕΣΤΕΡΕΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Με τη Γενική Τοξικολογική ανιχνεύονται οργανικά δηλητήρια και φάρμακα
Οι Καρβαμιδικοί εστέρες είναι παρασιτοκτόνα φυτοφάρμακα

Η υπεύθυνη της ανάλυσης	Ο Προϊστάμενος του τμήματος α.α
 Παναγιώτα Μιχαλοπούλου Κτηνίατρος	 Δ. Σκαφίδας Χημικός

- Τα ανωτέρω αποτελέσματα αφορούν αποκλειστικά τα εν λόγω δείγματα.
- Απαγορεύεται η μερική ανασταυρωτική του παρόντος Δελτίου Αναλύσεων χωρίς την γραπτή άδεια του Ινστιτούτου.

BEAR EMERGENCY TEAM – INTERVENTIONS – FACT SHEET

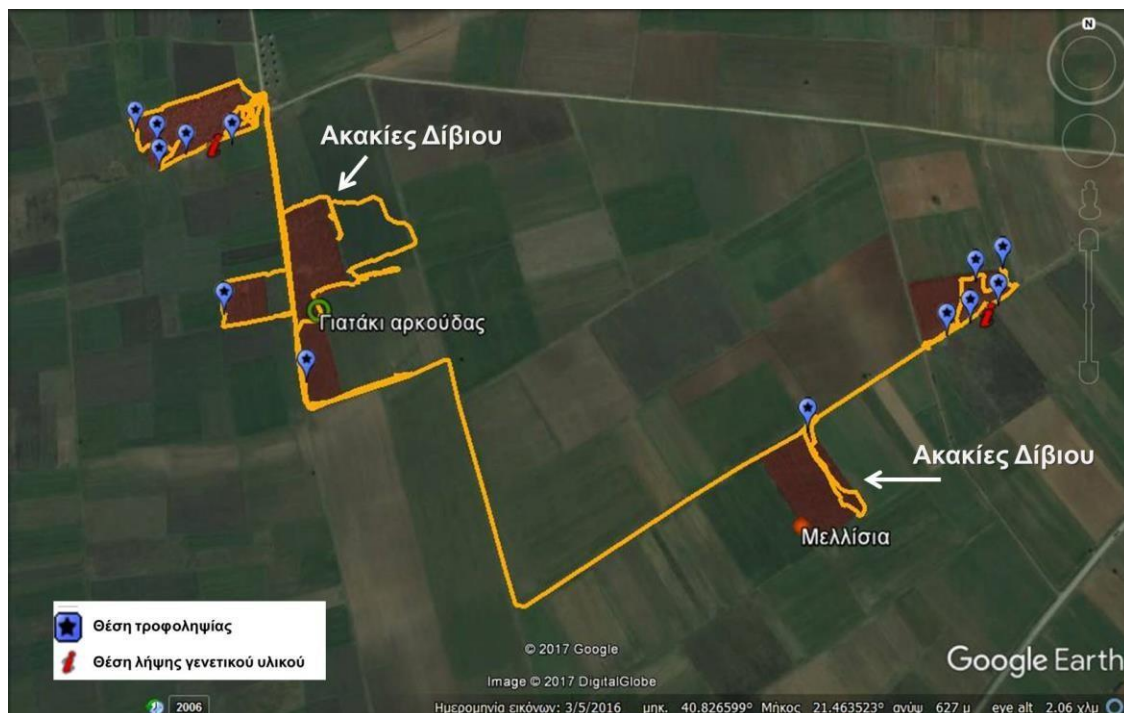
Case No	Date	Age /sex of bear	Location/village	X coord.	Y coord.	Reason for intervention	Description of situation / animal behaviour	Action / measures	Results/Other information/bear reaction

Παράρτημα (IV)
περιστατικού (4):

– Έκθεση αυτοψίας

ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΑΡΚΟΥΔΑΣ ΣΕ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΦΥΤΕΙΩΝ ΑΚΑΚΙΑΣ - Δ.Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ - Δ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ - ΠΕ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Την Παρασκευή 16/06/2017, η Μαρία Πετρίδου (Γεωπόνος - Περιβαλλοντολόγος, MSc) και η Μαρία Ψαραλέξη (Βιολόγος, MSc), μέλη της επιστημονικής ομάδας της ΠΟ «Καλλιστώ», μετέβησαν στην Τ.Κ Παπαγιάννης της ΠΕ Φλώρινας μετά από ενημέρωση που δέχτηκε η ΚΑΛΛΙΣΤΩ από τη Διεύθυνση Δασών Φλώρινας (κ. Παν. Παπαϊωάννου) για μία αρκούδα που φαίνεται να κινείται στις καλλιέργειες και φυτείες ακακίας, περιφερειακά του χωριού. Ο κ. Δίβιος, ιδιοκτήτης δύο αγροτεμαχίων (14 και 27 στρεμμάτων) με ακακίες, στην περιοχή του ΤΚ Παπαγιάννη, ενημέρωσε τη Διεύθυνση Δασών σχετικά, η οποία με τη σειρά της ενημέρωσε την ΠΟ Καλλιστώ (στο πλαίσιο της συνεργασίας των 2 φορέων στο έργο «LIFE AmyBear» και ειδικότερα στο πλαίσιο της δράσης C4 «Λειτουργία μικτής Ομάδας Άμεσης Επέμβασης»). Οι κα. Πετρίδου και κα. Ψαραλέξη συναντήθηκαν με τον κ. Δίβιο, που τις οδήγησε στις δύο φυτείες- δασύλλια ακακίας που του ανήκουν και τους μετέφερε τις μαρτυρίες από ντόπιους αγρότες και μελισσοκόμους που έχουν τακτικά οπτική επαφή με την αρκούδα στην περιοχή. Στη συνέχεια, οι κα. Πετρίδου και κα. Ψαραλέξη πραγματοποίησαν αυτοψία στις δύο φυτείες του κ. Δίβιου, καθώς και σε

επιπλέον τρεις φυτείες της περιοχής (σύνολο 5 αγροτεμάχια, χάρτης 1).

Χάρτης 1: Αυτοψία
ευρήματα αυτοψίας.

σε 5 αγροτεμάχια ακακίας και

Επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη τουλάχιστον μίας αρκούδας που κινείται στην περιοχή, και η οποία χρησιμοποιεί ένα θερινό γιατάκι που βρίσκεται εντός μίας φυτείας με ακακίες (εικόνα 1).

Εικόνες 2 και 3. Θερινή θέση ανάπαυσης αρκούδας (γιατάκι) σε αγροτεμάχιο ακακίας με πυκνό υπο-όροφο

Στην παρούσα φάση, το συγκεκριμένο άτομο φαίνεται να τρέφεται κυρίως με έντομα (μυρμήγκια, εικόνες 2 και 3) και με νεαρούς βλαστούς ακακίας (εικόνες 4 και 5), ενώ δεν φαίνεται να προκαλεί ζημιές στις καλλιέργειες της περιοχής που αφορούν κυρίως σε σιτηρά και ηλιάνθους (φωτογραφίες 6 και 7).

Εικόνες 2 και 3:
Θέσεις
τροφοληψίας
αρκούδας -
φωλιές
μυρμηγκιών

Εικόνες 4 και 5:
Θέσεις
τροφοληψίας
αρκούδας - βλαστοί
ακακίας

Εικόνες 6 και 7: Πέρασμα αρκούδας από καλλιέργειες. Δεν εντοπίστηκε καθόλου τροφοληψία από καλλιέργειες προς το παρόν.

Σε ένα εκ των δύο αγροτεμαχίων του κ. Δίβιου εντοπίστηκε και μελισσοκόμος, ο κ. Αντώνης, που χρησιμοποιεί ηλεκτροφόρα περίφραξη για την προστασία των κυψελών (εικόνα 8). Ο κ. Αντώνης ενημέρωσε τις δύο συνεργάτιδες της ΚΑΛΛΙΣΤΩΣ ότι ενώ έχει ακούσει για την αρκούδα που κινείται στην περιοχή, ο ίδιος δεν έχει δει το ζώο και μέχρι στιγμής, δεν έχει και κάποια ζημία στη μελισσοκομική του μονάδα. Ακόμα, οι κα. Πετρίδου και κα. Ψαραλέξη έκριναν ότι το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο, φαίνεται να χρησιμοποιείται σε μικρότερο βαθμό από τα υπόλοιπα, πιθανόν λόγω της σχετικά μικρής του έκτασης και την πιο αραιής βλάστησης (εικόνα 9), συγκριτικά με τα υπόλοιπα, καθώς και πιθανότατα λόγω της συχνής παρουσίας του ανθρώπου (μελισσοκόμος) σε αυτό. Οι συνεργάτιδες της ΚΑΛΛΙΣΤΩΣ συμβούλεψαν τον μελισσοκόμο να χρησιμοποιεί τρανζιστοράκι κατά την διάρκεια των εργασιών του για να κάνει την παρουσία του αισθητή στην αρκούδα.

Εικόνες 8 και 9: Παρουσία μελισσιού με ηλεκτροφόρα περίφραξη στο μικρότερο αγροτεμάχιο ακακίας του κ. Δίβιου. Το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο έχει αραιότερη βλάστηση υπο-ορόφου από τα υπόλοιπα

αγροτεμάχια.

Τέλος, οι κα. Πετρίδου και κα. Ψαραλέξη εντόπισαν μαρκαρίσματα αρκούδας σε στήλους της ΔΕΗ πλησίον των φυτειών ακακίας, όπως και υπολείμματα τριχώματος σε έναν από αυτούς. Υπολείμματα τριχώματος αρκούδας εντοπίστηκαν και σε μία παλαιά περίφραξη (συρματοπλεγμα) μίας από τις φυτείες ακακίας. Οι κα. Πετρίδου και κα. Ψαραλέξη συνέλεξαν συνολικά οκτώ δείγματα γενετικού υλικού, τα οποία θα μεταφερθούν και θα αναλυθούν από το εργαστήριο γενετικής ΑΠΘ (εικόνες 10 και 11).

Εικόνες 10 και 11: Συλλογή τριχών αρκούδας προς γενετική ανάλυση

Συμπερασματικά, οι συνεργάτιδες της Καλλιστώ δεν εντόπισαν λόγους ανησυχίας ως προς την παρουσία της αρκούδας στην περιοχή. Η αρκούδα είναι αρκετά μακριά από κατοικημένες περιοχές (απόσταση 2.5 χλμ), δεν έχει κάνει ζημιές σε καλλιέργειες ή μελίτσια, και ούτε έχει κάνει κάποια επίθεση σε άνθρωπο. Επιπροσθέτως, δεν εντοπίστηκε κάποια κτηνοτροφική μονάδα σε κοντινή απόσταση, οπότε μειώνεται έτσι η πιθανότητα παρουσίας ποιμενικών σκύλων που θα μπορούσαν να την κάνουν πιο επιθετική κατά τη διάρκεια καταδίωξης της εκ αυτών.

Για τον εταίρο ΠΟ «ΚΑΛΛΙΣΤΩ»

Έργο LIFE "AmyBear".